ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ СТАНДАРТИ

Ўзбекистон узлуксиз таълимининг давлат таълим стандартлари

Олий таълимнинг давлат таълим стандарти

***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти**

Расмий нашр

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ УЗБЕКИСТАНА

Государственные образовательные стандарты непрерывного образования Узбекистана

Государственный образовательный стандарт высшего образования

Государственный образовательный стандарт направления образования бакалавриата *5610100 – Сфера услуг (ресторанное дело)*

Издание официальное

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

Тошкент

O'z DSt 36.1673 :2014

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ СТАНДАРТИ

Ўзбекистон узлуксиз таълимининг давлат таълим стандартлари

Олий таълимнинг давлат таълим стандарти

***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти**

Расмий нашр

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

Тошкент

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BOSHQARMASI

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази;
- Самарканд иқтисодиёт ва сервис институти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2014 йил «16» 07 даги 84 - сонли буйруги.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги. 05-616 от 26.01.2015

4. ИЛК БОР КИРИТИЛГАН.

Мазкур стандарт Ўзбекистон Республикаси ҳудудида амалда қўлланилиши (амал қилишининг тўхтатилиши) ва унга ўзгартиришлар киритилиши тўгрисидаги маълумотлар «Ўзстандарт» агентлиги томонидан нашр этилувчи кўрсаткичларда чоп этилади.

Мазкур стандартни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир

O'ZSTANDART AGENTLIGI
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BOSHQARMASI

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1	**Давлат таълим стандартини ишлаб чиқиш асослари**	1
2	**Қўлланиш соҳаси**	2
3	**Атамалар, таърифлар, қисқартмалар**	3
4	**Таълим йўналишининг тавсифи**	4
5	***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг тавсифи**	4
6	**Бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар**	5
7	**Таълим дастурларининг мазмуни ва компонентлари**	25
8	**Бакалавриатнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар**	41
8.1	Бакалавриатнинг таълим дастурлари ўзлаштирилишига белгиланган умумий талаблар	41
8.2	Таълим дастурларининг татбиқ этилиши	42
8.3	Малака амалиётини ташкил этиш талаблари	42
8.4	Ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар	43
8.5	Таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари	43
8.6	Ўқув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар	44
9	**Бакалавр тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш**	45
10	**Эслатма**	45
11	**Давлат таълим стандартининг амал қилиш муддати**	46
12	**Илова**	47
13	**Библиографик маълумотлар**	48
14	**Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари**	49

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATINI METROLOGIYA...
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BOSHQARMASI

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ СТАНДАРТИ

Ўзбекистон узлуксиз таълимининг давлат таълим стандартлари Олий таълимнинг давлат таълим стандарти *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти

Государственные образовательные стандарты непрерывного образования Узбекистана Государственный образовательный стандарт высшего образования Государственный образовательный стандарт направления образования бакалавриата *5610100 – Сфера услуг (ресторанное дело)*

State Educational Standards of Continuous Education of Uzbekistan State Educational Standards of Higher Education State Educational Standard on the level of bachelors of *5610100 – Branch of Services (restaurant business)*

Амал қилиш муддати «30» 01 2015 йилдан
«___» ________ 201_ йилгача

1. Давлат таълим стандартини ишлаб чиқиш асослари

Мазкур таълим йўналиш бўйича давлат таълим стандартини ишлаб чиқишда қуйидаги ҳужжатларга асосланилди:

1.Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 3 июндаги "Ўзбекистон Республикасида халқаро туризмнинг замонавий инфраструктурасини барпо этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 210-сонли Қарори.

2. Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни. Тошкент, 1997 й., 29 август №463-1.

3. Ўзбекистон Республикасининг «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури». Тошкент, 1997 й., 29 август №463-1.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги «Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида»ги 5-сонли Қарори.

5.Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли Қарори.

6.Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2004 йил 20 июлдаги 341-сонли Қарори.

7.Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги "Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-1533-сонли Қарори.

8.Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 майдаги «2012-2016 йилларда Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги ПҚ-1754-сонли Қарори.

O'ZSTANDART AGENTLIGI
5376 son bilan
«26» 01 2015 yilda
Davlat ro'yxatiga olindi

9.Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2011 йил 18 июлдаги 302–сонли буйруғи билан тасдиқланган "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг Классификатори".

10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2012 йил 8 майдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги 190-сонли буйруғи.

11. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2012 йил 4 июлдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги 281-сонли буйруғи.

12. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2012 йил 14 ноябрдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги 446-сонли буйруғи.

13. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2013 йил 14 майдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги 158-сонли буйруғи.

14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида» 2012 йил 24 июлдаги ПФ-4456-сон Фармони.

15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 10 октябрдаги «Умумий овқатланиш ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш ва ходимларининг касбий даражасини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 289-сонли Қарори.

16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги "Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-1875-сонли Қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 декабрдаги "Олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳамда олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 365-сонли Қарори.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 17 апрелдаги «2013-2016 йилларда қишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини жадал ривожлантириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-1957-сонли Қарори.

19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги "Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги 199-сонли Қарори.

20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 26 июндаги «2014-2015 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига қабул қилиш тўғрисида»ги ПП-2193-сонли Қарори.

21. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2014 йил 13 сентябрдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги 364-сонли буйруғи.

2. Қўлланиш соҳаси

2.1. Олий таълимнинг ушбу давлат таълим стандарти (ОТ ДТС) ***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)*** бакалавриат таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлашнинг таълим дастурлари ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

2.2. Олий таълим муассасаси мазкур таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда ДТС асосида таълим дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATINI ... AXBOROT TEXNOLOGIYALARI ... JORIY ETISH BOSHQARMASI

2.3. ОТ ДТСнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиши ва тайёргарлик даражаси бўйича фан, техника ва ижтимоий соха ютукларини хисобга олган холда асосий таълим дастурларини сифатли ишлаб чикиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор-ўкитувчилари;

– таълим йўналишларининг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошкарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини бахолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтихон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат килувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш хукукига эга бўлган абитуриентлар ва бошка манфаатдорлар.

3. Атамалар, таърифлар, кискартмалар

Мазкур стандартда Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўгрисида»ги Конуни, Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури хамда олий таълим сохасидаги халкаро хужжатларга мос равишда атамалар ва таърифлардан фойдаланилган:

касбий фаолият тури – таълим йўналишига ўзгартишлар киритиш максадида касбий фаолият объектига таъсир килишнинг усуллари, услублари ва тавсифи;

компетенция – тегишли сохада касбий фаолият юритиш учун зарур бўлган билим, кўникма, малака ва шахсий сифатлар мажмуи;

модул – тарбиялаш ва ўкитишга йўналтирилган максадлар ва натижаларга нисбатан муайян мантикий тугалланганликка эга бўлган ўкув фани (курси) ёки ўкув фанлари (курслари)нинг маълум бир кисми;

таълим йўналиши – таълим дастури бўйича олий таълим муассасаси битирувчиси томонидан эгалланган ва бериладиган "бакалавр" академик даражаси доирасида касб фаолиятининг муайян турини бажаришни таъминловчи асосий ва фундаментал билимлар, укувлар ва кўникмалар комплекси;

касбий фаолият объекти – предметлар, вокеликлар, жараёнлар ва фаолият доирасида харакатга йўналтирилган тизимлар;

касбий фаолият сохаси – илмий, ижтимоий, иктисодий, ишлаб чикаришда намоён бўладиган касбий фаолият объектларининг мажмуи;

бакалавриат - олий таълим йўналишларидан бири бўйича пухта билимлар берадиган, ўкиш муддати камида тўрт йил бўлган таянч олий таълим;

бакалавриатнинг таълим дастурлари (бакалавриат дастури) – ўкув фанларининг бакалавриат йўналишларига кўйиладиган малака талабларига мувофик кадрларнинг зарурий ва етарли даражадаги тайёргарлигини таъминловчи блокларга жамланган рўйхати;

ўкув-ўрганиш натижалари – ўзлаштирилган билимлар, амалий малакалар, кўникмалар мажмуи.

ДТС – давлат таълим стандарти;

АРМ - ахборот ресурс маркази;

ИТИ - илмий тадкикот институтлари;

ОТМ - олий таълим муассасаси.

O'ZSTANDART AGENTLIGI
STANDARTLASHTIRISH DAVLAT
NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BOSHQARMASI

4. Таълим йўналишининг тавсифи

4.1. ***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)*** бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг таълим дастури амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

4.2. Таълим дастурининг меъёрий муддати ва мос малака (даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Таълим дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малакаси

Таълим дастурининг номи	Малака (даража)	Таълим дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриат таълим дастури	Бакалавр	4 йил

5. *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг тавсифи

5.1. Бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳаси:

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) – фан-техника, ташкилий-бошқарув хизматлар соҳаси таълим йўналиши бўлиб, у сервис хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришга оид масалаларни ечишни, савдо зали метрдотели, умумий овқатланиш менежери, савдо зали мудири, ресторан мудири, ресторан бош официанти, ресторатор, умумий овқатланиш соҳаси бўйича эксперти фаолияти билан боғлиқ бўлган мажмуни қамраб олади.

Бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

– ресторан иши хизмат кўрсатиш жараёнларини ва технологияларини таҳлил қилиш, синтезлаш ва оптималлаштириш;

– маҳсулот сифатини таъминлаш ва сертификатлаштириш методларини қўллаш;

– хизмат кўрсатиш сервисида кечадиган жараёнлар бўйича математик моделларни қўллаш;

– овқатланиш корхоналарида сервис хизмат кўрсатиш модернизациялаш стратегиясини белгилаш ва қўллаш;

– компьютер технологиялари ва дастурланиши;

– сервис хизмат кўрсатиш техник эксплуатацияси ва тамойилларини тузиш ҳамда лойиҳалаш;

– билимлар инженерияси;

– тизимли ёндошув механизмларини татбиқ этиш;

– дастурий таъминот, ахборот-коммуникация технологияси ва инженерияси.

5.2. Бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари:

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) таълим йўналиши бакалаврларининг **касбий фаолияти объектлари -** мос овқатланиш корхоналарида хизмат кўрсатиш сервиси ва бошқа хизматлар соҳаси корхоналари техникавий, ташкилий фаолиятларни ўз ичига олади.

5.3. Бакалаврнинг касбий фаолиятининг турлари:

- *Илмий-тадқиқот;*
- *Ишлаб чиқариш;*
- *Ташкилий бошқарув;*
- *Консалтинг хизмати* ва шу кабиларни ўз ичига олади..

Бакалавр тайёрланадиган касбий фаолиятнинг муайян турлари, таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

5.4. Касбий мослашув имкониятлари

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналишини тугатган бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан кейин ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида махсус фанлардан дарс бериш ҳуқуқига эга бўлади.

5.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5610100–Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин *5А610101–Хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича)* магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда магистратурада ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, бакалавр ўрнатилган тартибда олий таълим муассасаларида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИларида мустақил изланувчи сифатида ўқишни давом эттириши мумкин.

6. Бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар

6.1. ***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)*** бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талабалар:

а) умумий талаблар:

– дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

– Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол ғоясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;

– табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

– инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга, атроф-муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ва маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

– ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши ҳамда ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

– тегишли бакалавриат йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

– янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

– соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурати тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш уқув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

– таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

– тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

– кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими учун тайёрланади.

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATI MUTOFIQLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BOSHQARMASI

б) **касбий талаблар:**

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

– ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш жараёнларининг моделларини тузишда замонавий информацион технологиялардан фойдаланиш;

– хизмат ва технологик жараёнларининг сифатини таъминлаш тизимининг такомиллаштириш;

– фан, техника, технология, этиканинг замонавий ютуқлари асосида ишлаб чиқариш хизмат кўрсатиш ва ташкилий-бошқарув фаолиятидаги муаммоларни профессионал даражада еча олиш;

– корхоналар тизими ходимларининг соғлигини ва ишга қобилиятлилигини саклаш ва уларнинг меҳнат жараёнларининг хавфсизлигини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга татбиқ этиш;

– истеъмолчилар ҳаёти ва хизматларни истеъмол қилиш учун қулай шароитларни яратиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга татбиқ этиш;

– ўзининг касбий фаолиятида хизмат истеъмолчиларига хизмат кўрсатишнинг, маҳсулотларни ишлаб чиқаришнинг ва технологик жараёнларини бошқаришни замонавий усулларини қўллай олиш;

– ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали усулларини танлаш ва қўллаш;

– бажарилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича фаолиятнинг ишлаб чиқариш ва технологик масалаларини фан ва техниканинг замонавий ютуқларини ҳисобга олган ҳолда касбий ечиш;

– ишлаб чиқаришда ҳаёт фаолияти хавфсизлиги бўйича мутахассисларга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш;

– хизматлар соҳаси ишлаб чиқаришида хизмат кўрсатиш сервиси технология ва техник воситаларидан фойдаланишнинг самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисоблаш ва баҳолаш;

– интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

– илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равишда) касбий фаолият масалаларини ечиш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

Ишлаб чиқариш фаолиятида:

– хизмат кўрсатиш учун тармоқ корхоналарини ташкил эта олиш;

– маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш жараёнларини ҳамда хизмат сифатини таъминлаш тизимини бошқаришни амалга татбиқ этиш;

– ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш, технологик жиҳозлардан фойдаланиш ҳамда хизматларнинг ишлаб чиқариш жараёнларининг стабиллик, мустаҳкамлигини ва ишончлигини текширувдан ўтказа олиш;

– касбий этика ва ижтимоий нуқтаи назардан ўзининг ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш фаолияти бўйича касбий ҳатти-ҳаракатларини таҳлил қила олиш;

– хизмат истеъмолчиларининг дам олишини ташкил эта олиш, хизмат кўрсатишнинг услубларини такомиллаштириш, янгиларини ишлаб чиқиш, амалдаги технология ва меъёрий техник ҳужжатларни такомиллаштиришни ташкил этиш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

Ташкилий бошқарув фаолиятда:

– ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;

– ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATINI METROLOGIYA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI ILMIY-TADQIQOT INSTITUTI

– замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги, сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

– атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

– касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

– ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;

– ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

– фикрлар хар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

– бирламчи ишлаб чиқариш, звено ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

– ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнғин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

Консалтинг хизмати фаолиятида:

– йўналиш бўйича ресторанннинг хизматлар соҳасидаги мавжуд ҳолатнинг аналитик шарҳини ишлаб чиқиш;

– хизматлар соҳаси таълим йўналишига мос мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиш;

– йўналишга мос мавзу бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

6.2. Таълим дастурлари бўйича билим, малака ва кўникмаларга қўйилган талаблар

6.2.1. Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар бўйича талаблар

Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блоки бўйича талаблар Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасдиқлаган «*«Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар»* блоки бўйича бакалаврлар тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйилган талаблар» асосида белгиланади.

6.2.2. Математик ва табиий-илмий фанлар бўйича талаблар

6.2.2.1. Олий математика фани бўйича

Бакалавр:

– математика дунёни билишнинг ўзига хос усули, унинг тушунчалари ва тасаввурининг умумийлиги;

– математиканинг хозирги замон тараққиётидаги ўрни ва аҳамиятини англаш;

– математик мушоҳада, фазовий тасаввур, абстракт тафаккур алгоритмик фикрлаш;

– системалар ҳақида тушунча;

– тўпламлар назарияси;

– функция тушунчаси ва унинг лимити ҳамда узлуксизлиги;

– қаторлар ва дефференциал тенгламалар назарияси;

– математик моделлар ***ҳақидаги тасаввурга эга бўлиши;***

– математик таҳлил: аналитик геометрия, чизиқли алгебра, комплекс, кўп ўзгарувчили функция назарияси ва статистик математика, дискрет математика асосий тушунчалари ва методларини;

– икки нуқта орасидаги масофа ва кесмани берилган нисбатда бўлиш;

– текисликда тўғри чизиқ тенгламалари, иккинчи тартибли чизиқ ва унинг тенгламасини;

– детерминантларни ҳисоблаш ва матрицалар устида амалларни бажаришни;

– чизиқли тенгламалар тизимини ечиш усулларини;

– комплекс соннинг алгебраик, тригонометрик, кўрсаткичли шаклларини;

O'ZBEKISTON ... STANDARTLASHTIRISH, ... NAZORATINI ... AXBOROT TEXNO... JORIY ...

– дифференциал ва интеграл ҳисоб, унинг иқтисодиётга татбиқини;
– кўп ўзгарувчили функциялар, қаторлар ва дифференциал тенгламалар назариясини;
– техника, технологик ва иқтисодиётдаги энг оддий тизимлар ва жараёнларни математик моделлаштиришни;
– муаян жараёнлар учун эхтимолий моделларни ва тузилган модел доирасида ҳисобларни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***
– математик фикрлаш, исбот қилиш, хулоса чиқариш;
– объектларнинг миқдорий ва сифат нисбатларини ифодалаш учун математик символлардан фойдаланиш;
– оддий иқтисодий масалаларнинг айрим моделларини туза билиш ва уни таҳлил қилиш;
– моделларнинг иерархик тузилмаси ва олинган натижалар қўлланилиш чегараларини баҳолашни ҳисобга олган ҳолда моделларни тадқиқот қилиш;
– алгебарик тенгламаларни аналитик ва сонли ечиш;
– экспериментал маълумотларга ишлов беришнинг асосий методлари ва усулларидан фойдаланиш;
– дифференциал ва интеграллаш;
– оддий дифференциал тенгламаларни тадқиқот қилиш, уларни аналитик ва сонли ечиш;
– математик физиканинг асосий тенгламаларини аналитик ва сонли ечиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак;***

6.2.2.2. Информатика ва ахборот технологиялари фани бўйича

Бакалавр:

– ахборот маданияти ва ахборотлашган жамият;
– замонавий ахборот технологиялари, уларнинг фан-техника тараққиётида, ҳамда жамият ривожида тутган ўрни;
– ахборотлаштириш соҳасида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар;
– ахборот жараёнларининг аппарат таъминоти ва ташкил этувчилари;
– ахборотларга ишлов бериш қурилмалари ва уларнинг таснифи;
– ахборот жараёнларининг дастурий таъминоти ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***
– «Информатика ва ахборот технологиялари» фанининг моҳияти, мақсади ва вазифаларини;
– ахборот ва маълумотларнинг тавсифи ва хусусиятларини;
– компьютернинг арифметик ва мантиқий асосини;
– ахборотнинг алгоритмик назариясини;
– операцион тизим файллар менежерини;
– қаттиқ дискларга хизмат кўрсатишни ташкил этишни;
– матн процессорлари ёрдамида мураккаб, расмий ва электрон ҳужжатларни шакллантиришни;
– электрон жадвалларни қайта ишлашда жадвал процессорларининг функционал имкониятларидан оптимал фойдаланишни;
– ахборотларни тақдимотлар кўринишида шакллантириш технологиясини;
– график маълумотлар билан ишлаш технологияларини;
– алгоритмнинг хоссаларини;
– алгоритмларни тасвирлаш усулларини;
– масалаларни компьютерда ечиш босқичларини;
– замонавий дастурлаш технологияларини;
– маълумотлар базасини;
– ахборот технологияси ва ахборот тизимларини;

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
METROLOGIYA VA SERTIFIKATLASHTIRISH MARKAZI
AXBOROT TEXNOLOGIYALARI
ASOSIY ETISHI BO'LIMI

– электрон ҳужжат айланиш тизимини;
– ахборот тизимларининг интерактив хизматларини;
– автоматлаштирилган иш жойлари ҳақида тушунчани ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***
– локал, минтақавий ва глобал тармоқлар;
– компьютер тармоқлари архитектураси;
– симли ва симсиз тармоқлар;
– интернет ва интернет тармоғи, уларни ташкил этиш;
– веб-саҳифа ва унинг тузилиши;
– веб браузерлар ва уларнинг имкониятлари;
– интернет тармоғи қидирув тизимлари;
– электрон почта хизмати;
– интернет электрон тўлов ва тижорат тизимлари;
– масофавий таълим технологиялари;
– веб дастурлаш ва интернет ресурсларини яратиш;
– ахборот хавфсизлиги тушунчаси;
– ахборот хавфсизлиги сиёсати;
– ахборотларни ҳимоялаш усуллари;
– компьютер вирусларидан ҳимояланиш;
– компьютер тармоқлари хавфсизлигини таъминлаш воситалари билан ишлаш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.2.3. Физика ва кимё фани бўйича

Бакалавр:

– Физика фанининг асослари;
– механика, қаттиқ жисмларнинг айланма ҳаракати, суюқликлар ҳаракати;
– молекуляр физика, моддаларнинг агрегат ҳолатлари, идеал газ модели;
– электр ва магнетизм, жисмларни зарядлантириш;
– оптика, атом ва ядро физикасининг элементлари;
– электромагнит тебранишлар ва тўлқинлар;
– ёруғлик табиати;
– микрозарраларнинг тўлқин хусусиятлари;
– Кимё фанининг асосий тушунчалари ва аҳамияти;
– атом молекуляр таълимотнинг замонавий талқини;
– материя, модда, атом, молекула ва кимёвий элемент тушунчаси;
– кимёвий элементларнинг ер қобиғи ва коинотда тарқалиши;
– кимёвий боғланиш механизми;
– кимёвий кинетика ва мувозанат тушунчалари;
– эритмалар умумий тавсифи ва уларнинг аҳамияти;
– электролитик диссоциланиш назарияси;
– катион ва анион бўйича тузлар гидролизи механизми;
– оксидланиш-қайтарилиш реакциялар моҳияти;
– комплекс бирикмалар тўғрисидаги тушунча ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***
– моддий нуқта кинематикасини;
– физика қонунларини;
– энергия сақланиш қонуни ва удар тўғрисидаги фикрларни;
– суюқликлар ва қаттиқ жисмларнинг физикавий хоссаларини;
– ўзгармас ток ва унинг қонунларини;
– магнит майдон ва уни токли ўтказгичга таъсирини;
– суюқлик ҳаракатига механик қонунларни қўллашни;
– механик тебранишлар, тўлқинлар, товуш табиатини;
– ҳолат тенгламасини, квант хоссаларини;

- геометрик оптика конунларини;
- турли мухитда электр токининг хусусиятларини;
- атомнинг таркибий зарралар, микро зарраларнинг тўлкин хусусиятларини;
- ядронинг таркибини;
- кимёнинг асосий стеохиметрик модлалар массасининг сакланиш,таркибининг доимийлик, эквивалентлар, каррали нисбат, Авагадро конунларини;
- элементлар даврий системасини;
- элементлар атомларининг электрлари, квант сонларини;
- кимёвий богнинг турлари ва асосий хусусиятларини;
- массалар таъсири конунини;
- кимёвий реакция тезлигига таъсир этувчи омилларни;
- кимёвий реакциянинг тезлик доимийси ва кинетик тенгламаларни;
- кимёвий оддий ва мураккаб реакцияларни;
- дисперс тизимлар, эмулсия ва суспензияларни;
- эритмалар хоссаларини;
- диссоциация жараёни ва унга таъсир этувчи омилларни;
- сувнинг диссоцияланишини;
- тузлар гидролизи даражаси ва доимийсини;
- оксидланиш-кайтарилиш реакциялар турларини;
- комплекс бирикмалардаги кимёвий боглар табиатини;
- токсик ва канцероген элементларни ***билиши ва улардан фойдалана олиши***;
- табиат конунларини инсоният эхтиёжлари учун фойдаланиш;
- ходиса моделини ярата билиш;
- янги материал ва махсулотлар таркиби сифатини аниклашда физикавий усуллардан фойдаланиш;
- физик асбоб-ускуналарни тажрибаларда кўллай олиш;
- мустакил физикавий тажриба ўтказиш;
- тажриба натижаларини ишлаб чикиш, хулосалар килиш;
- тажриба ўтказишда техника хавфсизлигига риоя этиш;
- физикавий масалаларни еча олиш;
- физика фани ютукларини амалиётга татбик эта билиш;
- кимёвий моддалар тузилиши, таркиби ва микдорий физик-кимёвий усуллар билан аниклаш;
- эритмалар концентрациясини ифодалаш;
- оксидланиш-кайтарилиш реакциялари тенгламасига коэффициентлар танлаш;
- моддаларни тозалаш, сувни кайта хайдаш, кайта кристаллаш;
- кимёвий реакцияларнинг тезлигини хароратга ва реакцияга киришувчи моддалар концентрациясига богликлиги;
- эритма тайёрлаш, унинг зичлигини аниклаш, концентрациясини ифодалаш;
- эритмаларни индикаторлар ёрдамида аниклаш;
- тузларнинг кайтар ва кайтмас гидролизи;
- кимёвий реакция тартибини аниклаш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.2.4. Илмий изланиш асослари фани бўйича:

Бакалавр:

- Ўзбекистон Республикасида илмий изланиш ишларининг ташкиллаштириш умумий тузилмаси ва мажмуи;
- илмий билиш умумий тушунчаси;
- ахолига социал маданий хизмат кўрсатишни такомиллаштиришда илмий изланишнинг роли;
- илмий изланиш ишларининг турланиши ва тузилмаси;
- замонавий ахборот технологияларининг илмий изланишда кўлланилиши;
- интернет тармокларининг илмий изланишдаги ахамияти;

STANDARTLASHTIRISH, PAYLAT NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI

– илмий ишлар натижаларини татбиқ қилиш давлат тизими ***ҳақида тассавурга эга бўлиши;***

– «Илмий изланиш асослари» фанининг мақсади, вазифаси ва предмети;

– Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида илмий изланиш ходимларини тайёрлаш тизимини;

– илмий билиш методологияси ва асосий методларини;

– илмий мавзулар долзарблигининг иқтисодий самарадорлигини аниқлаш, уларни белгиловчи критерийларини;

– илмий изланиш йўналишини танлаш ва ишларнинг бажарилишини;

– изланиш методини танлаш, ишлаб чиқиш изланишини ўтказишни;

– изланиш натижалари манбаларини, ахборотларни изланиш тизимини;

– назарий ва амалий илмий изланиш вазифаси ва методларини;

– илмий ишлар натижасини расмийлаштириш асосий талабларини;

– хизматлар соҳасида ихтирочилик, рационализаторлик ишларини ташкиллаштиришни;

– илмий мавзудаги курс ишлари (лойиҳаси), битирув ишларининг бажарилишини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– илмий изланиш методларини сервис ва туризм соҳасида ўрганиш учун қўлланилиши;

– илмий натижаларни амалиётга татбиқ қилиш ва кейинги изланишларни режалаштириш;

– библиографик маълумотлар, традицион ва электрон картотекаларни қўллаш;

– ахборотлар қайта ишловида аналитик таҳлил методини қўллаш;

– эксперимент-тажриба ўтказиш шарт-шароитини тайёрлаш ва ўтказиш;

– тажриба натижалари аниқлигини ва ишончлигини аниқлаш;

– илмий ишлар натижаларини тузиш, ахборотини бериш ва амалиётга татбиқ қилиш;

– ихтиро, рационализаторлик талабномаларини тузиш, бериш;

– илмий ишлар натижаларини ҳимоя қилиш ***кўникмаларга эга бўлиш керак.***

6.2.2.5. Иқтисодий география ва экология фани бўйича

Бакалавр:

– бозор иқтисодиёти шароитида ишлаб чиқариш кучларини жойлаштиришнинг қонуниятлари, тамойиллари, шакллари ва омиллари ҳақида;

– ҳозирги замон дунё сиёсий харитасининг шаклланиш жараёнлари ҳақида;

– дунё аҳоли географияси ҳақида;

– жаҳон хўжалиги географияси тармоқлари ҳақида;

– табиат ва жамият ўртасидаги ўзаро муносабатлар ҳақида;

– табиат компонентларидан (ер, сув, минерал хом-ашё, биологик ресурслар, атмосфера ҳавоси ва х.к.) ҳақида ***тасаввурга эга бўлишлари керак;***

– «Иқтисодий география ва экология» фанининг предмети, объекти, тадқиқот услублари ва ўқитиш мақсади ва вазифаларини;

– дунё мамлакатларининг иқтисодий-географик тавсифи;

– Ўзбекистон Республикасининг иқтисодий-географик ўрни, табиий ресурслар салоҳияти ва улардан оқилона фойдаланишни;

– Ўзбекистон Республикаси аҳолиси ва меҳнат ресурсларини;

– Ўзбекистон Республикасининг саноати ва қишлоқ хўжалик транспортлар тармоқларини;

– Ўзбекистон Республикасининг иқтисодий районлар тавсифини;

– геоэкологик муаммолар ва уларнинг ечимини;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, ... NAZORATINI ... AXBOROT TEXNIK ... JORIY ETISH ... BO'LIMI

– Ўзбекистонда таркиб топган экологик вазиятлар ва экологик хавфсизликни таъминлаш чора-тадбирларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– табиат, жамият, ишлаб чиқариш кучларини ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан самарали фойдаланиш;

– Ўзбекистон табиий, иқтисодий ва интеллектуал ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳамда уларни муҳофаза этиш ***кўникмаларга эга бўлиши керак.***

6.2.3. Умумкасбий фанлар бўйича талаблар

6.2.3.1. Овқатланиш корхоналарида санитария ва гигиена фани бўйича

Бакалавр:

– овқатланиш корхоналарида кўрсатиладиган хизматларнинг истеъмолчи соғлиги ва хаёти учун безарарлигини таъминлашда санитария ва гигиенанинг роли;

– овқатланиш корхоналарида ўтказиладиган санитария назорати моҳияти;

– микроиклим шароитининг корхона маҳсулоти ва хизматлар кўрсатишига таъсири;

– овқатланиш корхоналарида санитария режими тушунчаси ва санитария куни;

– кимёвий ишлов бериш тушунчалари ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– овқатланиш корхоналарида ўтказиладиган санитария назорат турлари, назорат органларини;

– овқатланиш корхоналари биноси, хоналар, ходимлар иш жойига қўйиладиган гигиеник талабларини;

– овқатланиш корхоналарини сув ва канализациясига қўйиладиган гигиеник талабларини;

– овқатланиш корхоналарида ёритишга ва иқлим шароитига қўйиладиган гигиеник талабларини;

– атмосфера ва корхона хоналарида ҳавонинг таркиби ва газ меъёрий миқдорларини;

– овқатланиш корхоналари худуди, уни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштиришнинг санитарик ва гигиеник аҳамияти;

– ҳаво таркибида ходимлар организми учун зарарли моддаларнинг максимал рухсат этилган меъёрларини;

– овқатланиш корхоналарида юқумли касалликларнинг олдини олиш бўйича ўтказиладиган тадбирларини;

– овқатланиш корхоналарини тозалигига қўйиладиган талаблар ва уларни тозалаш усулларини;

– хом ашё, тайёр маҳсулотларни ташиш ва реализация қилишга қўйилган гигиеник талабларини;

– овқатланиш корхоналаридаги жиҳоз ва идишларни ювишга қўйилган талабларини;

– истеъмолчиларга хизмат кўрсатишга қўйилган санитария ва гигиена талабларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– овқатланиш корхоналари ҳовлиси, хона ва цехларини тоза тутиш;

– овқатланиш корхоналарида кимёвий қайта ишлаш тадбирларини ўтказиш;

– ҳашорат ва кемирувчиларга мунтазам кураш олиб бориш;

– хом ашёларга ишлов беришда ва маҳсулотлар реализациясида гигиеник қоидаларга амал қилиш;

– овқатланиш корхоналари ҳовлисида ахлат идишини жойлаштириш;

– хона ва цехларнинг қуёш нури билан иккиламчи ёритилишини таъминлаш;

– цех ва хоналарни табиий ёритилиш коэффициентини аниқлаш;

– кундуз куни электр ёритгичлар билан ёритилиши керак бўлган хоналарни аниқлаш;

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATI VA ... AXBOROT ... JORIY ETISH ...

– маҳсулотларнинг гигиеник сифат кўрсаткичларини аниқлай, олиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.2. Касбий этика ва этикет фани бўйича

Бакалавр:

– касбий бурч тушунчасининг тавсифи ва турлари;

– инсоний муносабатларда ишлатиладиган мулоқот воситалари;

– хизмат кўрсатиш корхоналарида сўзлашиш этикети;

– овқатланиш корхоналари истеъмолчиларига хизмат кўрсатиш қоидалари;

– овқатланиш корхоналари персонали кийиниши этикети ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– Касбий этика ва этикет фанининг тушунчаси, предмети;

– касбий этикет турлари ва хоссалари;

– касбий этиканинг асосий категориялари;

– истеъмолчиларга хизмат қиладиган корхоналар ходимларининг этикет қоидаларни;

– касбий корхоналарда муносабат қоидаларини;

– муомала, хушмуомалалик, одоблилик, назокатлилик, сабр-тоқат, камтарликнинг хусусиятларини;

– ресторан ишида сўзлашишга қўйиладиган талабларни;

– хизмат истеъмолчилари муносабатида танишиш, суҳбатлашиш, баҳслашишдаги этикет қоидаларни;

– овқатланиш корхоналарида истеъмолчиларга хизмат кўрсатиш этикет қоидаларини;

– меҳмонларга хизмат кўрсатиш сифатининг элементларини;

– хизматлар соҳаси корхона раҳбарларига қўйиладиган умумий талабларни;

– раҳбарларнинг ходимларни қабул қилиш ва улар билан мулоқот қилиш қоидаларни;

– хизматлар соҳаси корхоналар ходимларини касбий кийимларига қўйилган халқаро талабларини;

– халқаро этикетни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– инсоний муносабатлардаги сўзлашиш, унинг оҳанги ва суҳбатдошга қараб боқиши, имо-ишоралари;

– муомала қилишда меҳрибонлик, назокатлик, камтарлик ва сабр-тоқатлилик;

– сўзлашишда бетараф, адабий иборларни ишлатиш;

– сўзлашишда қўпол ва жаргон сўзларни тушунарли бўлмаган шевада гапирмаслик;

– танишиш, таклиф ва илтимос қилиш, маслаҳат ва буйруқ беришда, розилик ва норозилик билдиришда хизмат доирасида ишлатилиши керак бўлган ибораларни қўллаш;

– мақтов, маъқуллаш ва маъқулламасликда, таъна қилишда, табриклашда, тилаклар ва миннатдорчилик билдиришда, савол-жавоб қилишда, жойлашишда ишлатилиши керак бўлган ибораларни қўллаш;

– таом ва ичимликлар узатишдаги талабларни бажариш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.3. Сервис фаолияти асослари фани бўйича

– замонавий сервис фаолияти хусусиятлари;

– сервис фаолияти таснифи ва асосий сервис хизматлари тавсифи;

– сервис фаолиятини адаптацион-динамик тавсифлари;

– хизматларни сифати, хавфсизлиги ва сервис соҳасидаги тадбиркорлик хусусиятлари;

– сервис соҳаси корхоналари бошқаруви;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH... BAZAVIY NUSXA... AXBOROT...

– сервис фаолиятидаги информацион технологиялар ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– сервис фаолиятини мамлакат ижтимоий-иқтисодий ҳаётидаги аҳамияти ва ривожланиш тенденцияларини;

– сервис фаолиятини илмий таҳлилини;

– сервис фаолияти тарихий ривожланишини;

– сервис фаолияти постиндустриал жамият даврида шаклланиши хусусиятларини;

– сервис фаолиятини қарама-қаршиликларини тўғри таҳлил қилишни;

– сервис фаолияти ва хизматлар таснифини таҳлил қилишни;

– сервис фаолиятини хўжалик амалиётидаги ўрни;

– хизматлар соҳасига инновацияларни татбиқ қилишни;

– истеъмолчиларга сифатли ва хавфсиз хизмат кўрсатишни ташкил қилишни;

– сервис корхонаси бошқарув жараёнларини таҳлил қилишни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– мижозларга хизмат кўрсатиш шакл ва турларини тўғри танлаш;

– хизмат истеъмолчилари билан мулоқот учун «контакт» зонасини ташкил этиш;

– иистеъмолчиларга «контакт» зонасида юқори даражада хизмат кўрсатиш;

– хизматлар сифати ва хавфсизлигини тўғри аниқлай олиш;

– сервис корхонасидаги ишлаб чиқаришни тезкор бошқариш;

– истеъмолчиларга маданиятли хизмат кўрсатиш

– хизмат истеъмолчилари билан тўғри, ўзаро таъсир эта олиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.4. Хизмат кўрсатиш корхоналарининг электрон техникаси фани бўйича

Бакалавр:

– Ўзбекистон хизматлар соҳаси корхоналарида ахборот-технология, информацион-коммуникацион электрон техниканинг кенг кўламда қўлланилиши;

– хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникаси;

– хизматлар соҳаси корхоналари электрон офис ва оргтехникаси;

– хизматлар соҳаси корхоналари хавфсизлигини таъминлаш электрон комплекс тизимлари ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– хизмат кўрсатиш корхоналари электрон техникаси таснифи ва уларнинг ўзига хос хусусиятларини;

– хизматлар соҳаси корхоналари хизматида электрон назорат-касса машиналари, тарозиларини;

– хизматлар соҳаси корхонасида POS – система ва терминалларни;

– хизматлар соҳаси корхоналаридаги информацион-коммуникацион тизимларни, локал тармоқларни;

– хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникаси билан сервис хизмат кўрсатиш техника ва технологиясини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникаси базасини ташкил этиш;

– хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникаси эксплуатацияси талаблари;

– корхоналар электрон техникасини сервис хизмат кўрсатишда қўллаш қоидалари;

– корхоналар электрон техникаси: назорат касса машиналари, касса POS терминали ва системаси таснифи ва ишлаш режими;

– меҳмонхона электрон техникаси: информацион-коммуникацион тизимлари, интеграллашган информацион тизими, кабел ва радиотелефон, АТС сервер тизими, ёнгин сигнализацияси АТС тизими таснифи ва ишлатилиши;

– корхоналар офис электрон техникаси ва хавфсизлигини таъминлаш: нусха кўчириш, кўпайтириш, замонавий алоқа, кузатиш, ёнгин ва радиацион хавфсизлигида

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH, ... DAVLAT NAZORATI ... AXBOROT TEXNO... ... MARKAZI

кўлланиладиган электрон техника таснифи ва ишлатилиши ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.5. Бухгалтерия хисоби ва аудит фани бўйича

Бакалавр:

– бухгалтерия хисобини ташкил қилиш тамойиллари; туристик корхоналарда бухгалтерия хисобини юритиш тартиби;

– корхоналарда хўжалик жараёнлари ва уларни хужжатлаштириш;

– корхоналарнинг маблағлари ва уларнинг ташкил топиш манбалари хисоби ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– "Бухгалтерия хисоби ва аудит" фанининг предмети, объекти ва вазифалари; корхоналарнинг хисоб сиёсатини;

– корхоналарда бухгалтерия хисобининг усулларини;

– корхоналарда активлари ва пассивлари хисобини;

– харажатлар таркиби ва махсулот таннархни;

– фойда ва зарарлар хисобини;

– бухгалтерия хисоби счётлар тизимини;

– молиявий натижаларнинг шаклланиш тартибини;

– молиявий хисоботларнинг турларини;

– ишлаб чиқаришни иктисодий самарадорлик кўрсаткичлари якунига бахо бериш ва аудиторлик текширувига тайёрлашни;

– корхоналар иқтисодий салохиятини бахолашни;

– электрон хисоблаш машиналари (компьютер воситалари)нинг таҳлил ва аудит жараёнида қўллаш хусусий капитал ва мажбуриятлар хисобини;

– бухгалтерия хисобининг миллий стандартларини;

– молиявий хисоботларни тузиш тамойилларини;

– турли мулкчилик шаклида туристик корхоналарини тўғри бошқаришда аудитнинг ролини;

– аудитнинг асосий тамойилларини;

– аудитнинг асосий вазифаларини;

– аудитнинг усулларини;

– аудитда фойдаланиладиган ахборот манбаларини;

– хўжалик фаолиятини ифодаловчи кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва аудит усулларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– корхоналарда бухгалтерия хисобининг усулларидан фойдаланиш;

– корхоналарнинг маблағлари ва уларнинг ташкил топиш манбалари харакатини бухгалтерия хужжатларида акс эттириш;

– корхоналарнинг молиявий натижасини аниқлаш ва хисобини юритиш;

– корхоналарлар балансини тузиш;

– молиявий хисобот маълумотларига таъсир этувчи омилларни таҳлил қилиш;

– аудит жараёнида керак бўладиган манбалар хажмини аниклаш, тўплаш, уларни тўғрилигини текшириш, қайта ишлаш, таҳлил этиш ва аудитга мослаштириш;

– аудит натижаларини умумлаштириш ва расмийлаштириш;

– аудит натижасида хисобот ва хулоса тайёрлаш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.6. Сервисда технологик жараёнлар фани бўйича

Бакалавр:

– ишлаб чиқариш жараёнлари тушунчаси ва тузилмаси;

– ресторан ишидаги жараёнларнинг умумийлиги;

– овкатланиш корхоналари ишлаб чиқариш технологик жараёнлари ва қурилмалари умумий тушунчалари;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH ... EKSPERT NAZORATI ... AXBOROT ... ISHI ...

– овкатланиш корхоналари ишлаб чикариш технологик жараёнлар назарий асослари;

– махсулотларни истеъмол килиш жараёнларини ташкил килиш;

– хизматлар кўрсатиш жараёнининг узлуксизлигини таъминлаш;

– меҳмонхона жараёнларини хизмат максади, техникавий-ташкилий хусусияти *ҳақида тасаввурга эга бўлиши;*

– «Сервисдаги технологик жараёнлар» фанининг максади, вазифаси ва предметини;

– ишлаб чикариш жараёнларининг турланишини;

– жараёнларни ташкил этиш асосий тамойиллари;

– хизматлар кўрсатиш жараёнлари тузилмасини;

– махсулотлар ишлаб чикариш ва уларни таъмирлаш, хизмат кўрсатиш жараёнларини;

– гидродинамик, гидромеханик, совитиш, салкинлаш, механик жараёнларни;

– махсулотни истеъмолчиларга етказиш учун савдо залларини тайёрлаш, столларни сервировка килиш, буюртма олиш, хизмат кўрсатиш, ҳисоблашни;

– овкатланишдаги хизмат кўрсатиш жараёнларини бажаришда моддий-техникавий воситаларга, жиҳозларга, инвентарларга бўлган талабларнинг меъёрий ҳисоби ва таъминланишини;

– овкатланиш корхоналари сервис хизмати жараёнлари ва курилмаларини;

– овкатланиш корхоналарида микроиклимни саклаш жараён ва курилмаларини;

– овкатланиш корхоналарида санитария-гигиеник ҳолатни саклаш жараёнлари ва курилмаларини *билиши ва улардан фойдалана олиши;*

– жараёнларнинг ташкил этиш асосий тамойилларининг бажарилиши;

– хизмат кўрсатиш жараёнлари: буюртма олиш, буюртма бериш, махсулотларни реализация килиш;

– тайёр маҳсулотларни сотиш, истеъмол килиш, саклаш жараёнларини бажариш;

– хизмат кўрсатиш ва ишлаб чикариш жараёнлари ва курилмаларини баҳоловчи асосий кўрсаткичлари;

– махсулотларни сотиш учун тайёрлаш ва унинг истеъмолчиларига кўрсатиладиган хизматларни ташкиллаштириш;

– сотишда технологик жиҳозлардан фойдаланиш *кўникмаларига эга бўлиши керак.*

6.2.3.7. Таом ва хизматлар сифат кўраткичлари фани бўйича

Бакалавр:

– замонавий тадкикот усулларининг таом ва маҳсулотлар сифатини бошкаришдаги аҳамияти;

– таом ва маҳсулотларни озикавий ва энергетик киймати;

таом ва махсулотларни сифатини баҳолаш услуб ва мезонлари;

– таом ва махсулотларни зарарсизлиги;

– хизматларни сифати ва хавфсизлиги *ҳақида тасаввурга эга бўлиши керак;*

– таом ва маҳсулотларни асосий физикавий тадкикот усулларини;

– физик-кимёвий тадкикот усуллари турларини;

– ресторанда махсулотларнинг ҳом ашёлари ва уларнинг озикавий ва биологик таркибий кисми;

– ресторанда овкатланиш маҳсулотини тайёрлашда оксилларнинг, мураккаб углеводородларнинг, витаминларнинг ўзгаришини умумий тушунчаси;

– таом ва маҳсулотларни тадкикот этишнинг стандарт кимёвий усулларини;

– усуллар асосида бажариладиган жараён ва ҳодисалар моҳиятини;

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH DAVLAT NAZORATI ... ASSORTI ... NUSXASI

– тадқиқотлашда ишлатиладиган асбоблар тузилишини, уларни ишга тайёрлаш ва ишлатиш қоидаларини;
– таом ва маҳсулотларни тадқиқот этишнинг реологик усулларини;
– таом ва маҳсулотларни тадқиқот этишнинг хроматографик усулларини;
– таом ва маҳсулотларни тадқиқот этишнинг спектрал усулларини;
– таом ва маҳсулотларни тадқиқот этишнинг оптик усулларини;
– тадқиқот қилишда ишлатиладиган асосий кимёвий реактивларни;
– асосий физик-кимёвий таҳлилларни ўтказиш тартибини;
– хизматларни сифат кўрсаткичлари ва уларни аниқлаш усулларини;
– мувозанатлаштирилган таомлар рационларини тузишни;
– таомлар озиқавий қийматини оптималлаштиришни;
таомлар таркибида организмга тушиши керак бўлган оксиллар, углеводлар, ёғлар, витаминлар, минерал элементларга қўйилган талабларни;
– ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***
– таом ва маҳсулотларни тадқиқот этишда физикавий-кимёвий тадқиқот услубларини танлаш;
– тадқиқотларни ташкил эта олиш;
– таом ва маҳсулотларни физикавий-кимёвий услублар ёрдамида тадқиқот қилиш;
– таҳлилхона ишини ташкил этиш;
– тадқиқотлашда қўлланиладиган асосий реактивларни тайёрлаш;
– тадқиқотлардан олинган натижаларга ишлов бериш;
– тадқиқотлар натижаларини изоҳлаш ва тушинтириш;
– хизматлар сифати ва хавфсизлигини тўғри аниқлай олиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.8. Менежмент фани бўйича

Бакалавр:

– менежментнинг назарий асослари;
– менежментнинг ривожланиш тарихи ва замонавий концепциялари;
– менежментнинг фан сифатида шаклланиш шарт-шароитлари;
– менежментнинг илмий мактаблари;
– Ўзбекистонда бошқарувнинг ривожланиши;
– менежментнинг хорижий моделлари;
– бошқарув ва менежмент;
– менежментнинг илмий ёндашувлари ва тамойиллари;
– меҳнатни бошқаришнинг ҳунармандчилик,технократик, инновацион усуллари;
– бошқарувнинг моҳияти ва тизими;
– менежернинг услуби ва имиджи;
– ишга доир этика ва этикет ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***
– бошқарув меҳнатининг таърифи, хусусиятлари, турларини;
– бошқарув меҳнатини илмий ташкил этишни;
– раҳбар ўзини-ўзи бошқаришини;
– менежер фаолиятини режалаштириш ва ташкил этишни;
– меҳнат жамоаларида ходимларни бошқаришни;
– жамоа тушунчаси, турлари, шаклланиш босқичларини;
– ходимларга таъсир ўтказиш ва уларни бошқаришни;
– низоларни ҳал этиш йўлларини;
– ташкилотлар тушунчаси ва уларнинг тавсифини;
– ташкилий тузилмаларнинг турларини;
– ташкилотларнинг асосий ташкилий-ҳуқуқий шаклларини;
– ташкилотларнинг янги турларини;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATINI METROLOGIYA... AXBOROT TEXNO... 2017 ...

– ташкилотлар ривожланишидаги замонавий тенденцияларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– бошкарув усулларидан фойдаланиш;
– менежмент технологиясини ташкил этиш;
– бошкарув жараёни ва вазифаларини белгилаш;
– режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш, мувофиклаштириш;
– бошкарувда ахборотлар ва коммуникациялардан фойдаланиш;
– ташкилотларнинг ички ва ташки муҳитини таҳлил килиш;
– бошкарув карорларини кабул килиш;
– ташкилий ўзгаришларни бошкариш;
– корхона салоҳиятини бошкариш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.9. Маркетинг фани бўйича

Бакалавр:

– маркетинг концепцияси, тамойиллари, функциялари ва вазифалари;
– корхонада маркетинг фаолиятини ташкил этиш тизими;
– маркетинг комплекси, маркетинг фаолиятини режалаштириш;
– маркетинг хизматларини ташкил этиш;
– маркетингни ички ва ташки муҳити;
– бозор конъюнктураси ва бозор сигими;
– товар, нарх, сотиш ва коммуникация ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– мамлакатимизда ва хорижда маркетингни ривожланишининг замонавий тенденцияларини;

– маркетинг концепциясидан самарали фойдаланиш усулларини;
– корхонада маркетингни ташкил килиш шаклларини;
– маркетингнинг асосий тамойилларини;
– янги товар ишлаб чикиш ва бозорга чикариш усулларини;
– корхонада ракобат муҳитини шакллантиришни;
– маркетинг соҳасидаги меъёрий ҳужжатларни;
– истеъмолчилар хулк-атворини таҳлил килишни;
– маркетинг тадкикотлари ўтказиш усулларини;
– бозорни сегментлаш ва харидорлар турларини аниклашни;

– талаб, таклиф ва бозор хажмини аниклашни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– замонавий маркетинг концепцияларини татбик этиш;
– маркетинг хизматларини ташкил этиш;
– маркетинг режасини ишлаб чикиш;
– бозор холати хакида ахборот тўплаш, кайта ишлаш ва таҳлил килиш;
– бозор конъюнктурасини тадкик этиш;
– товар сиёсатини самарали бошкариш;
– товар ракобатбардошлигини ошириш;
– янги товарларга нарх белгилаш;
– маркетинг коммуникацияси элементларидан фойдаланиш;
– реклама самарадорлигини аниклаш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.10. Дизайн ва реклама фани бўйича:

Бакалавр:

– Ўзбекистонда сервис хизматларининг холати ва сервис соҳаларининг ривожланиш истикболи;

– дизайн ва унинг асосий тушунчалари;
– дизайн тарихи;
– меъморчилик стиллари ва замонавий дизайн;

– сервис соҳаси корхоналарининг интерьери;
– реклама ва реклама фаолиятининг моҳияти, аҳамияти ва иктисодий самарадорлиги;
– рекламага қўйиладиган талаблар ва реклама агентлиги;
– ***ҳақида тассавурга эга бўлиши;***
– дизайн обьектлари, максади, вазифаси ва ижтимойи моҳиятини;
– дизайн обьектларига қўйиладиган талабларни;
– туристларни жойлаштириш воситалари, овкатлантириш, туристик фирмалар ва сервис соҳаси корхоналарининг дизайн обьекти сифатида категория ва турларга бўлинишини;
– реклама воситалари ва улардан фойдаланишини режалаштиришни;
– сервисда дизайн обьектларини;
– корхона турлари, категориялари ва биноларининг интерьерларини;
– сервис соҳаси дизайни объектлари учун пропроция, симметрия, асимметрия, ритм, композиция, шакл каби тушунчаларнинг аҳамиятини;
– миллий дизайн ва улардан сервис корхоналарининг интерьерини шакллантиришда фойдаланишни;
– сервис соҳаси корхоналари фойеларининг интерьерларини шакллантиришни;
– овкатланиш залларининг интерьерларини шакллантиришни;
– овкатланиш столларини дизайн талабларига кўра безашни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***
– хизмат кўрсатиш хоналарининг интерьерларини шакллантириш;
– савдо корхоналари сотиш залларининг интерьерларини шакллантириш;
– меҳмонхоналар номерлари интерьерларини шакллантириш;
– ишлаб чиқариш корхоналари цех ва хоналарининг интерьерларини шакллантириш;
– реклама махсулотларини ишлаб чикиш;
– рекламани реклама воситаларида жойлаштириш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.11. Меҳмондорчилик индустрияси фани бўйича

Бакалавр:

– меҳмондорчилик индустрияси тараккиётининг ҳозирги замон ҳолати, истикболлари ва йўналишлари;
– сайёҳлик – замонавий оламнинг кенг кўламдаги ижтимоий-иктисодий ҳодисаси ва унинг меҳмондорчилик индустриясига таъсири;
– сайёҳликнинг миллий иктисодиётдаги ўрни;
– Ўзбекистон меҳмондорчилик индустриясининг жаҳон меҳмондорчилик индустриясидаги ўрни;
– меҳмонхоналар хизматининг бозори ва унинг компонентлари;
– меҳмонхона индустрияси ва меҳмонхона сервиси ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***
– «Меҳмондорчилик индустрияси» фанининг максади, вазифаси ва предметини;
– меҳмондорчилик индустриясининг меҳмондорчилик, овкатлантириш ва жойлаштириш тузилмасини;
– меҳмондорчилик индустриясининг саёҳатлар ва туризм тузилмасини;
– меҳмондорчилик индустриясининг ўсишида халкаро туризмнинг ролини;
– жаҳон сайёҳлик саноатининг иктисодий кўрсаткичларини;
– халкаро сайёҳлик бозори сегментини;
– меҳмонхона индустриясида меҳмонхонанинг жойлаштириш, овкат ва ичимлик, савдо, транспорт сайр-томоша ва спорт секторларини;
– меҳмонхона саноатида махсулот ассортименти сиёсатини;
– меҳмондорчилик саноатида маркетингнинг баҳолаш стратегияси ва тактикасини;

O'ZSTANDART AGENTLIGI ... NAZORATI ... AXBOROT ... JODIY ...

– меҳмондорчилик саноатида маҳсулот сотиш: техника базаси, миссияси, омиллари ва технологиясини;

– меҳмондорчиликда тўғридан-тўғри, агентлик орқали, корпоратив сотиш технологиясини;

– меҳмондорчилик индустриясида реклама ва ташвиқотни;

– мижозларга сервис хизмат кўрсатишнинг халқаро стандартларини ***билиши ва фойдалана олиши;***

– жаҳон меҳмондорчилик индустриясининг замонавий талабларини бажариш;

– меҳмондорчилик индустриясида хизматлар сифатини баҳолай олиш ва бошқариш;

– меҳмонхона маҳсулоти ва хизматининг янги турини бозорда татбиқ этиш;

– меҳмонхона саноатида маркетингни баҳолаш мажмуасини қўллаш;

– меҳмонхона бизнесида франчайзинг тизимини қўллаш;

– меҳмондорчилик индустриясида: жойлаштириш, овқатлантириш, савдо, транспорт, сайр-томоша, спорт секторлари талабларини бажариш;

– мижозларга сервис хизмат кўрсатишда касбий этика ва этикет қоидаларига риоя этиш;

– мижозларнинг хоҳиш-талабларини бажаришда сервис хизмат кўрсатиш стандарт талабларига риоя этиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.12. Хизматлар соҳаси иқтисодиёти фани бўйича

Бакалавр:

– хизматлар соҳасининг мамлакат иқтисодиётидаги ўрни;

– сервис фаолиятининг иқтисодий моҳияти ва хусусиятлари;

– хизматлар соҳаси иқтисодиёти ва хизматлар индустрияси тушунчалари;

– хўжалик юритиш ва мулкчиликни турли хилдаги шароитида сервис соҳасининг ташкилий иқтисодий тавсифи;

– сервис фаолиятининг иқтисодий ва ижтимоий самарадорлиги;

– хизматлар соҳасида тадбиркорлик фаолияти ва кичик бизнес ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– хизматлар соҳаси субъектлари ва ундаги меҳнатнинг хусусиятларини;

– турли хил омилларнинг хизматлар бозори даражаси ва ҳажмига таъсирини;

– ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этиш шакллари ва истеъмолчилар билан шартномалар тузиш хусусиятларини;

– хизматлар соҳаси фаолиятининг умумий ва қиёсий иқтисодий самарадорлик кўрсаткичларини;

– корхона ва ташкилотлар самарадорлигига таъсир этувчи омилларни;

– самарадорликни ошириш йўлларини;

– хизматлар соҳасида тадбиркорлик ва кичик бизнесни;

– корхона ва ташкилотларнинг асосий фондлари ва ишлаб чиқариш қувватлари, айланма фондлар ва маблағларини;

– сервис корхона ва ташкилотлари ишлаб чиқариш дастурини режалаштириш схемаси, бизнес режани тузишни;

– корхона ва ташкилотларда иш ҳақи турлари, шакллари ва моддий рағбатлантириш тартибини;

– инвестиция тадбиркорлик лойиҳасини;

– ишлаб чиқариш ва сотиш харажатларини;

– корхона ва ташкилотларнинг даромадлари ва рентабеллик даражасини;

– хизмат соҳаси корхоналари ва ташкилотлари асосий воситалар турлари ва уларнинг таснифини;

– корхона ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш, инновацион ва инвестиция жараёнларини;

– хизмат соҳаси корхоналарида ишлаб чиқариш харажатлари, маҳсулот ва хизматлар таннархини;

– маҳсулот ва хизматларни нархлаштиришни;

– хизмат соҳаси корхонаси молиясини;

– корхона хўжалиги фаолияти натижалари ва режалаштириш ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– иқтисодий ва ижтимоий самарадорлик кўрсаткичларини хисоблаш;

– сервис корхона ва ташкилотлар самарадорлигига таъсир этувчи омилларни аниқлаш;

– тадбиркорлик қарорларини ва битимларини тузиш;

– корхоналар асосий фондлари аммортизациясини хисоблаш;

– корхона ва ташкилотлар асосий фондлари харакатини баҳолаш;

– корхона ишлаб чиқариш қувватини аниқлаш;

– айланма маблағларини баҳолай олиш;

– бизнес режа тузиш;

– корхона ходимлари иш ҳақи кўрсаткичларини таҳлил қилиш, прогнозлаш;

– хизматлар таннархига қўшиладиган харажатлар калькуляцияси, сметаси;

– балансли, янги ва соф фойда-молиявий режалаштириш;

– корхона даромадлари ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.13. Хизматларни сертификатлаштириш ва сифатини бошқариш фани бўйича

Бакалавр:

– бозор иқтисодиётига ўтиш даврида маҳсулот сифатининг аҳамияти;

– Ўзбекистон сертификатлаштириш миллий тизими;

– сифатни таъминлаш ва бошқариш тизими асосий тамойиллари ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– Ўзбекистон Республикаси стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш ҳуқуқий асосларини;

– стандартлаштириш меъёрий ҳужжатлар тоифаси турларини;

– «Ўзстандарт» агентлигининг ташкилий тузилмасини;

– Ўзбекистон Республикаси стандартлаштириш, метрология, сертификатлаштириш тўғрисидаги қонунларини;

– стандартлаштириш миллий органларини;

– меъёрий ҳужжатлар шартли белгилари, даражалари, турларини;

– хизматлар техникавий шартларининг ва технологик йўриқномаларнинг тузилиши ва мазмунини;

– метрологияда физикавий катталиклар қийматлари ва бирликларини;

– хизмат ва маҳсулотларни мажбурий сертификатлаштириш тартибини;

– сертификатлаштириш схемаларини;

– сифатни бошқариш миллий ва халқаро тизимларини;

– халқаро стандарт ИСО 9000 серияли стандартлар атамалари ва тушунчалари, қўлланиш соҳаларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– стандартлаштиришда хизматлар ва маҳсулотларни ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиш;

– хизматлар ва маҳсулотга техникавий шартлар ва йўриқномалар тузиш;

– ўлчаш натижаларини баҳолаш;

– сертификатлаштириш схемалари ва уларни қўллаш;

– хизматларга мувофиқлик сертификатини расмийлаштириш ва олиш ишларини бажариш;

– халқаро стандарт талаблари асосида корхона сифат тизимларини ишлаб чиқиш;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATI VA MUVOFIQLIKNI TASDIQLASH INFORMATSIYA TEXNIKA FONDI TASDIQLANGAN

– ИСО халкаро стандартлар талаблари асосида сифат менежменти тизимларини ишлаб чикиш ва жорий этиш;

– хизматларда фойдаланиладиган товарларни маркаси ва штрих коди ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.3.14. Танлов фанлари бўйича

Танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

6.2.4. Ихтисослик фанлари бўйича талаблар

6.2.4.1. Ресторанларда ишлаб чиқариш технологияси фани бўйича:

Бакалавр:

– ресторанларда таом ва пазандалик маҳсулотларни тайёрлаш жараёнида содир бўладиган физикавий, физика-кимёвий ва биокимёвий жараёнлар;

– ресторанларда таом ва пазандалик маҳсулотларни тайёрлаш жараёнида содир бўладиган физикавий, физика-кимёвий ва биокимёвий жараёнларнинг моҳияти;

– тайёр махсулотлар озикавий кийматига таъсири;

– ресторанда тайёрланадиган таом ва пазандалик махсулотлари турлари ва тайёрлаш технологиялари ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– «Ресторанда ишлаб чикариш технологияси» фанининг максади, вазифалари ва предметини;

– хом ашё ва махсулотларга бирламчи ишлов беришни;

– ярим тайёр махсулотларни тайёрлашни;

– мураккаб бўлмаган таом ва пазандалик махсулотларни тайёрлашни;

– технологик операциялар ва жараёнларни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– таом ва пазандалик маҳсулотларни тайёрлашда ишлатиладиган хом ашё ва махсулотлар бўйича;

– хом ашё ва махсулотларнинг кимёвий таркиблари;

– хом ашё ва махсулотларга ишлов беришда чикиндилар ва махсулотлар массаларининг камайиши ёки кўпайиши меъёрлари;

– ресторан омборхонасида бўлмаган махсулотларни бошка махсулотлар билан алмаштиришни ва уларнинг меъёрлари;

– хом ашё, ярим тайёр ва истеъмолга тайёр маҳсулотларни сақлаш коидалари ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.4.2. Дунё халклари овкатланишининг хусусиятлари фани бўйича

Бакалавр:

– Марказий Осиё республикалари халкларининг таомлари ва овкатланишига хос умумийликлар;

– Шаркий славян халкларининг овкатланиши;

– Кавказ республикалари маҳаллий халкларининг овкатланиши;

– Жанубий ва Шаркий Осиё мамлакатлари халклари овкатланиши;

– Европа мамлакатлари халклари овкатланиши;

– Америка халклари овкатланиши;

– Якин Шарк ва араб мамлакатлари халкларининг овкатланиши ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***

– туркманлар, киргизлар ва қозоклар овкатланиши хусусиятларини;

– ўзбек ва тожик халкларининг миллий таомлари ва хусусиятларини;

– славянлар пазандалигининг умумий хусусиятларини;

– Молдавия ва Болтикбўйи давлатлари халкларининг овкатланишини;

– рус, украин ва белоруслар овкатланиши хусусиятларини;

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATI VA METROLOGIYA ... ILMIY TEXNIKA ... ARXIVI

– грузин, арманлар ва озарбайжон халкларининг севимли таомлари ва овкатланиш хусусиятларини;

– шведлар, данияликлар, финлар ва норвег халкларининг миллий таомларини тайёрлаш технологияси хусусиятларини;

– Скандинавия мамлакатлари халқларининг овкатланишини;

– япон, хитой, корейс халкларининг севимли таомлари ва хусусиятларини;

– немислар, австрияликлар, французларни севимли таомлари ва хусусиятларини;

– америка халклари миллий таомлари ва хусусиятларини;

– Миср, Зоир, Ирок, Туркия, Ливан, Сурия, Иордания халкларининг овкатланишини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– Марказий Осиё давлатларидан келадиган меҳмонларга тавсия этиладиган таомлар ва уларни тайёрлаш технологияси;

– Шаркий славян халкларининг севимли таомлари ва тайёрлаш технологияси хусусиятлари;

– Кавказорти халкларининг севимли таомлари ва тайёрлаш технологияси хусусиятлари;

– Молдавия ва Болтикбўйи давлатларидан келадиган меҳмонларга тавсия этиладиган таомлари;

– Скандинавия мамлакатлари халкларининг миллий таомларини тайёрлаш технологияси хусусияти;

– Жанубий-Шарқий Осиё мамлакатлари халқлари ёктирган миллий таомларини тайёрлаш ва таклиф этиш;

– Европа мамлакатлари халклари севимли таомлари ва уларни тайёрлаш технологияси хусусиятлари;

– Америкалик меҳмонларга тавсия этиладиган таомлари;

– Якин Шарқ ва араб мамлакатлар халкларининг севимли таомлари ва уларни тайёрлаш технологияси хусусияти ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.4.3. Овкатланиш корхоналари жиҳозлари эксплуатацияси фани бўйича

– овкатланиш корхоналари жиҳозлари ҳакида умумий маълумотлар;
– ишлаб чикариш жиҳозлари;
– тайёр маҳсулот (овкат) тайёрлаш жиҳозлари;
– хом-ашё, ярим тайёр ва тайёр маҳсулотлар саклаш жиҳозлари;
– сервис таркатиш жиҳозлари;
– сервис овкатланишини ташкил этиш жиҳозлари ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши;***
– овкатланиш корхоналари жиҳозларининг классификациясини;
– жиҳозларга қўйилган умумий талабларни;
– ишлаб чикаришга хом-ашёни тайёрлаш жиҳозлари эксплуатациясини;
– сабзавотларни кайта ишловчи жиҳозлар эксплуатациясини;
– тайёр маҳсулот тайёрлаш жиҳозлари ҳакида умумий маълумотларни;
– кайнатиб пишириш жиҳозлари ва уларнинг эксплуатациясини;
– сабзавотларни сортловчи машиналар ва уларнинг эксплуатациясини;
– овкатларни иссик ҳолатда саклаш, иситиш аппаратлари ва уларнинг эксплуатациясини;
– ҳажмий иссиклик аппаратлари ва уларнинг эксплуатациясини;
– ишлаб чикариш ёрдамчи операцияларни бажариш жиҳозларини;
– назорат-касса аппаратлари ва уларнинг эксплуатациясини;
– овкатланиш савдоси жиҳозларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***
– жиҳозлар ишининг асосий эксплуатацион кўрсаткичлари;
– овкатланиш корхоналари жиҳозларининг умумий эксплуатация коидалари;
– сабзавотларни ювиш, тозалаш, кесиш ва маҳсулотларни кайта ишловчи машиналар ва уларнинг эксплуатацияси

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH, ... NAZORAT ... TEXNIK ...

– хамирли пазандалик ва кондитер маҳсулотларга компонентлар тайёрлаш жиҳозлари ва уларнинг эксплуатацияси;
– ковуриш, ёпиш, иситиш жиҳозлари ва уларнинг эксплуатацияси;
– совутиб саклаш ҳакида умумий маълумотлар;
– совитиш машиналари эксплуатацияси;
– юк ортиш ва тушириш, транспортёр жиҳозлари уларнинг эксплуатацияси;
– идиш ювиш жиҳозлари ва тарозилар эксплуатацияси;
– овкатларни сервис таркатиш линиялари;
– ичимликлар тайёрлаш, куйиш аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси;
– овкатланишда савдо атоматлари ва уларнинг эксплуатацияси;
– овкатланиш хоналарни салкинловчи ва тозалаш аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.4.4. Ресторан ишини ташкил этиш фани бўйича

– хизматлар, хизмат кўрсатиш ва сервис тушунчалари;
– хизматлар кўрсатиш жараёнларини ташкил этиш ва бошкариш моҳияти;
– хизматлар соҳаси корхоналари фаолиятини ташкил этиш асослари;
– сервис соҳаси корхоналари турлари;
– сервис соҳаси корхоналарида асосий ишлаб чикаришни ташкил этиш;
– корхоналарда истеъмолчиларга сервис хизматини ташкил этиш;
– туристлик хизматда овкатланиш хизматининг тутган ўрни;
– овкатланиш корхоналарида истеъмолчиларга сервис хизматини ташкиллаштириш фаолиятининг вазифалари;
– овкатланишда таомнома ва прейскурантларнинг моҳияти ва расмийлаштириш аҳамияти;
– овкатланиш корхоналарида савдо фаолиятини ташкиллаштириш;
– овкатланиш сервисида хизматчилар ва администрация ўртасидаги меҳнат муносабатлари ***ҳакида тасаввурга эга бўлиши;***
– овкатланиш корхоналарида хизмат кўрсатишни ташкил этишнинг ўзига хос хусусиятларини;
– овкатланишнинг ижтимоий-иктисодий моҳияти ва ташкиллаштириш асосларини;
– овкатланиш корхоналарининг турлари ва синфланишини;
– аҳоли ва туристларнинг овкатланиш хизматини ташкиллаштиришнинг ўзига хос хусусиятларини;
– овкатланиш корхоналарининг маҳсулотни реализация таксимоти, ассортименти, хизмат кўрсатиш шакли ва савдо ишлаб чикариш фаолияти бўйича турланишини;
– ошхона идиш-товоклари, жиҳозлари, асбоблари ва ошхона сочик-дастурхонлари, мебеллари, ходимлар кийимини;
– овкатланишдаги асосий замонавий хизмат шаклларини;
– овкатланиш хизматини транспорт, анжуманлар, конкурс ва спорт анжуманларида ташкил этишни;
– чет эл туристларини ресторан, кафе ва ошхоналарда кабул килиш ва хизмат кўрсатиш коидаларини;
– истеъмолчилар сервис хизматини ташкиллаштириш вазифаларини;
– овкатланиш хизмати кўрсатиладиган хоналарга кўйиладиган талабларни;
– овкатланиш таомнома ва прейскурантини тузиш, расмийлаштиришни;
– турли хилдаги маросимларда овкатланиш хизмат кўрсатишни ташкил этишни;
– талаба, ўкувчилар овкатланишини ташкил этишни;
– овкатланиш жойларида истеъмолчиларни кутиб олиш, буюртма кабул килиш ва ишлаб чикаришга беришни;
– овкатланиш учун столларни сервировка килиш, официантлар тайёргарлиги, овкат ва маҳсулотларни бериш умумий коидаси ва методларини;

– истеъмолчилар билан хисоб-китоб қилиш ва уларни кузатишни;

– овқатланиш корхонаси персоналининг меҳнат, техника ва ёнғин хавфсизлигини таъминлашни ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– сервис корхоналарининг ривожланишида механизациялаштириш ва автоматлаштириш, ахборот компьютер технологияларини қўллаш;

– овқатланиш корхоналарининг ташкиллаштириш шакллари ва уларни такомиллаштириш йўллари;

– овқатланиш корхоналари ривожланиш меъёрлари ва уларни рационал жойлаштириш тамойиллари;

– овқатланиш хизмати кўрсатишда метрдотел ва официантлар мажбуриятлари;

– овқатланишни ташкиллаштиришда карталар, схемалар, оқимли операцион жадваллар тузиш;

– турли хилдаги овқатланиш корхоналарининг овқатланиш хоналарига қўйилган талаблар;

– истеъмолчилар талабларини ўрганиб бориш усуллари ва овқатланиш хоналарини тайёрлаш;

– овқатланиш таомнома ва прейскурантларини тузиш ва расмийлаштириш;

– корхона идиш-товоқлари, асбоблари, сочиқ дастурхонларига бўлган талаблар;

– овқатланиш учун тўлов ҳисоб-китобларини бажариш;

– корхоналарга келтирилган маҳсулотларнинг сифат назоратини ўтказиш, олиб келиш режасини тузиш, маҳсулотларни келтириш ва сақлашни мувофиқлаштириш;

– корхона моддий техникавий талабларни меъёрий ҳисоби ва уни таъминлаш;

– корхоналар санитария-гигеник хизматларини ташкиллаштириш тадбирлари;

– овқатланиш ходимлари меҳнат муносабатлари, меҳнат ва техника хавфсизлиги, ёнғин хавфсизлиги талабларини бажариш;

– курс ишларига ва битирув ишини бажаришга олинган билимлардан фойдаланиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

6.2.4.5. Танлов фанлари бўйича бакалаврларнинг билим, малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

7. Таълим дастурларининг мазмуни ва компонентлари

7.1. ***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)*** таълим йўналиши бўйича бакалаврларни тайёрлашнинг таълим дастури таълимнинг кундузги шакли бўйича 4 йил ўқишга мўлжалланган бўлиб, қуйидаги вақт тақсимотига эга:

Назарий таълим	136 ҳафта
Аттестация	19 ҳафта
Малака амалиёти	13 ҳафта
Битирув иши	5 ҳафта
Таътил	31 ҳафта
Жами	**204 ҳафта**

7.3. Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда таълим дастурининг умумий ҳажми 4 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

7.4. Таълим дастурини ўзлаштиришда бир қатор масалалар ёки фанлар муаммолари бўйича талабаларнинг мустақил таълими кўзда тутилади.

7.5. *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг зарурий мазмуни ва компонентлари

7.5.1. Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар мазмуни ва компонентлари

Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанларнинг зарурий мазмуни ва компонентлари «Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар» блоки бўйича бакалаврлар тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйилган талаблар» асосида белгиланади.

7.5.2. Математик ва табиий-илмий фанлар мазмуни ва компонентлари

7.5.2.1. Олий математика:

Алгебра: математика дунёни билишнинг ўзига хос усули, унинг тушунчалари ва тасаввур умумийлиги. Математиканинг ҳозирги замон тараккиётидаги ўрни ва аҳамияти. Математик мушоҳада, фазовий тасаввур, абстракт тафаккур, алгоритмик фикрлаш. Системалар хакида тушунча. Детерминантларни ҳисоблаш ва матрицалар устида амалларни бажариш. Чизикли тенгламалар системасини ечиш усуллари. Математик фикрлаш, исбот килиш, хулоса чикариш. Обектларнинг микдорий ва сифат нисбатларини ифодалаш учун математик символлардан фойдаланиш. Алгебарик тенгламаларни аналитик ва сонли ечиш. Чизикли алгебра. Асосий алгебраик тузилма. Детерминантларнинг хоссалари. Матрицалар тўғрисида умумий тушунчалар. Матрицалар устида амаллар, матрица ранги, тескари матрица, матрицалар хисобининг иктисодиётда қўлланилиши, чизикли тенгламалар системаси. Чизикли тенгламалар системасини детерминатлар ва матрицалар ёрдамида ечиш. Комплекс сон, комплекс соннинг алгебраик, тригонометрик, кўрсаткичли шакллари.

Геометрия: текислик ва фазодаги аналитик геометрия элементларининг талкини. Текислик ва унинг тенгламалари. Аналитик геометрия. Икки нукта орасидаги масофа ва кесмани берилган нисбатда бўлиш. Текисликда тўғри чизик тенгламалари, иккинчи тартибли чизик ва унинг тенгламаси. Сирт ва унинг тенгламаси. Берилган нуктадан ўтиб, берилган векторга перпендукуляр бўлган текислик тенгламаси. Текислик умумий тенгламаси. Икки текислик орасидаги бурчак. Нуктадан текисликгача бўлган масофа. Фазода тўғри чизик ва унинг тенгламалари. Иккинчи тартибли сиртлар. Иккинчи тартибли сиртлар каноник кўриниши. Векторлар ва улар устида амаллар.

Математик таҳлил: тўпламлар назарияси. Функция тушунчаси ва унинг лимити хамда узлуксизлиги. Қаторлар ва дифференциал тенгламалар назарияси. Дифференциал ва интеграл хисоб ва унинг иктисодиётга татбики. Оддий дифференциал тенгламаларни тадкик килиш, уларни аналитик ва сонли ечиш. Чегараланган, очик, ёпик ва каварик тўпламлар. Тўпламларнинг эквивалентлиги тушунчалари. Бир ўзгарувчили функциялар. Функциянинг берилиш усуллари, лимити ва узлуксизлиги. Иқтисодиётда ишлатиладиган функциялар. Функция хосиласи ва унинг тарифи. Мураккаб функция ва юкори тартибли хосилалар. Функция дифференциали ва унинг такрибий ҳисоблашлардаги татбиклари. Ферма, Ролл, Лагранж теоремалари. Аникмасликларни очишда Лапитал коидаси. Дифференциал хисобнинг татбиклари. Ҳосила ёрдамида функция динамикаси, функция манотомлиги, экиструмими, энг катта ва энг кичик киймаглари, эгилиш нукталари хамда функция эгилувчанлигини текшириш. Аникмас интеграл ва уни интеграллаш усуллари. Интеграл ҳисоб аник интегралнинг татбиклари. Хосмас интеграллар. Қаторлар назарияси. Дифференциалли тенгламалар. Функционал анализ, комплекс ўзгарувчили функциялар назарияси элементлари.

Эҳтимоллар назарияси ва математик статистика: муаян жараёнлар учун эхтимолий моделларни ва модел доирасида хисобларни олиб бориш. Экспериментал малумотларга ишлов беришнинг асосий усулларидан фойдаланиш. Тасодифий ҳодисалар ва уларнинг турлари. Эхтимолларни кўшиш ва кўпайтириш теоремалари. Математик статистиканинг умумий тушунчалари. Таксимот параметрларини статистик баҳолаш. Гипотезаларни текшириш. Корреляцион богланишлар. Тажрибадан олинган маълумотларни статистик таҳлил килиш.

[illegible] STANDARTLA[illegible] NAZORAT[illegible] AXBOROT TEX[illegible] JORIY ETISH [illegible]

Математик дастурлаш: математик моделлар. Дискрет математика асосий тушунчалари ва методларини. Техника, технологик ва иктисодиётдаги энг оддий тизимлар ва жараёнларни математик моделлаштириш. Оддий иктисодий масалаларнинг айрим моделларини тузиш ва уни тахлил килиш. Чизикли режалаштириш масалалари ва уларни ечиш усуллари. Чизикли дастурлашнинг махсус масалалари. Ночизикли дастурлаш. Динамик дастурлаш элементлари. Ўйинлар назарияси элементлари.

7.5.2.2. Информатика ва ахборот технологиялари:

«Информатика ва ахборот технологиялари» фанининг мохияти, максади ва вазифалари. Ахборот маданияти ва ахборотлашган жамият. Замонавий ахборот технологиялари, уларнинг фан-техника тараккиётида, хамда жамият ривожида тутган ўрни. Ахборотлаштириш сохасида меъёрий-хукукий хужжатлар. Ахборот ва маълумотларнинг тавсифи ва хусусиятлари. Ахборотларнинг тузилиши, турлари, шакллари ва туркумланиши. Ахборотларни ўлчаш. Ахборотнинг хоссалари. Компьютернинг арифметик ва мантикий асоси. Сонли, матнли, график маълумотларни кодлаш. Ахборотнинг алгоритмик назарияси. Ахборот жараёнларининг аппарат таъминоти ва ташкил этувчилари (компьютер, сервер, суперкомпьютер ва мейнфреймлар). Ахборотларга ишлов бериш курилмалари ва уларнинг таснифи. Ахборотларни киритиш, чикариш курилмалари ва уларнинг таснифи. Алока ва коммуникация воситалари. Ахборот жараёнларнинг дастурий таъминоти. Дастурий таъминот турлари (амалий, тизимли ва ускунавий). Амалий дастурлар пакети ва улар ёрдамида ечиладиган масалалар туркуми. Ускунавий дастурий воситалар пакети. Хизмат кўрсатувчи дастурлар ва утилиталар. Ахборотларни архивлаш дастурлари. Операцион тизимлар, уларнинг вазифаси, таркиби ва асосий функциялари. Мижоз ва сервер операцион тизимлари. Файллар ва папкалар. Файл тизими ва уни бошкариш. Каттик дискларга хизмат кўрсатишни ташкил этиш. Матн процессорлари ёрдамида мураккаб, расмий ва электрон хужжатларни шакллантириш. Ахборотларни таклимотлар кўринишда шакллантириш технологияси. График маълумотлар билан ишлаш технологиялари. Растрли ва векторли график дастурлар билан ишлаш технологиялари. Алгоритмнинг хоссалари, тасвирлаш усуллари. Замонавий дастурлаш технологиялари, тиллари ва уларнинг турлари. Дастурлаш тилининг операторлари, массивлар, ўзгарувчилар, каторлар, константа, амаллар, процедура ва функциялари. Визуал дастурлаш технологиялари. Маълумотлар базаси ва уларни бошкариш тизимлари. Ахборот тизимлари, уларнинг мохияти, кўлланилиши ва вазифалари. Ахборот тизимларининг асосий жараёнлари. Ахборот тизимларини таъминловчи таркибий кисмлари. Ахборот тизимларининг синфланиши. Ахборот тизимларининг хаёт цикли моделлари. Электрон хужжат айланиши тизими. Ахборот тизимларининг интерактив хизматлари. Компьютер тармоклари ва уларнинг мохияти. Локал, минтакавий ва глобал тармоклар. Сервер ва мижозлар. Интернет ва интернет тармоги, уларни ташкил этиш. Веб-сайтлар. Веб-сахифа. Веб браузерлар ва уларнинг имкониятлари. Интернет тармоги кидирув тизимлари. Электрон почта хизмати. Интернет электрон тўлов ва тижорат тизимлари. Веб дастурлаш ва интернет ресурсларини яратиш. Ахборот хавфсизлиги сиёсати. Ахборотларни химоялаш усуллари. Идентификация ва аутентификация масалалари. Компьютер вирусларидан химояланиш. Компьютер тармоклари хавфсизлигини таъминлаш воситалари.

7.5.2.3. Физика ва кимё:

Физика: Физика фанининг асослари. Моддий нукта кинематикаси. Импульснинг сакланиш конуни. Кинетик ва потенциал энергия. Энергиянинг сакланиш конуни. Каттик жисмларнинг айланма харакати. Суюкликлар харакати. Физика конунлари. Динамика, термодинамика, изожараёнлар ва уларнинг конунлари. Тебранма харакат. Механик тўлкинлар. Товуш табиати. Молекуляр физика. Холат тенгламаси. Каттик жисмлар. Суюкликлар, суюкликларда молекулаларнинг харакати. Зарядларнинг сакланиш конуни. Электр майдони ва унинг тавсифномалари. Диэлектриклар электр майдони. Электр ва магнетизм. Ўзгармас ток ва уни конунлари. Магнит майдони ва уни токли ўтказгичга

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATINI BUXGALTERIYASI VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI ILMIY TADQIQOT BAZASI

таъсири. Суюқлик ҳаракатига механик қонунларни қўллаш. Оптика, электромагнит тўлқинлар ва уларнинг тавсифномалари. Ёруғликни тавсифловчи катталиклар ва уларнинг бирликлари. Атом ва ядро физикасининг элементлари.

Кимё: Кимё фанининг моҳияти. Кимёнинг асосий стехиометрик: моддалар массасининг сақланиш, таркибнинг доимийлик, эквивалентлар ва Авогадро қонуни.

Элементлар даврий системаси қонуни ва унинг аҳамияти. Кимёвий элементларнинг Ер қобиғида ва коинотда тарқалиши.

Атом тузилиши, атомнинг ядро модели. Квант сонлари: бош, орбиталь, магнит ва спин квант сонлари. Паули тамойили. Изотоп, изобар ва изотонлар тушунчаси.

Кимёвий боғнинг асосий хусусиятлари ва кимёвий боғнинг ҳосил бўлиш механизми. Кимёвий боғланишларнинг асосий турлари: ковалент (қутбли ва қутбсиз), ион, донор-акцептор, водород ва металл боғланишлар. Кимёвий элементларнинг валентлиги ва уларнинг бирикмалардаги оксидланиш даражаси.

Кимёвий кинетиканинг асосий тушунчалари. Реакция тезлиги ва унга таъсир қилувчи омиллар. Қайтар ва қайтмас реакциялар. Кимёвий мувозанат доимийси, мувозанатнинг силжиши.

Эритмаларнинг умумий тавсифи ва уларнинг аҳамияти. Дисперс системалар: эмульсия ва суспензиялар. Тўйинмаган, тўйинган ва ўта тўйинган эритмалар. Эритмаларнинг турли соҳаларда қўлланилиши ва аҳамияти. Тузли, кислотали ва асосли эритмаларнинг ўзига хослиги. Электролитик ва босқичли диссоцияланиш. Эритмаларнинг электр ўтказувчанлиги. Диссоциация жараёни ва унга таъсир этувчи омиллар. Кучли ва кучсиз электролитлар. Кислота, асос ва тузларнинг хоссалари. Эритмаларнинг pH ини аниқлаш.

Тузларнинг гидролизи. Гидролиз даражаси ва доимийси. Гидролиз даражасига таъсир этувчи омиллар.

Оксидланиш-қайтарилиш реакцияларининг моҳияти, турлари. Оксидланиш-қайтарилиш реакциялари тенгламаларини тузишнинг электрон баланс усули. Электролиз жараёни. Суюқланмада ва эритмаларда электролиз. Фарадей қонунлари.

Комплекс бирикмалар ҳақида тушунчалар. Комплекс бирикмаларнинг олиниши, номланиши ва аҳамияти.

Муҳим металл ва металмасларнинг табиатда тарқалиши. Организм фаолиятидаги зарур бўлган элементлар. Заҳарли ва канцероген элементлар. Нодир металлар. Қотишмалар ва уларнинг аҳамияти. Металлмасларнинг олиниш усуллари, асосий хоссалари ва ишлатилиши.

Кимё лабораторияларда ишлаш қоидалари. Қўлланиладиган асбоб ва мосламалар. Тарозида тортиш. Моддаларни тозалаш. Сувни қайта хайдаш. Қайта кристаллаш.

7.2.2.4. Илмий изланиш асослари фани бўйича:

«Илмий изланиш асослари» фанининг мақсади, вазифаси ва предмети. Ўзбекистон Республикасида илмий изланиш ишларининг ташкиллаштирилиши умумий тузилмаси, илмий изланиш комплекси.

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида илмий изланиш ходимларини тайёрлаш тизими. Олий таълим муассасида талабалар илмий изланиш ишларининг олиб борилиши. Илмий билиш умумий тушунчаси. Оддий ва илмий билиш, ҳиссий, мантиқий, интуитив, ғойибона билиш ва бошқалар. Илмий изланиш методологиясидаги асосий методлар. Кузатиш ва эксперимент, таҳлил ва синтез, индукция ва дедукция, умумлаштириш, абстрактлаштириш ва конкретлаштириш, тарихийлик ва мантиқийлик идеаллаштириш, моделлаштириш ва бошқалар.

Аҳолига социал маданий хизмат кўрсатишни такомиллаштиришда илмий изланишнинг роли ва унинг ривожланиш асосий йўналишлари. Илмий изланиш ишларининг турланиши ва унинг тузилмаси. Илмий изланиш йўналишини танлаш ва йўналиш бўйича ишларнинг бажарилиши. Мавзу бўйича ахборотларни йиғиш ва унинг таҳлили, ишчи гипотезани ишлаб чиқиш ва изланиш режасини тузиш. Изланиш методини

танлаш ёки ишлаб чиқиш, изланишни ўтказиш, олинган натижаларни қайта ишлови ва уларни таҳлил қилиш. Илмий ахборотлар манбалари изланиши, йиғилиши ва қайта ишлови. Илмий ахборотлар манбалари. Илмий техникавий ахборотларни давлат тизими, унинг тузилмаси, асосий илмий нашриётлар ва уларнинг нашри, илмий хужжатлар, бирламчи ва иккиламчи илмий хужжатлар. Халқаро универсал ўнли классификатор. Ахборотларни излаш тизими. Библиографик кўрсаткичлар, кутубхона библиографик маълумотлар бўлими, традицион картотекалар, электрон картотекалар. Замонавий ахборот технологияларни илмий изланишда қўлланилиши. Халқаро интернет тармоқларини илмий изланишдаги аҳамияти. Илмий ишлар натижаларини тузиш ахборотини бериш ва амалиётга татбиқ қилиш. Илмий иш натижаларини расмийлаштириш асосий талаблари. Илмий ишлар натижаларини татбиқ қилиш давлат тизими. Илмий изланишда ихтирочилик ва унинг иқтисодий-техникавий асослари. Илмий мавзудаги курс ишлари (лойиҳаси), битирув ишларининг бажарилиши.

7.5.2.5. Иқтисодий география ва экология:

Иқтисодий география" фанининг предмети, тадқиқот услублари ва вазифалари. Бозор иқтисодиёти шароитида ишлаб чиқаришни ҳудудий жойлаштириш ва ривожлантириш қонуниятлари, тамойиллари, шакллари ва омиллари. Ҳозирги замон дунё сиёсий харитасининг шаклланиши. Дунё аҳолиси географияси. Дунё хўжалиги географияси. Америка Қўшма штатларининг иқтисодий-географик тавсифи.Германиянинг иқтисодий-географик тавсифи. Япониянинг иқтисодий-географик тавсифи. Россиянинг иқтисодий-географик тавсифи. Марказий Осиё мамлакатларининг иқтисодий географик тавсифи. Ўзбекистоннинг иқтисодий - географик ўрни, табиий ресурслар салоҳияти ва улардан оқилона фойдаланиш.Ўзбекистоннинг аҳолиси ва меҳнат ресурслари. Ўзбекистоннинг саноат географияси. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик географияси. Ўзбекистон транспорти, инфраструктура ташқи иқтисодий алоқалар географияси. Ўзбекистоннинг иқтисодий районлари. "Экология"нинг предмети, мақсади ва вазифалари. Табиат билан жамият ўртасидаги ўзаро муносабатлар. Янги иқтисодий шароитларда табиатдан фойдаланишнинг иқтисодий механизми. Ер ресурсларидан самарали фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш. Сув ресурсларидан самарали фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш. Минерал хом-ашё ресурсларидан самарали фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш. Атмосфера ҳавосининг ифлосланиши ва уларни муҳофаза қилиш. Биологик ресурсларидан самарали фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш. Геоэкологик муаммолар ва уларнинг ечими. Ўзбекистонда таркиб топган экологик вазиятлар ва экологик хавфсизликни таъминлаш.

7.5.3. Умумкасбий фанлар мазмуни ва компонентлари

7.5.3.1. Овқатланиш корхоналарида санитария ва гигиена:

«Овқатланиш корхоналарида санитария ва гигиена» фанининг асосий тушунчалари, мақсади, вазифаси. Корхонада кўрсатиладиган хизматларнинг истеъмолчилар соғлиғи ва ҳаёти учун безарарлигини таъминлашда санитария ва гигиенанинг роли. Корхоналарда ўтказиладиган санитария назоратининг турлари ва моҳияти. Огоҳлантирувчи ва жорий санитария назоратларининг мақсади, вазифаси ва ўтказиш даври. Санитария назорати органлари.

Қурилиш майдончасини танлашга ва шунингдек, корхона биносини, унинг цех ва хоналарини жойлаштириш ҳамда иш жойларига қўйиладиган санитария ва гигиена талаблари. Корхонани сув ва канализация тармоқлари билан таъминлашда қувурларнинг аҳамияти. Ичимлик ва бошқа сувларга қўйиладиган гигиеник талаблар. Корхоналарни ёритиш манбалари. Табиий ва сунъий ёритишнинг гигиеник аҳамияти ва меъёрлари. Хоналар ва цехларнинг табиий ёритилиш коэффициентларини аниқлаш. Фуқароларнинг меҳнатига бўлган ҳуқуқи ва Меҳнат Кодексини таъминлашда санитария ва гигиенанинг ўрни. Корхоналарда микроиклим шароити ва унинг корхона маҳсулоти ва кўрсатилаётган хизматлар сифатига таъсири. Атмосфера ҳавоси таркибига қўйиладиган гигиеник талаблар. Хоналарда ҳаво таркиби ўзгаришининг организмга салбий таъсири. Ҳаво

таркибидаги ходимлар организми учун зарарли моддаларнинг рухсат этилган максимал меъёрлари. Зарарли моддаларнинг организмга тушиш йўллари ва таъсир қилиш механизми. Шовкин-суронларнинг инсон учун салбий таъсири ва унинг рухсат этилган меъёрлари.

Корхоналарда юкумли касалликларни олдини олиш бўйича ўтказиладиган тадбирлар. Ходимлар шахсий гигиенаси. Нафас олишда қўйиладиган гигиеник талаблар. Ходимларни ишга кабул қилиш тартиби. Ходимларнинг санитария дафтарчаси. Юкумли касалликларга чалинган ходимларни вактинча ишдан четлаштириш ва ишга қайта рухсат бериш тартиби.

Корхоналарни тоза тутишга қўйиладиган санитария талаблари. Кимёвий ишлов бериш тушунчаси ва усуллари. Физикавий ва кимёвий ишлов бериш воситалари. Корхона ҳудуди, уни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштиришнинг санитарик ва гигиеник аҳамияти. Корхона ҳудудини тозалаш, ахлат идишлари ва жойларини кимёвий ишлов беришга қўйиладиган талаблар. Корхона санитария режими тушунчаси ва санитария куни. Иш жойлари ва хизмат кўрсатиш хоналарини тозалаш ва ювишга қўйиладиган санитария талаблари. Дезинсекция тушунчаси. Корхоналарда ҳашоратларга қарши кураш усуллари. Уларга қарши курашнинг физикавий ва кимёвий воситалари.

Дератизация тўғрисида тушунча. Кемирувчиларга қарши курашнинг механик, кимёвий ва биологик усуллари.

Хом-ашё, тайёр маҳсулотларни ташиш, саклаш ва реализация қилишга қўйиладиган санитария ва гигиена талаблари. Хом ашё ва тайёр маҳсулотларни саклаш муддатлари.

Корхоналарда жиҳоз ва идишларни ювишга қўйиладиган санитария талаблари. Ювиш воситалари. Тайёр маҳсулотлар назорати. Истеъмолчиларга хизмат кўрсатишда қўйиладиган санитария ва гигиена талаблари.

7.5.3.2. Касбий этика ва этикет:

Сервис корхоналари соҳаларида касбий этика ва этикетнинг предмети ва вазифалари. Этика ва этикет тўғрисида тушунча ва унинг келиб чиқиш сабаблари. Шарқона ва европа этикетининг ўзига хос хусусиятлари. Этикет турлари ва уларнинг қўлланиш соҳалари. Этикет қоидаларининг хоссалари. Касбий этиканинг асосий категориялари, касбий бурч тушунчасининг тавсифи ва турлари. Касбий корхоналарда муносабат воситалари ва қоидалари. Хизмат кўрсатиш корхоналарида сўзлашиш этикети. Сўзлашишга қўйиладиган умумий талаблар. Адабий ибораларни ишлатиш ва бетараф иборалардан фойдаланишни билиш. Сўзлашишда кўпол ва жаргон сўзларни тушунарли бўлмаган шевада гапирмаслик. Муомала, хушмуомалалик, одоблилик, назокатлилик, меҳрибонлик, сабр-тоқат, камтарликнинг хусусиятлари. Танишиш, таклиф ва илтимос қилиш, маслаҳат ва буйруқ беришда, розилик ва норозилик билдиришда хизмат доирасида ишлатилиши керак бўлган ибораларни қўллаш. Мақтов, маъқуллаш ва маъқулламаслик. Таъна беришда, табриклашда, тилаклар ва миннатдорчилик билдиришда, савол ва жавоб қилишда, жойлашишда ишлатилиши керак бўлган ибораларни қўллаш. Овқатланиш сервисида сўзлашишга қўйиладиган талаблар. Хизмат истеъмолчилари муносабатида танишиш, суҳбатлашиш, баҳслашишдаги этикет қоидалари. Меҳмонларга хизмат кўрсатиш сифатининг элементлари. Корхоналарнинг овқатланиш залида фахрий жойлар ва уларга меҳмонларни ўтиргизиш. Овқатланиш залига кириш этикети. Таом ва ичимликларга буюртмалар қабул қилиш жараёнида официант ва метрдотелларга қўйиладиган этикет талаблар. Таом ва ичимликлар узатишдаги талабларни бажариш. Мутахассис раҳбар ходимларнинг муомала қилиш маданиятига ва инсоний фазилатларига қўйиладиган талаблар. Уларнинг ҳузурига ташриф буюрганларни қабул қилиш ва мулоқот қилиш қоидалари. Хизмат соҳаси корхоналар ходимларини касбий кийимларига қўйиладиган халқаро талаблар. Ишбилармон ва мутахассис раҳбарларнинг асосий кийими, кийиш қоидалари ва овқатланиш этикети. Мутахассис раҳбар ходимларнинг овқатланиш этикетини билиш кераклиги сабаблари. Ўзбекистонда иқтисодий ва маданий

STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORAT

алоқаларнинг ривожланишида халқаро этикетга риоя қилишнинг аҳамияти. Туризм бўйича Европа Бош бошқармасининг сайёҳларга тавсия этган этикет қоидалари ва уларнинг аҳамияти. Сайёҳлар ва меҳмонлар томонидан риоя қилиниши керак бўлган асосий этикет қоидалари.

7.5.3.3. Сервис фаолияти асослари:

Сервиснинг "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори. Сервис фанининг мақсади, предмети ва вазифалари. Сервис тушунчаси ва унинг моҳияти. Сервис хизматлар соҳасининг мамлакат ижтимоий-иқтисодий ҳаётидаги аҳамияти. Сервиснинг ижтимоий-иқтисодий феноменлигининг тарихий ривожланиш хусусиятлари. Замонавий жамиятдаги сервис фаолияти ва хизматлар. Сервис фаолиятини ривожланиши ва шаклларини белгиловчи омиллар.

Сервиснинг илмий таҳлили. Сервисни илмий таҳлил даражалари. Сервис фаолиятини таҳлил этиш методологияси.

Сервис фаолиятининг таърифи. Сервисни илмий таҳлил этиш даражалари. Сервис фаолиятини таҳлил этиш методологияси. "Истеъмол жамияти" ва постиндустриал жамиятдаги сервисни назарий асослари.

Хизматлар ва сервис таснифи. Хизматларни таснифлаш мезонлари асосида турларга ажратиш. Сервис хизматлари асосий кўринишлари.

Сервиснинг иқтисодий моҳияти. Сервисни амалга оширувчи субъектлар. Хизмат кўрсатиш соҳаларида "сервис индустрияси"ни шаклланиши. Сервис фаолиятини эҳтиёж сифатида қаралиши. Эҳтиёжлар таснифи.

Ҳозирги замон иқтисодида хизматлар мавқеини ўзгариши. Хизматлар соҳасининг ички ва халқаро даражада айрибошланиши. Замонавий сервис фаолиятини иқтисодий ва ташкилий жиҳатлари. Сервисни ташкиллаштиришнинг тармоқли турини моҳияти. Сервис соҳасидаги корхоналарни масштаблари бўйича турлари.

Сервис жараён сифатида қаралиши. Хизматлар соҳасининг устувор режаларини ишлаб чиқишда иқтисодий конъюнктурани башоратлашни аҳамияти. Хизматлар ишлаб чиқаришдаги инновациялар турлари. Инновацияларни татбиқ этиш жараёни. Хизматларни ҳаётий даври.

Истеъмолчиларга сервис хизмат кўрсатиш жараёни. Алоқа зонасини тавсифи, унда хизмат кўрсатувчи персоналга қўйиладиган талаблар. Истеъмолчиларга стационар шароитларда ва уйда хизмат кўрсатиш, контактсиз хизмат кўрсатиш хусусиятлари ва қоидалари.

Хизматларни сифати, унинг фойдали хусусиятлари йиғиндиси сифатида қаралиши. Сервис маданияти. Сервис фаолиятини хизмат кўрсатиш касбий-хизмат этикаси ва хизмат кўрсатишни эстетик жиҳатлари билан боғлиқлиги.

Хизматлар соҳасидаги тадбиркорлик хусусиятлари, уларнинг шахсий сифатларига қўйиладиган талаблар.

Сервис корхонаси ташкилий тузилмаларини асосий турлари. Сервис ишлаб чиқарилишини тезкор бошқариш бўғинлари. Сервис корхонасидаги ижтимоий бошқарув тамойиллари ва усуллари. Сервис хизмат кўрсатиш корхонаси кадрларини аҳамияти ва уларни танлаш. Сервис хизмат кўрсатиш корхонаси истеъмолчиларини аҳамияти. Истеъмолчилар қониқишларини хисобга олиш. Сервис маркетингини вазифалари ва аҳамияти. Сервис фаолияти самарадорлиги. Сервисдаги ахборот технологиялар.

7.5.3.4. Хизмат кўрсатиш корхоналарининг электрон техникаси:

Ўзбекистон хизматлар соҳаси корхоналарида ахборот-технология, информацион-коммуникацион электрон техниканинг кенг қўламда қўлланилиши. Ўзбекистон хизматлар соҳаси корхоналарида ахборот-технология, информацион-коммуникацион технологияларни қўллашни жадаллаштириш. Хизмат кўрсатиш корхоналари электрон техникасининг умумий таснифи: савдо, овқатланиш, меҳмонхона, маиший хизмат электрон офис жиҳозлари, оргтехникаси ва корхона хавфсизлигини таъминлаш электрон

комплекс тизимлари. Хизматлар сохаси корхоналари электрон техникаси. Электрон назорат-касса машиналари, уларнинг таснифи, ишлаш режими, ўрнатиш тартиби. Касса POS терминали ва системасининг техникавий таснифи, таркибий кисмлари ва уларнинг банк, алока, савдо, овкатланиш сервис корхоналарида қўлланилиши. Хизматлар сохаси корхоналари электрон техникаси билан сервис хизмат кўрсатиш технологияси. Хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникаси базасини ташкил этиш. Хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникаси эксплуатацияси талаблари. Хизматлар соҳаси корхоналари электрон техникасини сервис хизмат кўрсатишда қўллаш коидалари. Хизматлар сохаси корхоналари электрон техникасини сервис хизмат кўрсатишда кўллаш коидалари. Меҳмонхона хўжалиги электрон техникасининг умумий таснифи. Меҳмонхона информацион-коммуникация тизимлари, интеграллашган информацион тизими, кабел тармоги, радиотелефон тармоги, локал кмпьютер тармоклари, АТС, сервер тизими, ёнгин сигнализацияси, АТС тизими, уларнинг ишлатилиши. Турли тадбир ва маросимларни ўтказиш электрон техникаси. Хизмат кўрсатиш корхоналарида турли тадбир ва маросимларни ўтказиш учун электрон техника билан таъминлаш. Хизмат кўрсатиш корхоналари электрон офис жиҳозлари, оргтехникаси тавсифи ва хавфсизлигини таъминлаш. Нусха кўчириш ва кўпайтириш техникаси тавсифи, эксплуатация коидалари. Овкатланиш, савдо, меҳмонхона корхоналари замонавий алока воситалари. Хизмат кўрсатиш корхоналарида ёнгин, радиация хавфсизлигини таъминлашда қўлланиладиган электрон техникалари. Кузатиш техникаси тўгрисида маълумотлар.

7.5.3.5. Бухгалтерия хисоби ва аудит:

"Бухгалтерия хисоби ва аудит" фанининг предмети, объекти ва вазифалари. Бухгалтерия ҳисобининг усуллари. Бухгалтерия балансининг тузилиши. Хўжалик операциялари таъсирида балансда содир бўладиган ўзгаришлар. Пул маблаглари ва туристик корхоналар ўртасида хисоб-китоблар ҳисоби. Касса операцияларининг хисоби. Банкдаги хисоб-китоб, валюта счети ва махсус счетларнинг ҳисоби. Материаллар хисоби, уларни туркумлаш ва баҳолаш усуллари. Материаллар инвентаризацияси. Асосий воситаларни тан олиш, туркумлаш ва баҳолаш тартиби. Асосий воситаларнинг харакатини ҳисобга олиш. Асосий воситаларнинг аналитик ҳисоби. Асосий воситаларга амортизация ҳисоблаш тартиби ва усуллари. Асосий воситаларни таъмирлаш харажатлари хисоби. Асосий воситаларни ҳисобдан чикариш хисоби. Номоддий активлар хисоби. Номоддий активларни баҳолаш. Номоддий активларнинг аналитик хисоби. Меҳнатга ҳак тўлашнинг шакллари ва турлари. Меҳнат ва иш ҳакини дастлабки ҳужжатларда расмийлаштириш. Иш ҳакидан ушлаб қолинадиган ва чегириладиган суммалар хисоби. Меҳнат таътили заҳиралари ва тўловлари ҳисоби. Харажатларни тан олиш ва туркумлаш. Ишлаб чикариш харажатлари ва уларни таксимлаш. Маҳсулот таннархи таркиби ва турлари. Таннархни меъёрий, жараёнли, бўлинмали, буюртмали, оддий ҳисоблаш усуллари. Ҳакикий таннархни хисоблаш. Давр харажатлари ҳисоби ва уларнинг таксимлаш усуллари. Тайёр маҳсулотлар хисоби. Маҳсулотни сотишда бахо ўрнатиш тартиби. Маҳсулот сотишни хисобга олиш. Хусусий капитал, унинг таркиби (устав, қўшилган, резерв). Капитал ҳаракатини ҳисобга олиш. Таксимланмаган фойда ҳисоби. Мажбуриятлар хисоби. Молиявий натижаларни аниклаш тартиби. Асосий фаолиятдан олинган молиявий натижалар ҳисоби. Умумхўжалик фаолиятидан олинган молиявий натижалар хисоби. Солик тўлагунга кадар фойдани аниклаш хисоби. Соф фойдани аниклаш ва таксимлаш ҳисоби. Фойда ва зарарлар хисобини юритиш тартиби. Молиявий хисобот ва унинг таркиби, бухгалтерия баланси, Молиявий натижалар тўгрисидаги ҳисобот. Пул маблаглари ҳаракати тўгрисидаги хисобот. Хусусий капитал тўгрисидаги ҳисобот. Молиявий хисоботдан фойдаланувчилар. Молиявий хисобот маълумотлари ва унга таъсир этувчи омиллар.

Аудитнинг моҳияти, зарурлиги ва аҳамияти. Ўзбекистон Республикасида аудиторлик фаолияти ва уни тартибга солиш. Аудиторлик стандартлари ва аудитнинг услубияти; аудиторлик текширувини тайёрлаш. Аудиторлик текширувининг стратегиясини, аудитнинг

технологи яси. Товламачилик ва хато. Аудиторлик текширувини якунланиши, аудиторлик ҳисоботи ва хулосаси.

7.5.3.6. Сервисда технологик жараёнлар:

«Сервисдаги технологик жараёнлар» фанининг мақсади, вазифаси ва предмети.

Ишлаб чиқариш жараёнлари тушунчаси ва тузилмаси. Ишлаб чиқариш жараёнларининг турланиши: асосий ва ёрдамчи жараёнлар. Жараёнларни ташкил этиш асосий тамойиллари: параллеллиги, пропорционаллиги, узлуксизлиги, оқимлиги, ритмлиги, эгилувчанлиги.

Хизматлар кўрсатиш жараёнлари тузилмаси: хизматлар соҳаси ишлаб чиқариш ва мижозларга хизмат кўрсатиш жараёнлари.

Янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва маҳсулотларни таъмирлаш жараёнлари. Хизмат кўрсатиш жараёнлари: буюртма олиш, буюртма бериш, маҳсулотларнинг реализацияси.

Ресторан ишидаги жараёнларнинг умумийлиги.

Овқатланиш корхоналари ишлаб чиқариш технологик жараёнлари ва қурилмалари умумий таснифи. Овқатланиш корхоналари ишлаб чиқариш технологик жараёнлар: иссиклик, масса, ҳаракат миқдори ўтказиш назарий асослари. Гидродинамик, гидромеханик, совитиш, салкинлаш, механик жараёнлар назарий асослари. Техник-технологик жараёнларда иссиклик бериш ва олиш усуллари.

Маҳсулотларни сотиш учун тайёрлаш ва уларнинг истеъмолчиларга кўрсатиладиган хизматларни ташкиллаштириш.

Тайёр маҳсулотни сотишга тайёрлаш жараёни, маҳсулотни тарқатиш ва корхонада савдо – технологик ва совитиш жиҳозларидан фойдаланиш.

Маҳсулотни истеъмол қилиш жараёнини ташкил қилиш: савдо залларини тайёрлаш, столларни сервировка қилиш, буюртма қабул қилиш, хизмат кўрсатиш ва ҳисоблаш. Савдо фаолияти олиб бориладиган буфет ва дўконларда маҳсулотларнинг сақланиши, уларни сотувга тайёрлаш ва сотилишини ташкил этиш. Савдо залларини овқатлангандан кейин тозалашни ташкил этиш.

Овқатланиш корхоналарининг моддий-техникавий воситаларга, жиҳозларга, инвентарга ва бошқаларга бўлган талабларини меъёрий ҳисоби ва таъминланиши.

Хизмат бўлимларининг талаб даражасида хом ашё, материаллар, жиҳозлар билан таъминланган ҳолда, ишлаб чиқариш ва сервис хизмат жараёнини узлуксизлигини таъминлаш, хизматнинг барча жараёнларида замонавий транспорт воситаларини қўлланилиши, санитар-техникавий ва санитария-гигиена хизматларини ташкиллаштириш.

Овқатланиш корхоналари сервис хизмати жараёнлари ва қурилмалари: маҳсулотларни тозалаш, ювиш, кесиш, қиймалаш, юмшатиш, элаш, кориш, ёйиш, бўлаш, кўпиртириш ва бошқа жараёнлари; овқат тайёрлаш: қайнатиш, қайнатиб пишириш, қовуриш, ёниш ва бошқалар; сервис тарқатиш: сақлаш, иситиш, совитиш, электро-физикавий жараёнлар, нон кесиш, ёғ бўлаш, тарқатиш; сервис овқатланиш; актив ва пассив системали касса қурилмаси, қуйиш, кофе тайёрлаш, сатурация ва бошқа жараёнлар ва қурилмалар.

Овқатланиш ва савдо жойларидаги микроиклимни сақлашдаги; салкинлаш, шамоллатиш, иситиш, ҳавони тозалаш, намлаш, тозаликни сақлашдаги жараён ва қурилмаларнинг ўзига хос хусусиятлари ва уларга қўйилган талаблар.

Овқатланиш корхоналарида санитария-гигиеник ҳолатни сақлаш жараёнлари.

7.5.3.7. Таом ва хизматлар сифат кўрсаткичлари:

Хизматларни сифати, унинг фойдали хусусиятлари йиғиндиси сифатида. Хизматларни хусусиятлари. Хизматлар сифатини бошқариш ва назорат қилиш. Хизматларни сифат кўрсаткичи ва уни мўлжалланиши. Хизматларни мўлжалланиш, ишончилик, персонални касбий даражаси кўрсаткичлари. Хизматларни хавфсизлиги турлари ва хавф-хатар манбалари. Фуқароларни ҳаёти, соғлиғи ва мол-мулки, атроф муҳит учун хавфсизлик кўрсаткичлари. Мол-мулкни ва информацияни саклаш хавфсизлиги.

... AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH ... DAVLAT
NAZORATI ...
AXBOROT ...
JORIY ...

Озик-овкат маҳсулотлари ва таомларнинг таркибий қисмлари. Таом хазм қилиш органлари системаси. Хом маҳсулотларни истеъмол қилиш ва мувозанатлаштирилган овкатланиш концепцияси.

Таом ва махсулотларни тадкикот этишнинг асосий усуллари: органолептик, бактериологик ва физик-кимёвий. Таом ва махсулотларни озикавий ва энергетик қиймати, уларни хисоблаш услуби. Таом ва маҳсулотларни хавфсизлиги. Таом ва маҳсулотларни хавфсизлик меъёрлари. Нисбий зичликни аниклаш. Нисбий зичликни аниклашнинг пикнометрик усули. Суюк маҳсулотлар зичлигини ареометрик усулда аниклаш. Физикавий-механикавий хусусиятларини аниклаш. Поляриметрик тадкикот усулини моҳияти. Моддаларни оптик фаоллиги. Солиштирма буриш бурчаги. Поляриметрни схемаси. Ярим коронгулаштирилган поляриметрлар. Сахариметрлар. Поляриметрларда ишни бажариш тартиби. Синдириш кўрсаткичи. Синдириш кўрсаткичини чегаравий бурчак усулида аниклаш. Рефрактометрлар турлари, тузилиши ва уларда таҳлил ўтказиш тартиби. Бўялган бирикмалар эритмаларини асосий оптик хусусиятлари. Колориметрияни асосий конуни. Бир нурли ва икки нурли фотоэлектроколориметрларни оптик схемаси ва уларда таҳлил ўтказиш тартиби.

Газли хроматография моҳияти. Хроматограммаларни идентификация қилиш усуллари. Суюкликли хроматография. Қоғоздаги таксимловчи хроматографияни моҳияти. Бир ўлчовли, икки ўлчовли ва айланма хроматография. Қоғоздаги хроматографик таҳлилни микдорий усуллари. Юпка катламли ва колонкали хроматография моҳияти, уларни қўлланилиш соҳалари. Намликни аниклашнинг бевосита усули. Намликни ўзгармас массагача куритиш йўли билан аниклаш услуби. Намликни бир маротаба куритиш йўли билан аниклаш. Умумий кул моддаси микдорини аниклаш. Кул моддасини тезлаштирувчисиз аниклаш. Кул моддасини тезлаштирувчи иштирокида аниклаш услуби моҳияти. Хлорид кислотада эримайдиган кул моддасини аниклаш.

Ош тузини азотли кумуш билан титрлаш йўли билан аниклаш. Титрланадиган кислоталикни индикатор иштирокида аниклаш. Актив кислоталикни аниклашни потенциометрик усули. Кислоталикни электрометрик титрлаш усули билан аниклаш. Қандларни аниклаш усулларини таснифи. Редуцияланадиган ва умумий шакарни аниклаш. Глюкозани фруктоза ва шакар иштирокида йодометрик аниклаш усули моҳияти ва таҳлилни ўтказиш тартиби. "Нам" клетчаткани аниклаш усули. Умумий азотни Къелдал бўйича аниклаш усули. Оксил микдорини колориметрик усулда аниклаш.

Ёғ микдорини экстракцион ва кислотали усул билан аниклаш. С витаминини (аскорбат кислотаси) титрлаш йўли билан микдорий аниклаш ва қайтарилган шаклини аниклаш.

7.5.3.8. Менежмент:

Менежментнинг ривожланиш тарихи ва замонавий концепциялари. Менежментнинг фан сифатида шаклланиш шарт-шароитлари. Менежментнинг илмий мактаблари. Ўзбекистонда бошкарувнинг ривожланиши. Менежментнинг хорижий моделлари. Менежментнинг назарий асослари. Бошкарув ва менежмент. Бошкарувнинг моҳияти ва тизими. Менежментнинг илмий ёндашувлари ва тамойиллари. Бошкарув усуллари. Меҳнатни бошкариш характери. Меҳнатни бошкариш турлари. Ф. Тейлорнинг меҳнатни бошкариш усуллари. Меҳнатни технократик бошкариш. Менежмент технологияси. Бошкарув жараёни ва вазифалари. Режалаштириш. Ташкил этиш. Мотивация. Мувофиклаштириш. Бошкарувда ахборотлар ва коммуникациялар. Бошкарув карорлари. Ташкилотлар тушунчаси ва уларнинг таснифи. Ташкилотлар ва уларни бошкариш. Ташкилотларнинг ички ва ташки муҳити. Ташкилотлар фаолиятини туркумлаштириш. Ташкилий тузилмаларнинг турлари. Асосий ташкилий-хукукий шакллари. Ташкилотлар ривожланишидаги замонавий тенденциялар. Ташкилотларнинг янги турлари. Ташкилотларни стратегик бошкариш. Ташкилий ўзгаришларни бошкариш. Бошкарув самарадорлиги. Замонавий менежер сифатлари. Менежер тушунчаси, шахсий ва ишга доир сифатлари, вазифалари. Менежер ва етакчи. Менежернинг услуби ва имиджи.

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH ... NAZORATI ... AXBOROT ...

Ишга доир этика ва этикет. Бошкарув мехнатини ташкил этиш. Бошкарув мехнати: таърифи, хусусиятлари, турлари. Бошкарув мехнатини илмий ташкил этиш. Рахбарни ўзини ўзи бошкариши. Менежер фаолиятини режалаштириш ва ташкил килиш. Мехнат жамоаларида ходимларни бошкариш. Жамоа тушунчаси, турлари, шаклланиш боскичлари. Таъсир ўтказиш ва хукмронлик. Низоларни бошкариш. Ходимларни бошкариш. Корхона салохиятини бошкариш. Корхона салохиятини бошкариш технологияси. Корхона салохиятининг ракобатбардошлигини бахолаш усуллари.

7.5.3.9. Маркетинг:

Маркетинг тушунчаси ва унинг мохияти. Маркетингни вужудга келиши ва ривожланиш боскичлари. Маркетинг назарияси концепцияси ва унинг эволюцияси. Замонавий маркетинг тушунчаси. Маркетинг тамойиллари, вазифалари ва функциялари. Маркетинг фаолиятини ахборот билан таъминлаш. Ахборот турлари ва уларни туркумлаш. Ички ва ташки ахборот. Бирламчи ва иккиламчи ахборот. Ахборот тўплаш услублари. Маркетингнинг таркибий тузилиши. Тармок маркетинги. Товар ва хизматлар маркетинги. Ишлаб чикариш воситалари маркетинги. Микромаркетинг ва макромаркетинг. Халкаро маркетинг. Маркетинг дастури ва унинг асосий бўлимлари. Маркетингда стратегик ва тактик режалаштириш, унинг максади ва вазифалари. Маркетинг назорати турлари. Бозор конъюнктурасини тадкик этиш ва башорат килиш. Бозор сегментацияси ва унинг турлари. Бозорни сегментлашнинг асосий тамойиллари. Максадли сегментни танлаш. Маркетингда товар ва товар сиёсати. Товарлар ракобатбардошлигини бахолаш услублари. Товарларнинг хаётийлик даври ва уларнинг асосий бўгинлари. Товарнинг ракобатбардошлигини ошириш йўллари. Маркетингда нарх ва нарх сиёсати. Нархни тахлил этиш ва башорат килиш услублари. Нарх даражасини хисоблаш услублари. Товарларнинг "хаётийлик даври" мобайнида нархларнинг ўзгариши. Янги товарларга нарх ўрнатиш. Маркетингда сотиш сиёсати. Чакана савдо, улгуржи савдо. Воситачини танлаш. Таксимот каналлари. Сотишнинг янги турлари ва шакллари. Сотиш харажатлари тахлили. Маркетингда коммуникация сиёсати, унинг мохияти, мазмуни ва максади. Талабни шакллантириш ва сотишни рагбатлантириш. Маркетинг коммуникация мажмуаси. Маркетинг коммуникацияси воситаларидан самарали фойдаланиш.

7.5.3.10. Дизайн ва реклама:

Ўзбекистонда сервис хизматларининг холати ва сервис сохаларининг ривожланиш истикболи. Дизайн объектлари, максади, вазифаси ва ижтимойи мохияти. Дизайн объектларига кўйиладиган талаблар. Туристларни жойлаштириш воситалари, овкатлантириш, туристик фирмалар ва сервис сохаси корхоналарининг дизайн объекти сифатида категория ва турларга бўлиниши. Дизайн ва унинг асосий тушунчалари. Дизайн тарихи. Меъморчилик стиллари ва замонавий дизайн. Сервис сохаси корхоналарининг интерьери. Реклама ва реклама фаолиятининг мохияти, ахамияти ва иктисодий самарадорлиги. Рекламага кўйиладиган талаблар ва реклама агентлиги. Реклама воситалари ва улардан фойдаланишини режалаштириш. Сервисда дизайн объектлари. Корхона турлари, категориялари ва биноларининг интерьерлари. Сервис сохаси дизайни объектлари учун пропорция, симметрия, асимметрия, ритм, композиция, шакл каби тушунчаларнинг ахамияти. Миллий дизайн ва улардан сервис корхоналарининг интерьерини шакллантиришда фойдаланиш. Сервис сохаси корхоналари фойеларининг интерьерларини шакллантириш. Овкатланиш залларининг интерьерларини шакллантириш. Овкатланиш столларини дизайн талабларига кўра безаш. Хизмат кўрсатиш хоналарининг интерьерларини шакллантириш. Савдо корхоналари сотиш залларининг интерьерларини шакллантириш. Мехмонхоналар номерлари интерьерларини шакллантириш. Ишлаб чикариш корхоналари цех ва хоналарининг интерьерларини шакллантириш. Реклама махсулотларини ишлаб чикиш. Рекламани реклама воситаларида жойлаштириш.

O'ZSTANDART AGENTLIGI
STANDARTLASHTIRISH, SAVLAT
NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BO'LIMI

7.5.3.11. Меҳмондорчилик индустрияси:

Ўзбекистонда меҳмондорчилик индустриясининг ривожланиши, "Меҳмондорчилик индустрияси" фанининг мақсади, вазифаси ва предмети. Меҳмонхона индустрияси тузилмаси. Сайёҳлик – замонавий оламнинг кенг кўламдаги ижтимоий-иқтисодий ҳодисаси ва унинг меҳмондорчилик индустриясига таъсири. Жаҳон сайёҳлик саноатининг иқтисодий кўрсаткичлари. Сайёҳликнинг миллий иқтисодиётдаги ўрни. Халқаро сайёҳлик ривожланишининг иқтисодий асослари. Халқаро сайёҳлик бозори сегменти.

Меҳмондорчилик индустриясининг тараққиёт истиқболлари ва йўналишлари. Хизматлар соҳасида меҳмондорчиликнинг аҳамияти ва ўрни. Меҳмондорчилик индустриясининг ҳолати ва унинг ривожланишига таъсир этувчи омиллар. Жаҳон индустриясида меҳмонхона индустриясининг ўрни. Жаҳон меҳмондорчилик индустриясининг замонавий йўналишдаги ривожланиши. Меҳмонхоналар хизматининг бозори ва унинг компонентлари. Меҳмондорчилик индустрияси ва меҳмонхона сервиси. Меҳмондорчилик индустрияси таркибий элементлари. Жойлаштириш сектори. Овқат ва ичимлик сектори. Савдо хизмати сектори. Транспорт сектори. Сайр-томоша ва спорт сектори.

Меҳмонхона хизмати, унинг таснифи ва таркибий элементлари. Меҳмондорчилик индустриясида хизмат сифатини бошқариш. Маҳсулот бозори стратегиясининг шаклланиши. Меҳмонхона саноатида маҳсулот ассортименти сиёсатининг шаклланиши. Меҳмонхона маҳсулоти ва хизматини янги тури, уларнинг бозорда татбиқ этилишининг хусусиятлари. Меҳмонхона саноатида маркетингни баҳолаш комплекси. Мақсадни кўзлаш ва баҳолаш услубини танлаш. Меҳмондорчилик саноатида маҳсулот сотиш стратегияси.

Меҳмонхона хизматини ошириш каналлари. Меҳмонхона хизматини тақсимлаш. Сотиш техника базаси. Сотиш миссиялари. Муваффақиятли сотиш омиллари. Меҳмонхоналарда сотиш технологияси. Тўғридан-тўғри сотиш. Сотиш агентлари. Корпоратив сотиш. Меҳмонхона бизнесида франчайзинг тизими. Меҳмондорчилик индустриясида реклама ва ташвиқот. Жаҳон сайёҳлик индустриясида маркетинг ва менежмент масалалари. Халқаро меҳмонхоналар концепциясининг ишлаб чиқилиши. Мижозларга хизмат кўрсатишнинг халқаро стандартлари. Мижозларга хизмат кўрсатиш. Ташриф буюрганлар билан профессионал муомала кўникмаси. Мижознинг хоҳиш – талабларини бажариш ва хизмат кўрсатиш сифати стандартлари. Мижозлар талабларига жавоб бериш. Мижозлар билан пайдо бўладиган келишмовчиликларни бартараф этиш ва олдини олиш.

7.5.3.12. Хизматлар соҳаси иқтисодиёти:

Хизматлар соҳаси бозор иқтисодиёти шароитида мамлакатимиз иқтисодиётида тутган ўрни. Соҳанинг кескин суръатлар билан ривожланиш сабаблари. Сервис фаолиятининг иқтисодий моҳияти ва хусусиятлари. Сервис иқтисодиёти, хизматлари индустрияси тушунчалари. Мулкчиликнинг турли шаклларида сервис соҳаси корхона ва ташкилотларининг ташкилий иқтисодий тавсифи. Сервис фаолиятининг иқтисодий ва ижтимоий самарадорлиги. Самарадорликнинг мезон ва кўрсаткичлари. Хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш йўллари. Хизматлар соҳасида тадбиркорлик фаолиятининг ўзига хос жиҳатлари, хусусиятлари ва афзалликлари. Соҳадаги кичик бизнес субъектлари. Хизматлар соҳаси корхона ва ташкилотларидаги асосий воситалар турлари, таснифи ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари. Хизматлар соҳаси корхоналарида ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш тизими ва амалиёти. Хизматлар соҳасида инвестиция жараёнларини амалга оширилиши. Хизматлар соҳаси субъектлари ва ундаги меҳнатнинг ўзига хос жиҳатлари, хусусиятлари, мавжуд муаммолар ва уларни ҳал этиш йўллари ҳамда имкониятлари. Ички ва ташқи омилларнинг хизматлар бозори даражаси ва ҳажмига таъсири. Соҳада ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этиш шакллари ва истеъмолчилар билан шартномалар тузиш хусусиятлари. Хизматлар соҳаси фаолиятининг умумий ва қиёсий иқтисодий самарадорлик кўрсаткичлари. Самарадорликка таъсир кўрсатувчи ички ва ташқи омиллар. Хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш йўллари. Хизматлар

STANDARTLASHTIRISH … AXBOROT …

соҳасида тадбиркорлик ва кичик бизнес. Соҳа корхона ва ташкилотларидаги асосий фондлар ва ишлаб чиқариш қувватлари. Айланма ишлаб чиқариш фондлари ва маблағлари. Уларнинг хўжалик фаолиятини амалга оширишдаги аҳамияти. Хизматлар корхона ва ташкилотларида ишлаб чиқариш дастурини режалаштириш схемаси. Соҳа корхона ва ташкилотларида тузиладиган бизнес режа турлари ва уларнинг бўлимлари. Бизнес режанинг фаолиятидаги ўрни ва аҳамияти, унинг тузилиш тартиби. Хизматлар соҳаси корхона ва ташкилотларидаги иш ҳақи турлари ва шакллари. Моддий рағбатлантириш тизими ва тартиби. Соҳа корхона ва ташкилотларидаги инвестицион тадбиркорлик лойиҳалари. Ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари. Уларнинг моддалари ва калькуляцион элементлари. Корхона ва ташкилотларнинг даромадлари ва рентабеллиги даражасининг аниқланиши. Иқтисодий ва ижтимоий самарадорлигини ҳисоблаш усуллари. Хўжалик фаолияти самарадорлигига таъсир этувчи омилларни аниқлаш. Тадбиркорлик қарорлари ва битимларини тузиш амалиёти. Соҳа корхона ва ташкилотларида асосий фондлар амортизациясини ҳисоблаш тартиби. Асосий фондлар ҳаракатини баҳолаш усуллари. Соҳа корхона ва ташкилотларида ишлаб чиқариш қувватларини аниқлаш методикаси. Айланма маблағларни баҳолаш тартиби. Соҳа корхона ва ташкилотларида бизнес режанинг тузилиш тартиби. Соҳа корхоналарида ходимлар иш ҳақи кўрсаткичларининг таҳлил қилиниши ва прогнозлаштирилиши. Хизматлар таннархига қўйиладиган харажатлар калькуляцияси, сметаси ва уларнинг моддалари. Балансли, ялпи, соф фойда каби молиявий кўрсаткичларни режалаштирилиши. Корхона даромадлари кўрсаткичлари. Хизмат соҳаси корхоналарининг молияси.

7.5.3.13. Хизматларни сертификатлаштириш ва сифатини бошқариш:

Бозор иқтисодиётига ўтиш даврида хизматлар сифатининг аҳамияти. Маҳсулот сифатини таъминлашда стандартлаштириш, метрология, сертификатлаштириш ва сифатни бошқаришнинг аҳамияти. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзстандарт» агентлигининг ташкилий тузилмаси. Ўзбекистон Республикасининг «Стандартлаштириш тўғрисида» ва «Метрология тўғрисида», «Маҳсулот ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида» ва «Озиқ-овқат маҳсулотлари сифати ва хавфсизлиги тўғрисида»ги қонунлари. Ўзбекистон Республикасининг стандартлаштириш давлат тизими. Стандартлаштиришнинг асосий мақсади, вазифалари ва тамойиллари. Стандартлаштириш миллий органлари идораларининг асосий вазифалари. Стандартлаштириш хизматлари. Стандартлаштириш бўйича меъёрий ҳужжатлар тоифаси, уларнинг шартли белгилари ва даражалари. Стандартлаш бўйича меъёрий ҳужжатларнинг турлари. Озиқ-овқат маҳсулотларининг ўзига хос хусусиятлари ва стандартлаштиришда уларни ҳисобга олиш. Маҳсулотга ишлаб чиқилган техникавий шартларнинг ва технологик йўриқномаларнинг тузилиши ва мазмуни. Сифатни таъминлаш тизимларини ривожлантириш ва такомиллаштириш концепцияси.

Метрологиянинг асосий вазифалари. Физикавий катталиклар. Физикавий катталиклар қийматлари ва бирликлари. Халқаро бирликлар тизими. Ўлчаш турлари ва ўлчаш воситаларининг ишлаш қоидалари. Ўлчаш натижаларини баҳолаш усуллари.

Ўзбекистон сертификатлаштириш миллий тизими. Сертификатлаштиришнинг мақсади, вазифалари, асосий атамалари ва уларнинг таърифлари, идоралари. Маҳсулотларни мажбурий сертификатлаштириш тартиби. Ўзбекистон миллий сертификатлаштириш тизимида корхоналарда ишлаб чиқилган ва импорт қилинадиган маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиби. Сертификатлаштириш схемалари ва уларнинг қўлланилиши. Маҳсулотга мувофиқлик сертификатини расмийлаштириш ва бериш бўйича бажариладиган ишлар. Сертификатлаштирилган маҳсулот устидан назорат. Сертификатлаштиришни ривожлантириш йўналишлари.

Сифатни таъминлаш ва бошқариш. Сифатни бошқариш тизимлари. Миллий сифат тизимлари. Сифатни бошқаришнинг халқаро тизимлари ва уларнинг асосий тамойиллари. Халқаро стандарт талаблари асосида корхона сифат тизимларини ишлаб чиқиш.

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH ... NAZORAT ... ASBOBOT ... JORIY ...

Халкаро стандарт ИСО 9000 оиласига кирадиган ва сифат тизимларига талаблар белгилайдиган стандартлар ва уларнинг ракобатбардош махсулот ва хизматлар ишлаб чикаришдаги аҳамияти. ИСО халкаро стандартлар талаблари асосида сифат менежменти тизимларини ишлаб чикиш ва жорий этиш тартиби. Маҳсулот ва хизматлар сифатини таъминлашда товарларни ва маҳсулотларни маркалаш ва штрихли кодлаш.

7.5.3.14. Танлов фанлари:

Танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмуни таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

7.5.4. Ихтисослик фанлари блокининг зарурий мазмуни ва компонентлари

7.5.4.1. Ресторанларда ишлаб чиқариш технологияси:

Ресторанда ишлаб чикариш технологияси: фанининг максади, вазифалари ва предмети.

Ресторанда махсулотларни тайёрлаш учун ишлатиладиган хом ашё турлари ва уларнинг биологик озикавий моддалари. Ресторанда овкатларни тайёрлашда оксилларнинг гурухланиши.

Ресторанда маҳсулотларнинг хом ашёлари ва уларнинг озикавий ва биологик таркибий кисми. Ресторанда овкатланиш махсулотини тайёрлашда оксилларнинг, мураккаб углеводородларнинг, витаминларнинг ўзгаришини умумий тушунчаси. Ресторанда таомларга иссиклик таъсирида ўзига хос таъм ва хид берувчи табиий ва сунъий моддалардан фойдаланиш.

Ресторанда совук таом ва газаклар турлари ва тайёрлаш, суюк таомлар турлари, шўрвалар, ёрмали, хамирли, софлантирилган, аталасимон, хушхўрлантирилган суюк таомлар, сабзавотли, ёрмали, хамирли, гўштли, парранда гўшти ва баликлардан тайёрланган иккинчи таомлар турлари, ширин таомлар турлари ва техногияси ҳақида маълумотлар. Алкоголсиз совук ва иссиқ ичимликлиьлар турлари, тайёрлаш технологияси ва тайёр таомлар сифатига бўлган талаблар.

7.5.4.2. Дунё халклари овкатланишининг хусусиятлари:

Марказий Осиё республикалари халкларининг таомлари ва овкатланишига хос умумийликлар. Шаркий славян халкларининг овкатланиши. Кавказ республикалари маҳаллий халкларининг овкатланиши. Молдавия ва Болтикбўйи давлатлари халкларининг овкатланиши. Скандинавия мамлакатлари халкларининг овкатланиши. Жанубий ва Шаркий Осиё мамлакатлари халклари овкатланиши. Европа мамлакатлари халклари овкатланиши. Америка халклари овкатланиши. Якин Шарқ ва араб мамлакатлари халкларининг овкатланиши. Туркманлар, киргизлар ва козоклар овкатланиши хусусиятлари. Ўзбек ва тожик халкларининг миллий таомлари ва хусусиятлари. Славянлар пазандалигининг умумий хусусиятлари. Рус, украин ва белоруслар овкатланиши хусусиятлари. Грузин, арманлар ва озарбайжон халкларининг севимли таомлари ва овкатланиш хусусиятлари. Шведлар, данияликлар, финлар ва норвег халкларининг миллий таомларини тайёрлаш технологияси хусусиятлари. Япон, хитой, корейс халкларининг севимли таомлари ва хусусиятлари. Немислар, австрияликлар, французларни севимли таомлари ва хусусиятлари. Америка халклари миллий таомлари ва хусусиятлари. Миср, Зоир, Ирок, Туркия, Ливан, Сурия, Иордания халкларининг овкатланиши. Марказий Осиё давлатларидан келадиган мехмонларга тавсия этиладиган таомлар ва уларни тайёрлаш технологияси. Шаркий славян халкларининг севимли таомлари ва тайёрлаш технологияси хусусиятлари. Кавказорти халкларининг севимли таомлари ва тайёрлаш технологияси хусусиятлари. Молдавия ва Болтикбўйи давлатларидан келадиган мехмонларга тавсия этиладиган таомлари. Скандинавия мамлакатлари халкларининг миллий таомларини тайёрлаш технологияси хусусияти. Жанубий-Шаркий Осиё мамлакатлари халклари ёктирган миллий таомларини тайёрлаш ва таклиф этиш. Европа мамлакатлари халклари севимли таомлари ва уларни тайёрлаш технологияси хусусиятлари. Америкалик

мехмонларга тавсия этиладиган таомлари. Якин Шарк ва араб мамлакатлар халкларининг севимли таомлари ва уларни тайёрлаш технологияси хусусияти.

7.5.4.3. Овкатланиш корхоналари жихозлари эксплуатацияси:

Овкатланиш корхоналари жихозлари хакида умумий маълумотлар ва уларга қўйилган талаблар. Ишлаб чиқариш жихозлари. Тайёр махсулот (овкат) тайёрлаш жихозлари. Хом-ашё, ярим тайёр ва тайёр махсулотлар саклаш жихозлари. Ишлаб чиқариш ёрдамчи операцияларни бажариш жихозлари. Сервис таркатиш жихозлари. Сервис овкатланишини ташкил этиш жихозлари. Овкатланиш корхоналари жихозларининг классификацияси. Жихозларга қўйилган умумий талаблар. Ишлаб чиқаришга хом-ашёни тайёрлаш жихозлари эксплуатацияси. Сабзавотларни қайта ишловчи жихозлар эксплуатацияси. Тайёр махсулот тайёрлаш жихозлари хакида умумий маълумотлар. Қайнатиб пишириш жихозлари ва уларнинг эксплуатацияси. Сабзавотларни сортловчи машиналар ва уларнинг эксплуатацияси. Овкатларни иссиқ холатда саклаш, иситиш аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси. Ҳажмий иссиклик аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси. Назорат-касса аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси. Овкатланиш савдоси жихозлари. Жихозлар ишининг асосий эксплуатацион кўрсаткичлари. Овкатланиш корхоналари жихозларининг умумий эксплуатация коидалари. Сабзавотларни ювиш, тозалаш, кесиш ва махсулотларни қайта ишловчи машиналар ва уларнинг эксплуатацияси. Хамирли пазандалик ва кондитер махсулотларга компонентлар тайёрлаш жихозлари ва уларнинг эксплуатацияси. Қовуриш, ёпиш, иситиш жихозлари ва уларнинг эксплуатацияси. Совутиб саклаш хакида умумий маълумотлар. Совитиш машиналари эксплуатацияси. Юк ортиш ва тушириш, транспортёр жихозлари уларнинг эксплуатацияси. Идиш ювиш жихозлари ва тарозилар эксплуатацияси. Овкатларни сервис таркатиш линиялари. Ичимликлар тайёрлаш, қуйиш аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси. Овкатланишда савдо атоматлари ва уларнинг эксплуатацияси. Овкатланиш хоналарини салкинловчи ва тозалаш аппаратлари ва уларнинг эксплуатацияси.

7.5.4.4. Ресторан ишини ташкил этиш:

Хизматлар кўрсатиш жараёнларини ташкил этиш ва бошкариш мохияти. Хизматлар сохаси корхоналари фаолиятини ташкил этиш асослари. Сервис сохаси корхоналари турлари. Сервис сохаси корхоналарида асосий ишлаб чиқаришни, истеъмолчиларга сервис хизматини ташкил этиш. Овкатланиш корхоналарида хизмат кўрсатишни ташкиллаштирилишининг ўзига хос хусусиятлари. Овкатланишнинг ижтимоий-иктисодий мохияти ва ташкиллаштириш асослари. Овкатланиш корхоналарининг турлари ва синфланиши. Ахоли ва туристларнинг овкатланиш хизматини ташкиллаштиришнинг ўзига хос хусусиятлари. Туристик хизматда туристлар овкатланиш хизматининг тутган ўрни. Овкатланишни ташкиллаштириш функционал тамойиллари. Овкатланиш корхоналарида ишлаб чиқаришни ташкиллаштириш умумий тамойиллари. Овкатланиш корхоналарида истеъмолчиларга сервис хизматини ташкиллаштириш фаолиятининг вазифалари. Овкатланишда таомнома ва прейскурантларнинг мохияти ва расмийлаштириш ахамияти. Овкатланиш корхоналари махсулотини таркатиш таксимоти, ассортименти, хизмат кўрсатиш шакли ва савдо ишлаб чиқариш фаолияти бўйича турланиши. Ошхона инвентарлари, жихозлари, асбоблари ва ошхона сочиқ-дастурхонлари, мебеллари, ходимлар кийими. Овкатланишдаги асосий ва замонавий хизмат шакллари. Овкатланиш хизматини транспортда, анжуманларда, конкурс ва спорт анжуманларида ташкил этиш. Чет эл туристларини ресторан, кафе ва ошхоналарда кабул килиш ва хизмат кўрсатиш коидалари. истеъмолчилар сервис хизматини ташкиллаштириш вазифалари. Овкатланиш хизмати кўрсатиладиган хоналарга қўйиладиган талаблар. Овкатланиш таомнома ва прейскурантини тузиш, расмийлаштириш. Турли хилдаги маросимларда овкатланиш хизмат кўрсатишни ташкил этиш. Талаба, ўкувчилар овкатланишини ташкил этиш. Овкатланиш жойларида истеъмолчиларни кутиб олиш, буюртма кабул килиш ва ишлаб чиқаришга бериш. Овкатланиш учун столларни сервировка килиш, официантлар тайёргарлиги, овкат ва

махсулотларни бериш умумий коидаси ва усуллари, истеъмолчилар билан хисоб-китоб килиш ва уларни кузатиш.

Сервис корхоналарининг ривожланишида механизациялаштириш, автоматлаштириш ва ахборот компьютер технологияларини кўллаш. Овкатланиш корхоналарини ташкиллаштириш шакллари ва уларни такомиллаштириш йўллари. Овкатланиш корхоналари ривожланиш меъёрлари ва уларнинг рационал жойлаштириш тамойиллари. Овкатланиш хизмат кўрсатишда метрдотел ва официантлар мажбуриятлари. Овкатланишни ташкиллаштиришда карталар, схемалар, окимли операцион жадваллар тузиш. Турли хилдаги овкатланиш корхоналарининг овкатланиш хоналарига кўйилган талаблари. Истеъмолчилар талабларини ўрганиб бориш методлари ва овкатланиш хоналарини тайёрлаш. Овкатланиш таомнома ва прейскурантларини тузиш ва расмийлаштириш. Корхона идиш-товоклари, асбоблари, сочик дастурхонларига бўлган талаблар. Овкатланиш учун тўлов хисоб-китобларини бажариш. Корхоналарга келтирилган махсулотларнинг сифат назоратини ўтказиш, олиб келиш режасини тузиш, махсулотларни келтириш ва саклашни мувофиклаштириш. Корхона моддий техникавий талабларни меъёрий хисоби ва уни таъминлаш. Корхоналар санитария-гигиеник хизматларини ташкиллаштириш тадбирлари. Овкатланиш корхонаси ходимлари мехнат муносабатлари, мехнат ва техника хавфсизлиги, ёнгин хавфсизлиги талабларини бажариш.

7.5.5. Танлов фанлари

Танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмуни таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

7.5.6. Малака амалиёти

Ишлаб чикариш амалиётида:

– корхона юридик шахслар – овкатланиш субъектлари билан танишиш ва унга тавсиф бериш;

– корхонанинг хўжалик фаолияти билан боглик айрим атама ва тушунчаларни ўзлаштириш;

– корхонадаги маъмурий ходимлар ва ишчилар сони, таркиби, малакаси ва корхона бошкаруви схемаси билан танишиш;

– овкатланиш корхонасида махсулотларга бирламчи ишлов бериш усуллари ва турларини, тайёр махсулот ишлаб чикариш технологияси билан танишиш;

– корхонада махсулотларни саклаш, таркатиш, сотиш жараёнлари билан танишиш;

– овкатланиш хизмати сервисида мехмонларга хизмат кўрсатиш шакллари ва коидалари билан танишиш;

– ресторанда кўлланиладиган техника ва улардан фойдаланиш хавфсизлик техник коидалари билан танишиш,

– корхоналарнинг фаолиятига алокадор бўлган ташки мухит омилларини тахлил этиш;

– овкатланиш корхоналари сервис хизматида кўлланиладиган жихозлари технологик иш жараёнларида ўрганиш, ишлатиш, улардан фойдаланишни ўрганиш;

– сервис хизмат кўрсатиш жараёнларини жихозлар билан таъминланганлигини, махсулотлар ассортиментини, технологик жараёнлар боскичларини, хизмат кўрсатиш шакллари ва коидаларини ўрганиш;

– амалиёт технологик жараёнлардаги камчиликларни аниклаш, жойларда бартараф этиш чора-тадбирларини ишлаб чикиш;

– корхона (ташкилот)ларнинг хўжалик фаолияти кўрсаткичларини тахлил килиш, режалаштириш ва кўникма хосил килишга мўлжалланган.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талаба контингент хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аниқланади. Талабаларнинг академик гуруҳлари учун маъруза соатлари ҳажми аудитория вақтининг 50 фоизидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камида 25 фоизи мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши керак.

8.1.4. Талабалар ўқув юкламасининг максимал ҳажми таълим дастурига ОТМ томонидан қўшимча белгиланадиган факультатив фанларни ўзлаштириш бўйича аудитория ва аудиториядан ташқари (мустақил) таълим билан биргаликда ҳафтасига 54 академик соатдан ошмаслиги керак.

8.1.5. ОТМ талабалар учун ўқиш дастурини, эҳтимолий индивидуал таълим дастурларини ишлаб чиқишни инобатга олган ҳолда, шакллантиришда реал иштирок этиш имкониятини таъминлашга масъул.

8.1.6. Ўқув дастурини шакллантиришда ОТМ талабаларни уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари билан таништириши, талабалар учун танлов фан(модул, курс)лари мажбурий эканлигини тушунтириши керак.

8.1.7. Талабаларда билим, амалий малака ва кўникмаларни тўлиқ шакллантириш учун ОТМ таълим дастури ўқув фанлари (модуллари) бўйича лаборатория ишлари ва амалий машғулотларни қамраб олиши керак.

8.2. Таълим дастурини татбиқ этилиши

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлашнинг таълим дастури аккредитацияланган олий таълим муассасаларида ривожланаётган таълим технологияларидан, ахборот-коммуникация технологияларидан ва таълимнинг замонавий техника воситаларидан фойдаланиб тайёрлашда амалга оширилади.

Хорижий тилларни талабалар томонидан ўзлаштирилишига ҳамда педагоглар томонидан ўқитилишига эътибор устувор бўлмоғи ва шароит яратилиши керак.

Малака амалиёти замонавий корхоналарда, ташкилотларда ва илмий изланишлар олиб бораётган талабалар учун ИТИ ларида ва кафедра лабораторияларида ўтказилади, улар талабаларни амалиёт дастурларида кўзда тутилган иш жойлари билан таъминлашлари керак.

Ўқиш даврида талаба камида иккита Давлат аттестацияларини (гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий ва чет тили фанларидан) топширади ва битирув ишини ҳимоя қилади. Давлат аттестацияси мос фанлар бўйича ўқув жараёни тугаллангандан кейин топширилади.

8.3. Малака амалиётини ташкил этиш талаблари

Амалиётлар бакалавриат таълим дастурининг мажбурий қисми ҳисобланади. Амалиётлар ўқув ва (ёки) ўқув-ишлаб чиқариш машғулотлари кўринишида бўлиб, талабаларнинг касбий-амалий тайёрлигига бевосита йўналтирилади. Бакалаврлар тайёрлашнинг таълим дастури – ишлаб чиқариш ва битирув иши олди амалиётлари ўтишини ўз ичига олади.

Ишлаб чиқариш амалиёти корхона юридик шахслар – овқатланиш субъектлари билан танишиш ва унга тавсиф бериш; корхонанинг хўжалик фаолияти билан боғлиқ айрим атама ва тушунчаларни ўзлаштириш; корхонадаги маъмурий ходимлар ва ишчилар сони, таркиби, малакаси ва корхона бошқаруви схемаси билан танишиш;

– овқатланиш корхонасида маҳсулотларга бирламчи ишлов бериш усуллари ва турларини, тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш технологияси билан танишиш; савдо корхонасида маҳсулотларни сақлаш, тарқатиш, сотиш жараёнлари билан танишиш; овқатланиш хизмати сервисида мижозларга хизмат кўрсатиш шакллари ва қоидалари билан танишиш; ресторан ишида қўлланиладиган техникалар, улардан фойдаланиш хавфсизлик техник қоидалари билан танишиш ва уларда ишлаш кўникмаларини эгаллашга мўлжалланган.

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT

Амалиётни ўтказиш муддатлари ўқув режаси билан аниқланади. Амалиёт тугагандан сўнг талабалар бажарилган иш ҳақида амалиёт ўқитувчилари-раҳбарлари ва амалиёт ўтказилган корхона вакилларидан таркиб топган комиссия олдида ҳисобот берадилар. Баҳолаш шакли ўқув режасида белгиланади.

Битирув иши олди амалиётида битирувчини бевосита стандарт талабларига мувофиқ мустақил ишлашга тайёрлаш; ўзлаштирган назарий билимларини чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш; жамоада ташкилотчилик ва тарбиявий ишлар олиб бориш бўйича тажриба ҳосил қилиш;

– корхоналарнинг фаолиятига алоқадор бўлган ташқи муҳит омилларини таҳлил этиш; овқатланиш корхоналари сервис хизматида қўлланиладиган жиҳозлари технологик иш жараёнларида ўрганиш, ишлатиш, улардан фойдаланишни ўрганиш; сервис хизмат кўрсатиш жараёнларини жиҳозлар билан таъминланганлиги, маҳсулотлар ассортиментини, технологик жараёнлар босқичлари, хизмат кўрсатиш шакллари ва қоидаларини ўрганиш; амалиёт технологик жараёнлардаги камчиликларни аниқлаш, жойларда бартараф этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш кўникмаларини эгаллашга мўлжалланган.

Талабанинг илмий тадқиқот иши амалиётнинг бир қисмини ташкил этиши мумкин. Илмий тадқиқот иши битирувчиларда касбий компетенцияларни шакллантириш ва мустаҳкамлашга кўмаклашади. У битирувчини 8 семестрда кафедранинг илмий ишида албатта иштирок этиши, курс ишларини касбий (махсус) даврнинг асосий фанлари мавзуси бўйича бажарилиши ва ҳимоя қилинишини, талабанинг талабалар илмий жамияти йўналиши бўйича илмий ишда иштирок этишини ва битирув ишини кафедранинг илмий мавзуси бўйича бажарилишини назарда тутади.

Талабалар илмий тадқиқот ишининг ташкил қилинишида қуйидагилар билан таъминланиши керак:

– курс ишларининг ҳар йили янгиланадиган мавзулари ҳақида талабаларни ўз вақтида хабардор қилиш;

– талаба мутахассис чиқарувчи кафедранинг илмий йўналишлари бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариши учун лабораторияларда иш ўринлари билан таъминланиши;

– ОТМнинг АРМда мустақил илмий тадқиқот ишни олиб бориш имкониятини тақдим этиш;

– талабалар илмий жамиятининг конференцияларини ташкил қилиш;

– талабалар илмий конференцияси ғолибларига мамлакатнинг бошқа ОТМларига маърузалар билан чиқиш имкониятларини тақдим этиш.

8.4. Ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар

Бакалавриат таълим дастурини амалга оширишда ўқитилаётган фан бўйича таянч маълумотга эга бўлган, билим, малака ва кўникмага эга бўлган юқори малакали ўқитувчилар, фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар, шунингдек тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилар жалб этилиши керак.

Бакалавриат ўқув жараёни илмий-педагогик, илмий ёки илмий-методик фаолият билан шуғулланаётган кадрлар билан узлуксиз таъминланиши керак.

Таълим жараёнига амалдаги тегишли тармоқ ташкилотлари, корхоналари ва муассасаларининг раҳбарлари ва етакчи мутахассислари жалб этилиши мумкин.

Бакалавриат таълим дастурини амалга оширишга жалб этиладиган профессор-ўқитувчилар ҳар 3 йилда малакаларини ошириб боришлари керак.

8.5. Таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари

Таълим дастури таълим дастурининг ҳамма ўқув курслари, фанлари (модуллари) бўйича ўқув-методик ҳужжатлар ва материаллар билан таъминланиши керак.

Таълим дастурининг амалга оширилиши ҳар бир талаба таълим дастуридаги фан (модул)ларнинг тўлиқ рўйхати бўйича шаклланадиган маълумотлар базаси ва АРМ фондидан фойдаланиш ҳуқуқи билан таъминланиши керак.

O'ZSTANDART AGENTLIGI
STANDARTLASHTIRISH, [illegible]
NAZORATI [illegible]
AXBOROT [illegible]
JORIY [illegible]

Таълим дастури бўйича ҳар бир талаба ўрнатилган меъёрларга мос равишда,таълим дастурига кирувчи ҳар бир фан бўйича ўқув ва ўқув-методик чоп этилган ёки электрон нашрлар билан таъминланиши керак.

АРМнинг асосий фонди фанлар бўйича охирги 10 йилда (гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар – охирги 5 йилда) чоп этилган ўқув адабиётларининг босма ёки электрон нашрлари билан тўлдирилган бўлиши керак.

Ўқув адабиётидан ташқари қўшимча адабиёт фонди расмий маълумотнома-библиографик ва даврий нашрларни ўз ичига олиши керак.

Таълим дастурини тўлиқ амалга ошириш учун ОТМ нинг АРМ да таълим йўналишининг ўқув режасида келтирилган фанлар бўйича яратилган адабиётлар, ўқув-методик қўлланмалар (камида ҳар 6 нафар талабага 1 та адабиёт) бўлиши керак.

Мамлакатимиздаги ва чет элдаги олий таълим муассасалари, корхоналари ва ташкилотлари билан оператив равишда ахборот алмашиш, замонавий касбий маълумотлар базалари, ахборотлар ва қидирув тизимларидан фойдаланиш имконияти билан таъминланган бўлиши керак.

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврни тайёрлаш жараёнида асосан қуйидаги педагогик технологиялар ва ўқитиш методларидан фойдаланиш мақсадга мувофиқ:

– ўқитишнинг интерфаол методи;

– муаммоли ўқитиш технологияси;

– ўйинли технологиялар;

– танқидий фикрлаш ривожланишининг педагогик стратегиялари;

– шахсий йўналганлик асосидаги педагогик технологиялар;

– ўқув жараёнини самарали бошқариш ва ташкил қилиш асосидаги педагогик технологиялар;

– ўқитишни дифференциациялаш;

– ўқитишни индивидуаллаштириш технологияси;

– дастурий ўқитиш технологияси;

– ўқитишнинг комплекс методлари (лойиҳавий метод, тармоқли режалаштириш методи, ақлий ҳужум, ассоциограммалар методи ва х.к.).

8.6. Ўқув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар

Бакалавр тайёрлашнинг таълим дастурини амалга оширувчи ОТМ ўқув дастурида назарда тутилган маъруза, амалий, семинар, лаборатория машғулотлари ҳамда курс иши, амалий ва илмий-тадқиқот ишларини бажариш учун санитария-гигиена, ёнғинга қарши қоидалар ва меъёрларга мос келадиган моддий-техника базасига эга бўлиши керак.

Бакалавр талим дастурини амалга ошириш учун ОТМ нинг минимал зарур бўлган моддий-техник базаси:

– маъруза аудиториялари;

– семинар ва амалий машғулотлари аудиториялари;

– илмий-тадқиқот ишини ўтказиш учун лабораториялар;

– ўқув машғулотларида кўргазмали материалларни намойиш қилиш учун турли хил аппаратуралар;

– амалий машғулотлар ва лаборатория ишларини ўтказиш учун ўқув дастурига мос асбоб-ускуна ва жиҳозлар;

– илмий-тадқиқот ишларини амалга ошириш учун зарур лаборатория жиҳозлари;

– интернет тармоғидан фойдаланиш учун глобал тармоққа уланган компьютер синфлари;

– семинар машғулотларини ўтказиш ҳамда чет тилини ўрганиш бўйича лингафон синфлари билан таъминланган бўлиши керак.

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATINI AVTOMATLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BO'LIMI

9. Бакалаврни тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасаси фаолиятини баҳолаш

9.1. Бакалавриат йўналишлари бўйича кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилиш қуйидагилардан иборат:

ички назорат ОТМ томонидан амалга оширилади. Ички назорат олий таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланган назоратнинг рейтинг тизими тўғрисидаги Низом асосида ўтказилади;

якуний давлат назорати давлат таълим стандартига мувофиқ фанлар бўйича якуний давлат аттестацияси ва бакалавр битирув иши ҳимоясини ўз ичига олиб, ўрнатилган тартибда амалга оширилади;

давлат–жамоат назорати олий таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи, жамоат ташкилотлари ва кадрлар буюртмачилари томонидан белгиланган тартибда ўтказилади;

ташқи назорат Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

9.2. Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг фаолиятини баҳолаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 10 февралдаги 21-сонли қарори билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисида Низом"га мувофиқ тартибга солинади.

9.3. ОТМ томонидан талабалар компетентлигини баҳолаш ва назорат қилиш тизими уларнинг бўлажак касбий фаолиятига максимал яқин бўлиши учун шароитлар яратилиши керак. Бунинг учун муайян фан ўқитувчиларидан ташқари ташқи экспертлар сифатида иш берувчилар, турдош фанлардан дарс берувчилар ва бошқалар бу жараёнга фаол жалб этилиши керак.

9.4. Якуний давлат аттестацияси бакалавр битирув иши ҳимоясини ўз ичига олади.

Битирув ишининг мазмуни, ҳажми ва тузилмасига бўлган талаблар битирувчиларнинг якуний давлат аттестацияси ўтказиш ҳақидаги Низом асосида белгиланади.

9.5. Олий таълим муассасаси:

– ушбу стандартдаги талабларга риоя қилинишини;

– профессор-ўқитувчилар таркиби ва ўқув-ёрдамчи ходимлар малакавий талабларга тўла мос келишини;

– ҳар бир фан дастурида назарда тутилган ўқув-методик адабиётлар, ўқув-услубий мажмуалар, шунингдек, мустақил таълим ва мустақил тайёргарлик учун материаллар билан таъминлаганини;

– ўқув жараёнининг моддий-техникавий таъминланганлиги учун тўла масъулдир.

10. Эслатма

10.1. Олий таълим муассасасига:

– ушбу стандартда назарда тутилган минимал мазмунни таъминлаган ҳолда талабанинг ҳафталик максимал юкламасини оширмасдан ўқув материалини ўзлаштиришга ажратилган соатлар ҳажмини ўқув фанлари блоклари учун 5% оралиғида, блокка кирувчи ўқув фанлари учун 10% оралиғида ўзгартириш;

– ўқув фанлари мазмунига фан, техника ва технологияларнинг ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўзгартиришлар киритиш ҳуқуқи берилади.

Талаба битирув ишининг мавзуси ОТМ буйруғи билан расмийлаштирилади.

10.2. Курс ишлари муайян ўқув фаолиятининг бир тури сифатида кўрилади ва ушбу ўқув фанини ўзлаштириш учун ажратилган соатлар чегарасида бажарилади.

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, ... NAZORATINI ... VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI ... JORIY ... BOSHQARMASI

10.3 ДТС ни билиш профессор-ўқитувчилар таркибини танлов асосида саралаш шартларидан бири ҳисобланади.

10.4. ***5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)*** бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ҳафталик аудитория ўқув юкламаси – 32 соат бўлган тузилма асосида ишлаб чиқилади.

11. Давлат таълим стандартининг амал қилиш муддати

11.1. ДТС ўрнатилган тартибда тасдиқланиб, "Ўзстандарт" агентлигида давлат рўйхатидан ўтгандан кейин амал қилиш муддати - камида 5 йил.

11.2. Давлат бошқарувининг ваколатли органлари томонидан давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш, такомиллаштириш ва жорий этиш тўғрисида янги тартиб-қоидалар қабул қилинса ДТС нинг амал қилиш муддати ўзгариши мумкин.

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATINI AVTOMATLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BOSHQARMASI

Илова

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) **бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши**

Т/р	Фанлар блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми, соатларда
1.00	**Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар**	**1704**
2.00.	**Математик ва табиий-илмий фанлар**	**1016**
2.01	Олий математика	310
2.02	Информатика ва ахборот технологиялари	260
2.03	Физика ва кимё	240
2.04	Илмий изланиш асослари	88
2.05	Иктисодий география ва экология	118
3.00.	**Умумкасбий фанлар**	**3434**
3.01	Овкатланиш корхоналарида санитария ва гигиена	198
3.02	Касбий этика ва этикет	202
3.03	Сервис фаолияти асослари	342
3.04	Хизмат кўрсатиш корхоналарининг электрон техникаси	184
3.05	Бухгалтерия хисоби ва аудит	148
3.06	Сервисда технологик жараёнлар	408
3.07	Таом ва хизматлар сифат кўрсаткичлари	340
3.08	Менежмент	196
3.09	Маркетинг	224
3.10	Дизайн ва реклама	182
3.11	Мехмондорчилик индустрияси	282
3.12	Хизматлар соҳаси иктисодиёти	242
3.13	Хизматларни сертификатлаштириш ва сифатини бошкариш	231
3.14	Танлов фанлари	255
4.00.	**Ихтисослик фанлари**	**740**
4.01	Ресторанларда ишлаб чикариш технологияси	150
4.02	Дунё халклари овкатланишининг хусусиятлари	150
4.03	Овкатланиш корхоналари жиҳозлари эксплуатацияси	150
4.04	Ресторан ишини ташкил этиш	205
4.05	Танлов фанлари	85
5.00	**Қўшимча фанлар**	**450**
5.01	Ҳарбий тайёргарлик	450
	Жами	**7344**
	Малака амалиёти	**702**
	Битирув иши	**270**
	Аттестация	**1026**
	Жами	**1998**
	ҲАММАСИ	**9342**

Эслатма: *Ушбу таълим дастурининг фанлар таркибига ва уларнинг умумий юкламалар ҳажмига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.*

O'ZSTANDART AGENTLIGA STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH BOSHQARMASI

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7. Гурух Т 45

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модул, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият сохаси, бакалавриат, бакалавриатнинг таълим дастурлари, профил, ўкув-ўрганиш натижалари, ўкув цикли, АРМ, ИТИ, ОТМ, хизматлар сохаси, овкатланиш сервиси, таълим дастури, таълим йўналиши, тўпламлар назарияси, математик модел, детерминант, ахборот маданияти, операцион тизим, каттик диск, алгоритм, махсулотлар базаси, тармок, веб браузер, концентрация, ўнли классификатор, изланиш йўналиши, изланиш натижаси, изланиш методи, библиографик маълумот, электрон картотека, сервис технология жараёни, сервис, сервис жараёнлари, хизматлар сифати, инновация, истеъмолчи, хизмат кўрсатиш шакли, ижтимоий дастур, менежмент, маркетинг, бозор конъюктураси, персонал, ракобатбардошлик, коммуникация, сегментлаш, ёндашув, тамойил, стратегик, харид фонди, тадбиркорлик, бизнес, инвестиция, самарадорлик, асосий фонд, бизнес-режа, таннарх, касбий этика, касбий бурч, сўзлашиш этикети, санитария режими, гигиена, санитария, стандартлаштириш, сертификатлаштириш, хавфсизлик, технологик жихоз, овкатланиш, мехмондорчилик, эксплуатация, хизмат кўрсатиш усуллари, ресторан хизмати, гюмнома.

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
NAZORATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI
JORIY ETISH BO'SHQARMASI

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚУВЧИЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази

Директор__________ **Б.Ҳ.Раҳимов**
2014 йил «3» февраль
М.Ў.

Самарқанд иктисодиёт ва сервис институти

Ректор__________ **Т.Ҳ.Қудратов**
2014 йил «30» январь
М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Тошкент Давлат Иқтисодиёт университети

Ректор__________ **А.В.Ваҳобов**
2014 йил «30» январь
М.Ў.

«Ўзбектуризм» МК Самарқанд минтақавий бўлими

Бошқарувчиси__________ **И.Б.Суванов**
2014 йил «6» февраль
М.Ў.

Самарқанд шаҳар «Сиёб саховат» Масъулияти чекланган жамият қўшма корхонаси

Директор__________ **Ф.Ахмедов**
2014 йил «6» февраль
М.Ў.

«ELXOLDING» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси

Директор ўринбосари__________ **М.Ф.Юлаев**
2014 йил «6» февраль
М.Ў.

O'ZSTANDART AGENTLIGA
STANDARTLASHTIRISH, SERTIFIKATLASHTIRISH VA ...
NAZORAT ...
...

Ижодий гурух раиси ва аъзолари

Ижодий гурух раиси ва ўринбосари

Ижодий гурух раиси	А.Бектемиров	**Ўкув ишлари бўйича проректор**	[imzo]
Ижодий гурух раиси ўринбосари	А.Худойбердиев	**Кафедра мудири**	[imzo]

Ижодий гурух аъзолари

Ижодий гурух аъзолари

Т/р	Ўкув фанлари (курслар)нинг номи	Таянч ОТМдан		Турдош ОТМдан, асосий кадрлар истеъмолчиларидан	
		Ф.И.Ш., лавозими, илмий даражаси ва унвони	Имзо	Ф.И.Ш., лавозими, илмий даражаси ва унвони	Имзо
3.00	**Умумкасбий фанлар**				
3.01	Овкатланиш корхоналарида санитария ва гигиена	Шукуров И.Х., т.ф.н.	[imzo]		
3.02	Касбий этика ва этикет	Худойбердиев А.Ю., т.ф.н., доцент	[imzo]		
3.03	Сервис фаолияти асослари	Файзиев Ж.С., т.ф.н., доцент	[imzo]		
3.04	Хизмат кўрсатиш корхоналарининг электрон техникаси	Курбонов Ж.М., т.ф.д., профессор	[imzo]		
3.05	Бухгалтерия хисоби ва аудит	Урозов К., и.ф.д., профессор	[imzo]		
3.06	Сервисда технологик жараёнлар	Худойбердиев А.Ю., кафедра мудири, т.ф.н., доцент	[imzo]		
3.07	Окилона овкатланиш асослари	Шукуров И.Х., т.ф.н.	[imzo]		
3.08	Таом ва хизматлар сифат кўрсаткичлари	Файзиев Ж.С., т.ф.н., доцент	[imzo]		
3.09	Менежмент	Турдибеков Х., и.ф.н., доцент	[imzo]		
3.10	Маркетинг	Холмаматов Д., катта ўкитувчи	[imzo]		
3.11	Дизайн ва реклама	Мўминов Н.Н., т.ф.н., доцент	[imzo]		
3.12	Мехмондорчилик индустрияси	Каримов М.К., т.ф.н., доцент	[imzo]		
3.13	Хизматлар сохаси иктисодиёти	Файзиев Э., и.ф.н.	[imzo]		
3.14	Хизматларни сертификатлаштириш ва сифатини бошкариш	Каримов М.К., т.ф.н., доцент	[imzo]		
4.00	**Ихтисослик фанлари**				
4.01	Ресторанларда ишлаб чикариш технологияси	Мўминов Н.Н., т.ф.н, доцент	[imzo]		
4.02	Дунё халклари овкатланишининг хусусиятлари	Мўминов Н.Н., т.ф.н, доцент	[imzo]		
4.03	Овкатланиш корхоналари жихозлари эксплуатацияси	Эшкувватов Б.Т., т.ф.д., академик	[imzo]		
4.04	Ресторан ишини ташкил этиш	Худойбердиев А.Ю., кафедра мудири, т.ф.н., доцент	[imzo]		

O'ZSTANDART AGENTLIGI STANDARTLASHTIRISH ... NAZORAT ... AXBOROT ... JAMG'ARMASI

O'z DSt 36.1673:2014

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказида экспертизадан ўтказилди

Бошқарма бошлиғи в.в.б______________ **Б.Назаров**

201_ йил «_15_» ____10____

М.Ў.

Эксперт гуруҳи аъзолари:

Ф.И.Ш.	Лавозими	Имзо
Атаниязов Б.	**ДТМ бош эксперти**	
Адылова З.Дж.	**ТДИУ, Туризм кафедраси мудири, и.ф.д., профессор**	
Хамидов О.Х.	**ТДИУ, Сервис кафедраси мудири, и.ф.н., доцент**	

O'ZSTANDART AGENTLIGI
STANDARTLASHTIRISH, DAVLAT
AXBOROT TEXNOLOGIYALARI

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 32-сонли буйруғи асосида Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтида қайта ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларининг турдош ОТМлари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Самарқанд ш. "30" 01 2014 йил

Қатнашдилар: Ғ.Ҳ.Қудратов – СамИСИ ректори, А.В.Ваҳобов – ТДИУ ректори, А.Умаров - Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази бўлим бошлиги, А.Бектемиров – СамИСИ ўқув ишлари проректори, И.Шодмонов – СамИСИ ЎУБ бошлиги, А.Худойбердиев – "Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш" кафедраси мудири, Ф.Ахмеджанова – «Маркетинг» кафедраси мудири, Р.Амриддинова – "Халқаро туризм ва туризм сервиси" кафедраси мудири, З.Д.Адылова – ТДИУ "Туризм" кафедраси мудири, О.Х.Хамидов – ТДИУ "Сервис" кафедраси мудири.

Кун тартиби:

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти томонидан тайёрланган қуйидаги таълим йўналишларининг Давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари муҳокамаси:

1. 5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши);
2. 5610100–Хизматлар соҳаси (товар экспертизаси хизматларини ташкил этиш);
3. 5610100–Хизматлар соҳаси (туризмни ташкил этиш ва бошқариш);
4. 5610200–Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш;
5. 5610300–Туризм (халқаро ва ички туризм).

А.Умаров – Маълумки, ЎзР ОЎМТВнинг 2014 йил 25 январдаги 32-сонли буйруғига биноан Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтига *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши), 5610100–Хизматлар соҳаси (товар экспертизаси хизматларини ташкил этиш), 5610100–Хизматлар соҳаси (туризмни ташкил этиш ва бошқариш), 5610200–Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш ва 5610300–Туризм (халқаро ва ички туризм)* таълим йўналишлари бўйича Давлат таълим стандарти ва ўқув режаларини тайёрлаш СамИСИ зиммасига юкланган эди. Шу жараён қай тарзда кетмоқда, танишиб чиқсак.

Ғ.Ҳ.Қудратов – институтдаги "Халқаро туризм ва туризм сервиси", "Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш" кафедралари мутахассислари ҳамда ТДИУ "Туризм" ва «Сервис» кафедраси мутахассислари иштирокида мазкур таълим йўналишлар бўйича ДТСлари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди.

А.Бектемиров – туризм ва хизматлар соҳасини ривожлантириш давлат аҳамиятига молик ижтимоий-иқтисодий соҳа бўлганлиги учун ҳам бу соҳага етук мутахассислар тайёрлаш талаб қилинмоқда. Шунинг учун ҳам юқорида таъкидлаб ўтилган таълим йўналишларининг ДТСлари, ўқув режаларини ишлаб чиқишда қўйилган фанларнинг кетма-кетлиги, ўзаро боғлиқлиги ҳисобга олинди. Шунингдек, туризм ва хизматлар соҳасини ривожлантиришда қабул қилинган қарорлар ва ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни ҳам ўрганиш бўйича маълумотлар берилди. Тайёрланган ДТСларда техник ва орфографик хатолар бўлмаслигига эътибор беришимиз лозим.

И.Шодмонов - туризм ва хизматлар соҳаси таълим йўналишларидаги Давлат таълим стандартларини тайёрлашда "Халқаро туризм ва туризм сервиси" ва "Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш" кафедралари ва ТошДИУ "Туризм" ва «Сервис» кафедраларининг профессор-ўқитувчилари катта масъулиятни тушунган ҳолда ижодий меҳнат қилишди. Ушбу ДТСлари ва ўқув режага киритилган фанлар туризм ва хизматлар соҳасини истиқболли ривожлантириш талабларига тўлиқ жавоб беради деб ҳисоблайман.

З.Д.Адылова – "Халқаро туризм ва туризм сервиси" кафедрасида тайёрланган ДТСлардаги фанларни танлашда, ушбу фанларнинг мазмуни, талаблари, мавзуларини белгилашда бизнинг – "Туризм" кафедраси профессор-ўқитувчиларининг таклифлари ва хулосалари эътиборга олинганлигини алоҳида таъкидлашим зарур. Шунинг учун ҳам ишлаб

чиқилган ўқув режалари ва ДТСларни мукаммал, юқори даражада тайёрланган деб ҳисоблайман.

О.Х.Хамидов – СамИСИ “Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш” кафедраси ва ТДИУ «Сервис» кафедрасида тайёрланган бакалавриатура таълим йўналишларини ДТСларидаги фанларнинг мазмуни, талаблари, мавзуларини ёритилишида иккала кафедра профессор-ўқитувчиларининг таклифлари ва хулосалари эътиборга олинганлигини алоҳида таъкидлашим зарур. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқилган ўқув режалари ва ДТСларни мукаммал даражада тайёрланган деб ҳисоблайман.

А.Ю.Худойбердиев – ушбу таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва ДТСларни тайёрлашда хизматлар соҳаси мутахассислари ва хизмат кўрсатиш корхоналари раҳбарлари билан кўплаб муҳокамалар ва ижодий учрашувлар ташкил қилинди ва ўтказилди. Уларнинг келажакда мутахассисларга бўлган талаблари ҳисобга олинди. Шунингдек, фанларни танлашда хизматлар соҳасидаги илмий назария билан амалиётнинг боғланишига жиддий эътибор берилди.

Ф.Ахмеджанова – 5610100-Хизматлар соҳаси (товар экспертизаси хизматларини ташкил этиш) таълим йўналиши бўйича тайёрланган ўқув режа ва ДТСда товар экспертизаси йўналишида фаолият юритаётган мутахассислар Билан ва товар ишлаб чиқарувчи корхоналар раҳбарлари билан учрашувлар, муҳокамалар асосида тайёрланди. Шу йўналишда кадрлар тайёрлашга эҳтиёжлар борлиги ҳисобга олинди. Ўқув режасига киритилаётган фанларни танлашда ҳам айрим амалиёт ходимларининг фикрлари инобатга олинди.

Р.Амриддинова – ушбу ўқув режалари ва ДТСларни тайёрлашда туризм соҳаси мутахассислари, туристик фирмалар, меҳмонхона раҳбарлари билан кўплаб муҳокамалар ва ижодий учрашувлар ташкил қилинди ва ўтказилди. Уларнинг бўлғуси мутахассисларга бўлган талаб ва истаклари ҳисобга олинди. Шунингдек, фанларни танлашда туризмдаги илмий назария билан амалиётнинг боғланишига жиддий эътибор берилди. Фанларни ўқув ҳажми, маъруза ва амалиёт мавзуларигача мукаммал ўрганилди ва таҳлил қилинди.

А.Умаров – Бу ишларни тезда якунлаб, ДТС ва ўқув режаларини Ривожлантириш марказига топшириш керак бўлади.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти томонидан қайта тайёрланган қуйидаги *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши), 5610100–Хизматлар соҳаси (товар экспертизаси хизматларини ташкил этиш), 5610100–Хизматлар соҳаси (туризмни ташкил этиш ва бошқариш), 5610200–Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш ва 5610300–Туризм (халқаро ва ички туризм)* бакалавриат таълим йўналишларининг ДТС ва ўқув режалари ЎзР ОЎМТВнинг 2014 йил 25 январдаги 32-сонли буйруғи асосида Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йилдаги 343-сонли қарори меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилган ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идоралар ва Фанлар Академиясининг тармоқ ИТИларида экспертизадан ўтказилган.
2. Қайта ишлаб чиқилган ДТС ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинган.
3. Ишлаб чиқилган ДТС ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Мажлис раиси **Ғ.Қудратов**

Котиб **З.Мамарасулов**

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти «Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш» кафедраси томонидан 5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриатура таълим йўналиши бўйича тайёрланган Давлат таълим стандартига

ТАҚРИЗ

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти «Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш» кафедраси томонидан *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриатура таълим йўналиши бўйича тайёрланган Давлат таълим стандарти ишлаб чиқилган.

Таълим йўналиши бўйича тузилган Давлат таълим стандарти белгиланган талаблар асосида ишлаб чиқилган.

ДТСда келтирилган қўлланиш соҳаси, атамалар, таърифлар, қисқартмалар, таълим йўналиши негизида тайёрланган магистратура мутахассисликнинг тавсифи, таълим йўналишининг умумий тавсифи, тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар, асосий таълим дастурлариининг мазмуни ва компонентлари, магистратуранинг асосий таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар, магистрларни тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш ва Давлат таълим стандартининг амал қилиш муддати бўйича етарлича маълумотлар келтириб ўтилган.

Ундан ташқари, ДТС асосида тузилган ўқув режада келтирилган фанлар ҳам тўғри танланган ва бу фанлар бўйича келтириб ўтилган талаблар ва уларнинг қисқа мазмуни етарлича ёритиб берилган.

Хизматлар соҳаси таълим йўналиши бўйича тайёрланган ДТС, ўқув режаси ва дастурларда республикада олиб борилаётган иқтисодий, ижтимоий-сиёсий, демократик, ҳуқуқий соҳалардаги ислоҳотлар қамраб олинган, соҳа бўйича фан-техника ва технологиянинг сўнгги ютуқлари ва талабаларга эга бўлиш лозимлиги бўйича кўникмалар тўғри қўйилган ҳамда уларга етарли эътибор берилган.

Давлат таълим стандартидаги фанлар блоки умумий талаблар бўйича фан соҳасида тасаввурга эга бўлиши, билиши, улардан фойдалана олиши ва кўникмаларига эга бўлиши лозимлиги таъкидлаб ўтилган.

ДТСда бакалавриатура таълим дастурларининг мазмуни ва унинг компонентлари бўйича, яъни назарий таълим ва илмий фаолият, аттестациялар ва таътиллар белгиланган норма асосида тўғри тақсимланган. Бу эса бакалавриатура талабаларига кўпроқ илмий фаолият билан шуғулланишга имкон берилганлигига амин бўламиз. Шунингдек, фанлар мазмуни атрофлича ёритиб берилган ва илмий фаолиятга бўлган талабларда талабаларнинг қандай ишларни амалга оширишлари бўйича ҳам фикрлар келтириб ўтилган.

ДТСда таълим дастурини ишлаб чиқишда олий таълим муассасалари республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган

кадрлар эҳтиёжини ҳисобга олишлиги ва асосий таълим дастурини фан, таълим, техника, маданият, санъат, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишда янгилаб туриши лозимлиги ҳам таъкидлаб ўтилган. ДТС сўнгги қисмида ушбу мутахассислиг бўйича магистр талабларни тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш ҳамда ўқув соатларини тенг тақсимлаш бўйича ҳам атрофлича фикрлар юритилган.

Ўқув режасидаги фанлар ҳам тўғри талаблар асосида қўйилганлигига амин бўламиз, ва ушбу режа асосида тузилган фан дастурлар мазмуни келтири ўтилган талаблар асосида бажарилган.

Умуман олганда, ушбу соҳа бўйича тузилган Давлат таълим стандарт ўқув режаси ва фан дастурлари келтириб ўтилган талабларга тўла жавоб бер ва уни тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Самарқанд шаҳар «Сиёб саховат»
қўшма корхонаси лаборатория
бошлиғи **Ф.Ахмед**

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти томонидан 5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриатура таълим йўналиши бўйича тайёрланган давлат таълим стандартига

Т А Қ Р И З

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриатура таълим йўналиши бўйича давлат таълим стандарти Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти «Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш» кафедраси профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган.

Бакалавриатура таълим йўналиши бўйича тузилган давлат таълим стандарти белгиланган талаблар асосида бажарилган.

ДТС ўзи ичига давлат таълим стандартини ишлаб чиқиш асослари, яъни ДТСни ишлаб чиқишда фойдаланилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қонунлари, қарорлари, ВМ қарор ва меъёрий-ҳужжатлари келтириб ўтилган. Ундан ташқари қўлланиш соҳаси, атамалар, таърифлар, қисқартмалар, мутахассисликнинг тавсифи, магистратура мутахассислигининг касбий фаолиятлари тавсифи, магистрнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар, бакалавриатура таълим дастурларининг мазмуни ва компонентлари, бакалавриатуранинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар, магистратуранинг таълим дастурлари ўзлаштирилишига белгиланган умумий талаблар, таълим дастурларининг татбиқ этилиши, ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар, таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари, ўқув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар, магистр тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш, давлат таълим стандартининг амал қилиш муддати, илова ва библиографик маълумотлар ҳам келтириб ўтилган.

Касбий фаолият объектида предметлар, воқеликлар, жараёнлар ва фаолият доирасида ҳаракатга йўналтирилган тизимлар, фаолият соҳасида эса илмий, ижтимоий, иқтисодий, ишлаб чиқаришда намоён бўладиган касбий фаолият объектларининг мажмуи бўйича маълумотлар келтирилган.

Таълим дастурлари бўйича талабаларнинг билим, малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблари фанлар бўйича Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш стратегияси бўйича ва таълим йўналиши бўйича назарий ва амалий билимларни, уқув ва кўникмаларни шакллантириш билимларига эга бўлиши; инсониятнинг глобал муаммолари, маънавий ҳаёт, жамият ва шахс эҳтиёжлари, таълимнинг инсонпарварлик руҳи, замонавий цивилизация ва унинг тараққиёт йўналишлари, ахборот тизимлари ва билимларни тақдим этиш усуллари тўғрисидаги тасаввурни шакллантириши; илмий ва илмий-техник ахборот билан ишлаш уқув ва кўникмаларини шакллантириши, тадқиқ этиладиган мавзулар бўйича мунтазам равишда мустақил таҳлил ва хулосани тайёрлаши; амалий хорижий тилни, мутахассисликка йўналтирилган ахборот технологиялари ва тизимларини ўзлаштириши; йўналиш бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш касб

фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараён...
моделлаштириш ва тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, ...
уқув ва кўникмаларни таъминлаши кераклиги таъкидлаб ўтилган.

Ихтисослик фанлари ҳам меъёр асосида ва таълим йўналишига ...
равишда танланган.

Давлат таълим стандартида ҳар бир фан бўйича тасаввурга эга бў...
билиши ва ундан фойдалана олиши ва кўникмаларга эга бўлиши ...
дастурларининг мазмуни ва компонентларига мос равишда ишлаб чиқил...

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриатура ...
йўналиши бўйича тайёрланган давлат таълим стандарти кўрсатиб ўт...
меъёрларга тўла жавоб беради ва уни тасдиқлашга тавсия этаман.

«ELXOLDING» илмий ишлаб
чиқариш бирлашмаси
директор ўринбосари **М.Ф.Юлаев**

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти «Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш» кафедраси томонидан 5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриатура таълим йўналиши бўйича тайёрланган Давлат таълим стандартига

ТАҚРИЗ

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти «Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш» кафедраси томонидан *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича тайёрланган Давлат таълим стандарти бўйича қуйидаги хулосалар қилиш мумкин:

1. ДТС, ўқув режа ва дастурларининг мазмуни ва унда кадрларга буюртмачилар томонидан талабалар эга бўлиши лозим кўникмалар ва талабларни тўғри акс эттирилганлиги, Республикада олиб борилаётган ижтимоий-сиёсий, демократик, ҳуқуқий соҳалардаги ислоҳотларнинг қамраб олинганлиги, соҳа бўйича фан техника ва технологиянинг сўнги ютуқлари акс эттирилганлиги.

Ушбу таълим йўналиши бўйича тайёрланган ДТС, ўқув режаси ва дастурларда республикада олиб борилаётган иқтисодий, ижтимоий-сиёсий, демократик, ҳуқуқий соҳалардаги ислоҳотлар қамраб олинган, соҳа бўйича фан-техника ва технологиянинг сўнги ютуқлари, талабалар эга бўлиши лозим кўникмалар ва талаблар тўғри қўйилган ва уларга етарли эътибор берилган.

2. Киритилган фанларнинг долзарблиги ва жаҳон стандартларига мослиги, мантиқий кетма-кетлиги.

Ўқув режада блоклар бўйича киритилган фанлар бугунги кунда ўта долзарблиги ва жаҳон стандартларига мослиги, мантиқий кетма-кетлиги ҳамда долзарблиги соҳа мутахассисликлари талабларига жавоб беради.

3. Фанлар блоки бўйича ажратилган соатларни юқори сифатли кадрлар тайёрлаш учун мослиги.

Фанлар блоки бўйича ажратилган соатлар юқори сифатли кадрлар тайёрлаш учун мос. Таълим йўналиши бўйича фанлар тўғри танланган.

4. Фанларнинг таълим босқичлари бўйича ўзаро такрорланмаслигининг таъминланганлиги.

Ўқув режага киритилган фанларнинг таълим босқичлари бўйича ўзаро такрорланмаслиги таъминланган.

5. Алоҳида фикр ва мулоҳазалар, таклифлар.

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти «Хизматлар кўрсатиш, сервис ва уни ташкил этиш» кафедраси томонидан *5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича тайёрланган Давлат таълим стандарти мазкур соҳа бўйича малакали кадрларни тайёрлашда фойдаланиш мумкин.

Самарқанд шаҳар «GOLD BISTRO»
кафеси директори **А.Ш.Хусаинов**

ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ ЙЎНАЛИШЛАРИ БЎЙИЧА МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ

Хизматлар билим соҳаси бўйича ўқув методик бирлашмасининг йиғилиши

БАЁННОМАСИ

Самарқанд ш. "10" 02 2014 йил

Қатнашдилар: Бирлашма раиси – Ғ.Ҳ.Қудратов

Аъзолари: А.В.Ваҳобов (ТДИУ), А.Бектемиров (СамИСИ), И.Шодмонов (СамИСИ), А.Худойбердиев (СамИСИ), Ф.Ахмеджанова (СамИСИ), Р.Амриддинова (СамИСИ), З.Д.Адылова (ТДИУ), О.Х.Хамидов (ТДИУ).

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2014 йил 25 январдаги 32-сонли буйруғига асосан Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти ва турдош олий таълим муассасаларини профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таянч бакалавриатура таълим йўналишларининг такомиллаштирилган ДТСлари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

ЭШИТИЛДИ:

Ғ.Ҳ.Қудратов – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти ректори, и.ф.д., профессор. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2014 йил 25 январдаги 32-сонли буйруғининг ижросини таъминлаш мақсадида, институтда ишчи гуруҳ тузилди. Ишчи гуруҳ аъзолари томонидан, институт 5 та бакалавриатура таълим йўналишларининг такомил-лаштирилган ДТСлари (ўзбек тилида 5 нусхадан, рус тилида 1 нусхадан) ва ўқув режалари (соати кўрсатилган ҳолда 1 нусхадан, "х" ҳолатда 1 нусхадан) ишлаб чиқилди. Уларга ишлаб чиқариш соҳаси мутахассисларидан тақризлар олинди. Кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасаси бўлган ТДИУ билан келишув мажлиси ўтказилиб, баённома ёзилиб, тасдиқланди.

Сизлардан тайёрланган 5 та бакалавриатура таълим йўналишларининг такомиллаштирилган ДТСлари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. **А.Бектемиров** – институтимиз ва турдош олий таълим муассасаларини профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча такомиллаштирилган ДТСлари ҳамда ўқув режалари қўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттирган ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда туризм ва хизмат кўрсатиш соҳалари бўйича олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, туризм ва хизмат кўрсатишда замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган барча ДТСлари ва ўқув режаларини маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

2. **Шўъба аъзоларидан: А.Ваҳобов, И.Шодмонов, А.Худойбердиев, Ф.Ахмеджанова, Р.Амриддинова, З.Адылова ва О.Хамидовлар** ҳам сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган ва такомиллаштирилган ДТСлари ҳамда ўқув режалари замонавий талаблар асосида ёзиб тайёрланган, уларда туризм ва хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларидаги ислоҳотлар инобатга олинганлигини таъкидлашдилар.

Шунингдек, улар ишлаб чиқилган барча ДТСлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этишдилар.

3. Бирлашма раиси, Ғ.Ҳ.Қудратов. – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча такомиллаштирилган ДТСлари ҳамда ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган, уларда республикамизда туризм ва хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларини ривожлантиришда рўй бераётган иқтисодий ислоҳотлар тўлиғича ўз аксини топган деб ўйлайман.

Шунинг учун муҳокамага қўйилган барча ДТСлари ҳамда ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги такомиллаштирилган ДТСлари ҳамда ўқув режаларини хизматлар билим соҳаси бўйича ўқув методик бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

1	**Таълим йўналиши:** 5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши давлат таълим стандарти	**5610100**
2	**Таълим йўналиши:** 5610100 – Хизматлар соҳаси (товар экспертизаси хизматларини ташкил этиш) бакалавриат таълим йўналиши давлат таълим стандарти	**5610100**
3	**Таълим йўналиши:** 5610100 – Хизматлар соҳаси (туризмни ташкил этиш ва бошқариш) бакалавриат таълим йўналиши давлат таълим стандарти	**5610100**
4	**Таълим йўналиши:** 5610200 – Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш бакалавриат таълим йўналиши давлат таълим стандарти	**5610200**
5	**Таълим йўналиши:** 5610300 – Туризм (халқаро ва ички туризм) бакалавриат таълим йўналиши давлат таълим стандарти	**5610300**

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Турдош ОТМлари вакилларини ҳамда институт профессор-ўқитувчиларини жалб этган ҳолда Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтида ташкил этилган Ижодий ишчи гуруҳлар томонидан қайта ишлаб чиқилган 5 та бакалавриатура таълим йўналишларининг ДТСлари ҳамда ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарори меъёрлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган ДТС ва ўқув режаларининг лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари ва манфаатдор вазирликлар (идоралар) ва асосий иш берувчи корхоналар, Фанлар академиясининг тармоқ илмий-тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилган (“Келишув баённомалари”, “Келишув далолатномалари” ҳамда мутахассислар “Тақризлари” билан расмийлаштирилган ва ДТСларига илова этилган).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар ДТС ва ўқув режаларининг охирги лойиҳаларини ишлаб чиқишда инобатга олинган.

4. Ишлаб чиқилган ДТС ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаши муҳокамасига тақдим этилсин.

Ўқув-методик бирлашма раиси **Ғ.Ҳ.Қудратов**

Бирлашма котиби **А. Бектемиров**

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши бўйича Бакалавриатура давлат таълим стандартининг халқаро микёсидаги бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш

Бакалавриатурада таълим жараёнинг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриатура)	Россия (бакалавриатура)	АҚШ (бакалавриатура)
1.	**Бошланиши**	Касб-ҳунар коллежи ва академик лицейларни тамомлагандан сўнг	Тўлиқ ўрта мактабни, коллежни ва академик лицейларни тамомлагандан сўнг	Тўлиқ ўрта мактабни, коллежни ва академик лицейларни тамомлагандан сўнг
2.	**Давомийлиги**	4 йил	4 йил	4 йил
3.	**Таълим олувчилар сони**	50	10-25	5 -20
4.	**Ўтиш жойлари**	Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, Тошкент кимё технология институти, Тошкент автомобил-йўллари институти	Кемеров давлат маданият ва саънат универистети, Г.Р.Державин номидаги давлат Тамбов университети, Тверск давлат техника университети	Салливан университети
5.	**Таълим берувчилар**	Хизматлар соҳаси бўйича юқори малака ва тажрибага эга бўлган фан докторлари, фан номзодлари ҳамда тажрибали хизмат соҳасидаги корхона ва ташкилот раҳбарлари.	Сервис соҳаси бўйича юқори малака ва тажрибага эга бўлган фан докторлари, профессорлар, фан номзодлари ҳамда тажрибали умумий овқатланиш, савдо фирмалари ва меҳмонхоналар раҳбарлари.	Сервис соҳаси бўйича юқори малака ва тажрибага эга бўлган фан докторлари, профессорлар, четдан жалб қилинган мутахассислар (приват доцентлар) ҳамда тажрибали умумий овқатланиш, савдо фирмалари ва меҳмонхоналар ходимлари ва раҳбарлари.
6.	**Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш**	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Бакалавриатура бўлими, мутахассислик кафедраси мудири, Бакалавриатура директори-модератор (бевосита таълим берувчи ўқитувчи), профессор-ўқитувчилар, магистрант.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: беьвосита таълим берувчи ўқитувчи, ташқи эксперт сифатида актив ҳолда тадбиркорларни жалб қилмоқ, ўзаро боғланган фанлар ўқитувчилар ва бошқалар	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Бевосита таълим берувчи ўқитувчилар ва тўлиқ online интернет ёрдамида.

Бакалавриатурада таълим жараёнинг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Россия	АҚШ
1.	**Назарий таълим**	Назарий таълим жараёни асосан аудиторияларда янги педагогик ва ахборот технологиялари ёрдамида профессор-ўқитувчилар томонидан маъруза шаклида олиб борилади	Назарий таълим жараёни асосан аудиторияларда янги педагогик ва ахборот технологиялари ёрдамида профессор-ўқитувчилар томонидан маъруза ва тренинглар олиб борилади	Назарий таълим жараёни асосан аудиторияларда янги педагогик ва ахборот технологиялари ёрдамида профессор-ўқитувчилар томонидан маъруза, семинар ва тренинглар олиб борилади, ёки интернет орқали видео курслар, электрон китоблар, онлайн машқлар олиб борилади.
2.	**Амалий таълим**	Амалий таълим жараёни замонавий таълим технологиялари ёрдамида аудиторияларда ёки хизмат кўрсатиш корхоналарида ташкил қилиш орқали амалга оширилади	Амалий машғулотларни талабалар бевосита олий ўқув юртлари қошида ташкил қилинган корхоналарда ёки ушбу фаолиятни бошқарувчи ва мувофиқлаштиришни амалга оширувчи ташкилотларда (давлат ва хусусий фирмалари) ўтайди.	Амалий машғулотларни талабалар бевосита олий ўқув юртлари қошида ташкил қилинган корхоналарда, ҳамкорлик алоқалари ўрнатилган хусусий маҳаллий ва хорижий корхона-ташкилотларда ўтайди. Машқларни натижалари интернет орқали юборилади.
3.	**Илмий – тадқиқот ишлари**	Бакалавриатурада таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича диплом ишини хизмат кўрсатиш корхоналар фаолияти мисолида амалга оширади. Кафедра профессор-ўқитувчилари ёки хизматлар соҳаси бўйича юқори малакали мутахассислар (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий-амалий анжуманларда иштрок этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар. Бундан ташқари магистрантлар таълим жараёнида педагогик иш билан машғул бўладилар.	Бакалавриатурада таълим олувчилар тасдиқланган мавзуси бўйича диплом ишини овқатланиш, савдо ва меҳмонхона фирмалари фаолияти мисолида амалга оширади. Кафедра прфессор-ўқитувчилари ёки хизматлар соҳаси бўйича юқори малакали мутахассислар (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштирок этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар.	Бакалавриатурада таълим олувчилар илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, илмий анжуманларда иштирок этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар.

4.	**Мустақил таълим**	Бакалаврлар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича муассасаларда яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, хизмат кўрсатиш соҳасига оид расмиятчилик ҳужжатлари, кутубхона, интернет тармоғи ва шу кабилар) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Бакалаврлар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича муассасаларда яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, сервис соҳасига оид расмиятчилик ҳужжатлари, кутубхона, интернет тармоғи ва шу кабилар) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Бакалаврлар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича муассасаларда яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, сервис соҳасига оид расмиятчилик ҳужжатлари, кутубхона, интернет тармоғи ва шу кабилар) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.
5.	**Таълим жараёнида баҳолаш**	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш Бакалавриатура рейтинг тизими асосида жорий, оралиқ, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари ёзма, оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш Бакалавриатура рейтинг тизими асосида жорий, оралиқ, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш Бакалавриатура рейтинг тизими асосида амалга оширилади, фанлардан маълум миқдордаги баллар тўпланиб борилади. Мажбурий ва танланма фанлар учун белгиланган баллар умумлаштирилиб якуний баҳо берилади. Баҳолаш тизими „1“ дан - „100“ баллик бўлган баҳоларни ўз ичига олади. Баҳолаш фаннинг якунланиши даврида амалга оширилади.

Бакалавриатурада таълим жараённинг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муд дати	Россия	Мудд ати	АҚШ	Муд дати
1. Сервис 2. Сервисдаги технологик жараёнлар 3. Хизмат соҳаси корхоналарида санитария ва гигиена 4. Менежмент 5. Сервис соҳаси иқтисодиёти 6. Маркетинг 7. Ресторан технологияси ва оқилона овқатланиш асослари 8. Савдо жараёнлари	5 ой 5 ой 5 ой 5 ой	1. Сервисология 2. Севис сохаси 3. Касбий этика ва этикет 4. Сервисдаги ахборот технологиялар 5. Сервисдаги менежмент 6. Сервисдаги маркетинг 7. Тадбиркорлик сохаси асослари 8. Сервис сохаси корхоналарни лойхалаш ва ташкил этиш	4,5 ой 4,5 ой 4,5 ой 4,5 ой 4,5 ой 4,5 ой 4,5 ой 4,5 ой	1. Савдо сотиқ асослари 2. Овқатлантириш хизматининг санитарияси 3. Кулинария саънати ва дастурхонни безаш 4. Мехмонхона бошкарувнинг асоси кириш 5. Мехмонхона менежменти ва назорати 6. Хизмат ва	5 ой 5 ой 5 ой 5 ой 5 ой

технологияси 9. Хизматлар соҳасида меҳмондўстлик индустрияси 10. Хизматларни сертификатлаштириш ва сифатини бошкариш 11. Касбий этикет 12. Интеллектуал мулк муҳофазаси 13. Сервис технологияси 14. Овқатланиш корхоналарида сервис хизматини ташкил этиш 15. Мехмонхона хўжалиги сервиси 16. Савдо сервисини ташкил этиш				махсулотларни сотиш асослари	5 ой

Изоҳ: Хизматлар соҳаси ўзида жаҳон иқтисодиётининг мураккаб ва мажмуавий соҳаларини мужассам этганки, бу бутун жаҳон хўжалигига сезиларли таъсир ўтказади. Алоҳида мамлакатлар хўжалигига ҳам, худудларга хам у бирдай тегишли. Айрим мамлакатларда хизматлар соҳаси валюта тушумларининг манбаи ҳисобланади. Унинг шарофати билан иқтисодий тараққиёт юкори даражаси ва халқ турмуш фаровонлиги қўллаб-қувватланиб турилади.

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши бўйича тайёрланган давлат таълим стандартининг ишлаб чиқилишига тушунтириш хати

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши бўйича давлат таълим стандартини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Мазкур таълим йўналиши бўйича давлат таълим стандартини ишлаб чиқишда қуйидаги ҳужжатларга асосланилди:

1. РСТ Уз 1.1-92 ГСС Уз. Порядок разработки, согласования, утверждения и регистрации государственных стандартов Узбекистана.
2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 3 июндаги "Ўзбекистон Республикасида халқаро туризмнинг замонавий инфраструктурасини барпо этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 210-сонли Қарори.
3. Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни. Тошкент, 1997 й., 29 август №463-1.
4. Ўзбекистон Республикасининг «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури». Тошкент , 1997 й., 29 август №463-1.
5. O'z DSt 1.0:1998. Ўзбекистон Республикаси стандартлаш Давлат тизими. Асосий қоидалар.
6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги «Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида»ги 5-сонли Қарори.
7. Ўзбекистон Республикасининг «Туризм тўғрисида»ги Қонуни, 1999 йил 20 август, 830-І-сон.
8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли Қарори.
9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2004 йил 20 июлдаги 341-сонли Қарори.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 17 апрелдаги "Ўзбекистон Республикасида 2006-2010 йилларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ПҚ-325-сонли Қарори.
11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги "Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-1533-сонли Қарори.
12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 майдаги «2012-2016 йилларда Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги ПҚ-1754-сонли Қарори.
13. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2011 йил 18 июлдаги 302–сонли буйруғи билан тасдиқланган "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг Классификатори".
14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида» 2012 йил 24 июлдаги ПФ-4456-сон Фармони.
15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 10 октябрдаги «Умумий овқатланиш ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш ва ходимларининг касбий даражасини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 289-сонли Қарори.
16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги "Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-1875-сонли Қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 декабрдаги “Олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳамда олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 365-сонли Қарори.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 17 апрелдаги «2013-2016 йилларда қишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини жадал ривожлантириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-1957-сонли Қарори.

19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 10 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 199-сонли Қарори.

20. ООО «SERT AKADEMIE»нинг ISO 9001:2008 Халқаро стандарти.

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналишининг ДТС “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган Президент, ВМ қарор-фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилди.

ДТС дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

ДТС асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу стандарт халқаро тажриба, техника, технологиялар, фан ривожланиши даражаси ва ютуқлари, иқтисодиёт устуворлиги шароитларида кадрларга нисбатан ишлаб чиқаришда, амалиётда қўйиладиган талаблар ҳисобга олинган ҳолда илмий асосланган.

Таълим турлари ва босқичлари бўйича таълим йўналиши стандартининг келишилганлиги ва изчиллиги, шахснинг ҳар томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда уларнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилди.

Ўқув юкламаси оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига боғлиқ равишда таълимнинг табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари ва тартиботи белгиланган меъёр-қоидаларга мослигига эришилди.

Стандартнинг технологиклиги - унинг бажарилишини назорат қилиш ва унинг меъёрлари ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, мутахассислик ДТСнинг ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши ДТСга тажрибада текширувдан ўтган таълим, ҳамда ишлаб чиқариш амалиёти фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

5610100 – Хизматлар соҳаси (ресторан иши) бакалавриат таълим йўналиши Давлат таълим стандарти Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлаш тизими қоидалари талабларини тўлиқ қониктиради.

Ўқув ишлари
бўйича проректор, доцент **А.Бектемиров**

Жадвал-6

***Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича ДТС да минтақавий ОТМлар таклифининг инобатга олинганлиги**

Т/р	Минтақавий ОТМ номи	Берилган таклиф мазмуни	Инобатга олинган банди, бўлими
1	ТДИУ, ТАҚИ, ТАЙИ, БухДУ, ЖизПИ, НамМПИ, СамДАҚИ, СамИСИ, ФарПИ	Айрим фанлар номланишини қайта кўриб чиқиш	Таклифлар инобатга олинди.

Жадвал-7

***Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича ДТС нинг иш берувчилар билан келишилганлиги**

Т/р	ДТС яратилган таянч ОТМ	Келишилган иш берувчилар корхона номи ва имзоланган раҳбар лавозими, фамилияси
1	СамИСИ	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, турдош ОТМ лар, кадрлар истеъмолчилари

Жадвал-4

Ўқитиладиган фанлар сони ва ҳажмининг тамойиллар талабига жавоб бериши

Т/р	Фанлар сони (талаб бўйича)	Магистратурада
1.	Бир семестрда 5-7 та фан	7
2.	Бир ўқув йилида 10-14 та фан	14
3.	Ўқув муддатида 4 йил 40-56 та	40
4.	40 соатдан кам фанлар	-

Жадвал-5

***Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бўйича ДТС да амалий кўникмаларни кучайтиришга қаратилган ўзгаришлар**

Т/р	Амалдаги ДТС да	Такомиллаштирилган ДТС (маг.)
1.	Маъруза	
	1-блок 318 соат, 28,9 %	294 соат, 16.4 %
	2-блок 156 соат, 51,3 %	282 соат,15.7 %
	3-блок 634 соат, 31,4 %	892 соат, 49.8 %
	4-блок 84 соат, 12 %	216 соат, 12.1 %
	5-блок -	108 соат, 6.0 %
2.	Амалий машғулотлар	
	1-блок 456 соат, 41,5 %	494 соат, 25.2 %
	2-блок 70 соат, 23,0 %	236 соат, 12.1 %
	3-блок 826 соат, 41 %	902 соат, 46.1 %
	4-блок 240 соат, 34 %	226 соат, 11.6 %
	5-блок 228 соат, 100%	98 соат, 5.0 %
3.	Семинар машғулотлар	
	1-блок 324 соат, 29,5 %	322 соат, 87.0 %
	2-блок 52 соат, 17,1 %	-
	3-блок 242 соат, 12 %	-
	4-блок 64 соат, 9,1 %	-
	5-блок – соат, -%	48 соат, 13 %
4.	Лаборатория машғулотлари	
	1-блок -	-
	2-блок 26 соат, 8,5%	112 соат, 46.7 %
	3-блок -	128 соат, 53.3 %
	4-блок -	-
	5-блок -	-
5.	Амалиёт 12 ҳафта	13 ҳафта
6.	Курс иши 2 та	3 та
7.	Курс лойиҳаси -	-

Жадвал-1

***Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича ДТС да кадрларнинг билим, малака ва кўникмаларига қўйилган талаблардаги янгиликлар**

Т/р	Амалдаги ДТС	Қайта ишлаб чиқилган ДТС
1.	Амалда белгиланган мезонлар асосида ишлаб чиқилган	"Хорижий тилни эгаллаш бўйича Умумевропа ваколати: ўқитиш, ўргатиш, баҳолаш" (CEFR) тизимини татбиқ қилган ҳолда халқаро стандартларга мослаштирилди.
2.	Европа стандартларида белгиланган тилларни билиш даражасига қўйилган талаблар киритилмаган	Европа стандартларида келтирилган чет тиллар бўйича таълимнинг барча босқичлари битирувчиларининг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблардан келиб чиқиб, ихтисослашган олий таълим муассасалари учун белгиланган C1 – чет тилини ўрганишнинг эркин мулоқот даражаси (CEFR) талаблари киритилди.
3.	Умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича компетентлик талаблари берилган	Компетентлик талаблари халқаро стандартларга яқинлаштирилган ҳолда умуммаданий ва касбий нуқтаи назардан қайта кўриб чиқилди.
4.	Касбий фаолият турлари ва соҳалари кенг ёритилмаган.	Битирувчиларнинг ихтисослик ва касбий фаолият турлари ва соҳалари қайта кўриб чиқилди.

Жадвал-2

***Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича ДТС магистратурасида фанларнинг самарасиз такрорланиши**

Т/р	Бакалавриат фани	Магистратура фани	Сунъий киритилган фанлар
1.	Такрорланиш йўқ	Такрорланиш йўқ	Атамалар мутаносиб, сунъий киритилган фанлар йўқ

Жадвал-3

***Хизматлар соҳаси (ресторан иши)* бакалавриат таълим йўналиши ДТС да фанлар блоки нисбатларининг меъёрларига амал қилиниши**

Т/р	Фанлар блоки, %	Магистратурада, %
		Хизматлар соҳаси (овқатланиш, савдо ва меҳмонхона сервиси)
1.	1-блок 23-25	24
2.	2-блок 8-25	12
3.	3-блок 35-50	48
4.	4-блок 9-10	10
5.	5-блок 5-7	6

ТАСДИҚЛАЙМАН:
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг
биринчи ўринбосари, "Узлуксиз таълим
тизими стандартлари"ни стандартлаштириш
бўйича техник қўмита раиси

201_4_ йил "_17_" ___09___

O'z DSt ___:201__*"5610100-Хизматлар соҳаси (ресторан иши)"* бакалавриат таълим йўналишиининг давлат таълим стандарти лойиҳасини "Узлуксиз таълим тизими стандартлари"ни стандартлаштириш бўйича техник қўмитада техник экспертизадан ўтказиш бўйича

Хулоса

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлигининг 2014 йил 23 майдаги "Узлуксиз таълим тизими стандартларини стандартлаштириш бўйича техник қўмитанинг Низоми ва таркибини қайта тасдиқлаш тўғрисида"ги 10ққ/31ққ/36/1-қ - сонли қўшма қарорига асосан тайёрланган **O'z DSt ___:201__*"5610100-Хизматлар соҳаси (ресторан иши)"*** бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти лойиҳаси "Ўзстандарт" агентлиги билан келишилган шакл асосида техник экспертизадан ўтказилди.

O'z DSt ___:201__*"5610100-Хизматлар соҳаси (ресторан иши)"* бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти лойиҳаси Республикадаги кадрлар тайёрловчилари ва истеъмолчилари билан ўзаро келишилган.

Техник экспертизадан ўтказилган **O'z DSt ___:201__*"5610100-Хизматлар соҳаси (ресторан иши)"*** бакалавриат таълим йўналишининг давлат таълим стандарти лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Қонунчилигига, стандартлаштириш Давлат тизими, ўлчов бирликларини таъминлаш Давлат тизими, сертификатлаштиришнинг миллий тизими, стандартлаштиришнинг тармоқлараро тизими талабларига мос келади ва "Ўзстандарт" агентлигида Давлат рўйхатидан ўтказишга тавсия этилади.

Техник қўмита раиси ўринбосари — **З.Ахмедов**

Техник қўмита масъул котиби — **А.А.Ходжаев**

Олий таълим стандартларини стандартлаштириш бўйича кичик қўмита котиби — **А.А.Умаров**

Ишчи гуруҳ:
Б.Атаниязов
Б.Усмонов
А.Эргашев